

FLASH EUROBAROMETER 561

Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Eiropas Komisija **ziņojums**

MARTS – 2025. gada aprīlis

Eiropas Komisijas zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Aptauja, ko pēc Eiropas Komisijas Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta pieprasījuma veica Ipsos European Public Affairs

Aptauja, ko koordinē Eiropas Komisijas Komunikācijas ģenerāldirektorāts (COMM ĢD Sabiedriskās domas un pilsoņu iesaistes nodaļa)

Šis dokuments neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli. Tajā ietvertās interpretācijas un viedokļi ir tikai autoru interpretācijas un viedokļi.

Projekta nosaukums

Eiropas Komisijas zibensaptauja Nr. 561 "Sabiedrības viedoklis par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās"

Ziņojums

LV

Kataloga numurs

KN-01-25-047-EN-N

ISBN

978-92-68-28516-9

doi:10.2776/1770413

© Eiropas Savienība,
2025

<https://europa.eu/eurobarometer>

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Dokumentu sagatavoja Pierre Dieumegard for [Europe-Democracy-Esperanto](#)

Šā "pagaidu" dokumenta mērķis ir ļaut lielākam skaitam cilvēku Eiropas Savienībā iepazīties ar dokumentiem, ko sagatavojusi Eiropas Savienība (un ko finansē no viņu nodokļiem).

Ja tulkojumu nav, iedzīvotāji tiek izslēgti no debatēm.

Šis dokuments "Eurobarometer" [pastāvēja tikai angļu valodā pdf datnē](#). Sākot ar sākotnējo failu, mēs izveidojām nepāra failu, ko sagatavoja Libre Office programmatūra, lai veiktu mašīntulkošanu citās valodās. Rezultātā tagad ir [pieejami visās oficiālajās valodās](#).

Vēlams, lai ES administrācija pārņemtu svarīgu dokumentu tulkošanu. "Svarīgi dokumenti" ir ne tikai tiesību akti un noteikumi, bet arī svarīga informācija, kas vajadzīga, lai kopīgi pieņemtu uz informāciju balstītus lēmumus.

Lai kopīgi apspriestu mūsu kopīgo nākotni un nodrošinātu uzticamus tulkojumus, starptautiskā valoda Esperanto būtu ļoti noderīga tās vienkāršības, regularitātes un precizitātes dēļ.

Sazinieties ar mums:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Satura rādītājs

Ievads.....	4
Galvenie konstatējumi.....	6
Vietējās problēmas pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, kā arī lauku apvidos.....	6
Investīciju prioritārās jomas.....	6
Problēmas, kas saistītas ar klimata pārmaiņām un vidi.....	7
Pilsētu un lauku sadarbība.....	8
Līdzdalība vietējo lēmumu pieņemšanā.....	8
Atbalsts pilsētu apdzīvojamībai.....	8
1. Vietējās problēmas pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, kā arī lauku apvidos.....	10
1.1. Vissteidzamākās problēmas.....	10
1.2. Aspekti, kas jāuzlabo visvairāk.....	16
2. Investīciju prioritārās jomas.....	23
2.1. Pasākumi, lai uzlabotu mājokļu pieejamību cenas ziņā.....	23
2.2. Vietējās ekonomikas un darba tirgus stiprināšana.....	30
2.3. Sociālās iekļaušanas stiprināšanas pasākumi.....	37
2.4. Ieguldījumi mobilitātes uzlabošanā.....	44
3. Problēmas, kas saistītas ar klimata pārmaiņām un vidi.....	51
4. Pilsētu un lauku sadarbība.....	57
5. Līdzdalība vietējo lēmumu pieņemšanā.....	64
5.1. Viedokļi par vietējo lēmumu pieņemšanu.....	64
5.2. Veidi, kā iesaistīties vietējo lēmumu pieņemšanā.....	70
6. Atbalsts pilsētu apdzīvojamībai.....	77
6.1. Dzīvojamības nesenās izmaiņas.....	77
6.2. Informētība par ES atbalstu apdzīvojamības palielināšanai pilsētās.....	80
Tehniskās specifikācijas.....	83
Piezīmes.....	85
Kā parasti (pat vairāk nekā parasti), atšķirības starp valstīm ir lielākas nekā starp sociālajām grupām.....	85
Prioritātes cilvēku dzīves uzlabošanai dažādās valstīs ir atšķirīgas.....	87
Anketa.....	89

levads

izmantojot Ipsos tiešsaistes paneļus un to partneru tīklu.

Pašlaik 75 % cilvēku Eiropas Savienībā (ES) dzīvo pilsētās un pilsētu teritorijās. Paredzams, ka līdz 2050. gadam tas pieaugs līdz 78 %. Pilsētas ir ES ekonomikas dzinējspēks. Tās dod nozīmīgu ieguldījumu IKP un nodarbinātībā. Tāpēc pilsētām ir būtiska nozīme zaļās, digitālās un demogrāfiskās pārkārtošanās procesā, kas ES ir jāpanāk taisnīgā un godīgā veidā. Pilsētas piedāvā cilvēkiem iespējas — piekļuvi izglītībai, veselības aprūpei un citiem būtiskiem pakalpojumiem, kultūras baudīšanu un augstu dzīves kvalitāti.

Tomēr pilsētas saskaras arī ar tādu problēmu koncentrāciju, ko rada liels iedzīvotāju blīvums, arvien lielāks cenas ziņā pieejamu un kvalitatīvu mājokļu trūkums, sociālā segregācija, nabadzības kabatas, klimata un bioloģiskās daudzveidības krīzes sekas utt. Tā kā problēmas joprojām pastāv, ES investē savās pilsētās un pilsētu teritorijās.

Urbanizācijas pakāpe (DEGURBA) ir klasifikācija, kas norāda teritorijas raksturu. Tā klasificē valsts teritoriju pilsētas un lauku kontinuumā. DEGURBA apvieno populācijas lielumu un populācijas blīvuma sliekšņus, lai izveidotu trīs atšķirīgas klases:

■pilsētas

■pilsētas un priekšpilsētas

■lauku rajoni¹

Eiropas Komisijas Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta vārdā Ipsos European Public Affairs intervēja reprezentatīvus paraugus no ES iedzīvotājiem (vecumā no 15 gadiem) pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, kā arī lauku apvidos katrā no 27 ES dalībvalstīm.² No 2025. gada 26. marta līdz 8. aprīlim 31 855 intervijas tika veiktas, izmantojot datorizētas intervijas tīmeklī (CAWI),

1 Plašāku informāciju sk.: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/information-data>

2 Kiprā, Luksemburgā un Maltā paraugi attiecās tikai uz pilsētām, priekšpilsētām un mazpilsētām.

Piezīmes

- Apsekojumu rezultātiem piemēro izlases pielāgšanu, kas nozīmē, ka ne visas acīmredzamās atšķirības starp valstīm un sociāldemogrāfiskajām grupām var būt statistiski nozīmīgas. Tādējādi tekstā ir izceltas tikai statistiski nozīmīgas atšķirības (5 % ticamības līmenī), t. i., ja var pamatoti pārliccināties, ka tās, visticamāk, nav radušās nejauši.
- Apsekojumu dati tiek svērti pēc robežvecuma pēc dzimuma populācijas sadalījuma, izmantojot pēcstratifikācijas svērumu. ES27 vidējie rezultāti tiek svērti atbilstoši to 15+ iedzīvotāju skaitam, kuri dzīvo pilsētās, mazpilsētās, piepilsētās un lauku apvidos katrā no 27 dalībvalstīm.
- Atbildes procentuālā daļa pārsniedz 100 %, ja jautājums ļāva respondentiem izvēlēties vairākas atbildes.
- Šajā ziņojumā valstis ir minētas ar to oficiālo saīsinājumu, kā norādīts turpmāk.

Diagrammu kārtošana šajā ziņojumā

ES (kopējie) rezultāti

- diagrammas, kurās redzami rezultāti vidēji visā ES, ir sakārtotas dilstošā secībā, pamatojoties uz to respondentu īpatsvaru visā ES, kuri atlasa atbildes (vairāki atbildes jautājumi), vai to respondentu īpatsvaru visā ES, kuri atlasa analizējamās atbildes (režģa jautājumiem, kuru pamatā ir vairāki apgalvojumi).

Diagrammas, kurās galvenā uzmanība pievērsta pilsētām (un pilsētām salīdzinājumā ar pilsētām, piepilsētām un lauku apvidiem)

- Attiecībā uz vairākiem atbilžu jautājumiem diagrammas šajā ziņojumā ir sakārtotas dilstošā secībā, pamatojoties uz to respondentu īpatsvaru pilsētās, kuri atlasa katru no atbildēm. Ja divas atbildes atlasa vienāds respondentu īpatsvars pilsētās, kārtošanas pamatā ir vidējais īpatsvars pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, kā arī lauku apvidos.
- Atsevišķu atbilžu jautājumiem režģa formātā (pamatojoties uz vairākiem apgalvojumiem) paziņojumu kārtošanas pamatā ir to respondentu īpatsvars pilsētās, kuri atlasa analizējamo atbildi (piemēram, "tūlītēja un steidzama problēma"). Ja analizētā daļa attiecībā uz diviem apgalvojumiem ir vienāda, šķirošanā vispirms ņem vērā, vai analizētā daļa ir divu atbilžu summa (piemēram, "pilnībā piekrītu" un "drīzāk piekrītu") — šādā gadījumā pirmajā vietā tiks ierindots apgalvojums ar vislielāko galējās atbildes daļu (piemēram, "pilnībā piekrītu"). Ja tiek analizēta tikai viena atbilde un šo atbildi diviem vai vairākiem apgalvojumiem atlasa vienāds respondentu īpatsvars pilsētās, apgalvojumu šķirošanas pamatā atkal ir vidējais īpatsvars pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, kā arī lauku apvidos.

BE	Beļģija	FR	Francija	NL	Nīderlande
BG	Bulgārija	HR	Horvātija	AT	Austrija
CZ	Čehija	IT	Itālija	PL	Polija
DK	Dānija	CY	Kipras Republika*	PT	Portugāle
DE	Vācija	LV	Latvija	RO	Rumānija
EE	Igaunija	LT	Lietuva	SI	Slovēnija
IE	Īrija	LU	Luksemburga	SK	Slovākija
EL	Grieķija	HU	Ungārija	FI	Somija
ES	Spānija	MT	Malta	SE	Zviedrija

Kipra kopumā ir viena no 27 ES dalībvalstīm. Praktisku iemeslu dēļ intervijas veic tikai tajā valstī daļā, kuru kontrolē Kipras Republikas valdība.

Galvenie konstatējumi

Vietējās problēmas pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, kā arī lauku apvidos

Vissteidzamākās problēmas

- Pieejamu mājokļu trūkums ir vissteidzamākais jautājums respondentiem, kas dzīvo pilsētās, un 51 % uzskata, ka tā ir tūlītēja un steidzama problēma. Trešdaļa respondentu (33 %) norāda, ka bezdarbs vai darba iespēju trūkums ir steidzama problēma viņu pilsētā; līdzīgi rādītāji ir vērojami arī attiecībā uz kvalitatīvu sabiedrisko pakalpojumu trūkumu (32 %) un nabadzību vai bezpajumtniecību (32 %).
- Respondenti, kas dzīvo pilsētās un mazpilsētās un piepilsētās, identificē dažādas problēmas kā vissteidzamākās. Piemēram, lai gan cenas ziņā pieejamu mājokļu trūkums ir galvenā problēma gan pilsētās, gan mazpilsētās un piepilsētās, uztverē ir ievērojamas atšķirības: 51 % pilsētu iedzīvotāju uzskata, ka tā ir steidzama problēma, salīdzinot ar 37 % iedzīvotāju, kas dzīvo piepilsētās un mazpilsētās. Lauku apvidos 28 % respondentu atbild, ka cenas ziņā pieejamu mājokļu trūkums ir tūlītēja un steidzama problēma, savukārt lielāka daļa (36 %) uztraucas par kvalitatīvu sabiedrisko pakalpojumu trūkumu.

Aspekti, kas jāuzlabo visvairāk

- divi aspekti, kas visvairāk jāuzlabo pilsētās dzīvojošajiem respondentiem, ir sabiedrisko pakalpojumu kvalitāte (ko atlasīja 42 %) un drošība un drošums sabiedriskās vietās (36 %). Tam seko cenas ziņā pieejamu un labi savienotu sabiedriskā transporta iespēju pieejamība, kā arī ekonomikas attīstība un uzņēmējdarbības iespējas, ko minēja 29 % respondentu.
- Respondenti, kas dzīvo pilsētās (36 %), vairāk nekā tie, kas dzīvo pilsētās un piepilsētās (24 %) vai lauku apvidos (14 %), uzskata, ka ir jāuzlabo drošība un drošums sabiedriskās vietās, kur viņi dzīvo. Pieejamu

un labi savienotu sabiedriskā transporta iespēju pieejamību par problēmu uzskata lielāks respondentu īpatsvars pilsētās un piepilsētās (34 %) un lauku apvidos (42 %) nekā pilsētās (29 %); tas attiecas arī uz jautājumu par ekonomikas attīstību un uzņēmējdarbības iespējām.

Investīciju prioritārās jomas

Pasākumi, lai uzlabotu mājokļu pieejamību cenas ziņā

- Gandrīz deviņi no desmit respondentiem, kas dzīvo pilsētās (88 %), uzskata, ka viņu pilsēta gūtu labumu no esošo mājokļu renovācijas, lai samazinātu rēķinus par enerģiju. Lielākā daļa pilsētas iedzīvotāju arī uzskata, ka mājokļu pieejamību par pieņemamu cenu viņu pilsētā varētu uzlabot, būvējot vairāk jaunu mājokļu par pieņemamu cenu (piemēram, nodrošinot stimulus) (83 %), uzraugot īres cenas un nodrošinot īres palīdzības programmas (piemēram, īres maksas griestus, īres vaučeris) (82 %), sniedzot finansiālu atbalstu vai nodokļu stimulus pirmreizējiem pircējiem un neaizsargātām grupām (82 %) un veicot pasākumus, lai kontrolētu spekulācijas ar īpašumiem (piemēram, apliekot ar nodokli vakantos īpašumus, regulējot īstermiņa īres maksas vai ierobežojot tūristu skaitu) (75 %).
- Respondenti pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, kā arī lauku apvidos daudz neatšķiras pēc to kopējā īpatsvara, kuri sagaida ieguvumus no dažādiem pasākumiem, lai uzlabotu pieejamību cenas ziņā vietā, kur viņi dzīvo.

Vietējās ekonomikas un darba tirgus stiprināšana

- Visas aptaujā uzskaitītās darbības saņem lielu atbalstu no respondentiem, kas dzīvo pilsētās. Gandrīz deviņi no desmit respondentiem (88 %) uzskata, ka atbalsts vietējiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ir svarīgs pasākums vietējās ekonomikas un darba tirgus stiprināšanai viņu pilsētā. Nedaudz mazāk respondentu uzskata, ka būtu svarīgi attīstīt jauniešu

Eiropas barometra zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

uzņēmējdarbības prasmes (83 %) vai pārkvalificēt un pilnveidot darba ņēmēju prasmes (83 %). Aptuveni trīs ceturtdaļas (74 %) respondentu atbild, ka digitālo pakalpojumu un infrastruktūras uzlabošana iedzīvotājiem un uzņēmumiem (piemēram, piekļuve platjoslas internetam, Wi-Fi, digitālie pakalpojumi) stiprinās vietējo ekonomiku un darba tirgu viņu pilsētā.

- Respondenti, kas dzīvo pilsētās, mazpilsētās, piepilsētās un lauku apvidos, daudz neatšķiras pēc tā, cik lielu nozīmi viņi piešķir dažādiem pasākumiem, kuru mērķis ir stiprināt vietējo ekonomiku un darba tirgu vietā, kur viņi dzīvo.

Sociālās iekļaušanas stiprināšanas pasākumi

- Investīciju joma sociālās iekļaušanas stiprināšanai, ko visvairāk izvēlējušies pilsētās dzīvojošie respondenti, ir labākas mājokļu iespējas cilvēkiem, kam tas nepieciešams (piemēram, māsaimniecībām ar zemiem ienākumiem vai neaizsargātām grupām) (42 %). Tam seko palīdzība atrast darbu un piekļūt darbam (35 %) un piekļuve veselības aprūpei (34 %), ko minēja aptuveni trešdaļa pilsētas iedzīvotāju, un piekļuve aprūpei cilvēkiem, kuri ir atkarīgi no citiem pēc palīdzības, ko minēja aptuveni trīs no desmit iedzīvotājiem (29 %).
- Lielāks to respondentu īpatsvars, kuri dzīvo pilsētās (42 %) un mazpilsētās un piepilsētās (40 %), kā ieguldījumu jomu min labākas mājokļu iespējas grūtībās nonākušiem cilvēkiem salīdzinājumā ar tiem, kuri dzīvo lauku apvidos (31 %). Turpretī respondenti lauku apvidos (41 %) biežāk nekā pilsētās (34 %) un mazpilsētās un piepilsētās (35 %) atsaucas uz piekļuvi veselības aprūpei kā uz ieguldījumu jomu, lai stiprinātu sociālo iekļaušanu vietā, kur viņi dzīvo.

Ieguldījumi mobilitātes uzlabošanā

- Lielāks sabiedriskā transporta (autobusu, tramvaju, metro) izmantošanas biežums ir joma, ko visvairāk minējuši respondenti, kuri dzīvo pilsētās (51 %). Tam seko transporta iespējas braucieniem uz apkārtnē pašvaldībām (38 %) un uzlabojumi satiksmes pārvaldībā (38 %). Vairāk nekā

ceturtdaļa respondentu, kas dzīvo pilsētās, min gan riteņbraukšanas joslas (29 %), gan gājēju celiņus (27 %).

- Respondenti, kas dzīvo lauku apvidos (50 %), biežāk norāda, ka visvairāk ir vajadzīgi ieguldījumi transporta risinājumos, lai dotos uz apkārtnē pašvaldībām, salīdzinot ar tiem, kas dzīvo pilsētās un piepilsētās (40 %) vai pilsētās (38 %). Savukārt respondenti, kas dzīvo pilsētās, biežāk nekā respondenti, kas dzīvo pilsētās, piepilsētās un lauku apvidos, kā prioritārās ieguldījumu jomas min: satiksmes pārvaldības uzlabojumi (38 % salīdzinājumā ar 22 %–31 %), gājēju zonas (27 % salīdzinājumā ar 21 %–23 %) un no automobiļiem brīvas zonas (20 % salīdzinājumā ar 11 %–14 %).

Problēmas, kas saistītas ar klimata pārmaiņām un vidi

- Apmēram trīs ceturtdaļas respondentu, kas dzīvo pilsētās (74 %), ziņo, ka viņu vietējās iestādes neveic nekādus pasākumus vai neveic pietiekamus pasākumus, lai risinātu ēku energoefektivitātes jautājumu. Tāpat gandrīz trīs ceturtdaļas (73 %) respondentu pilsētās atbild, ka netiek veikti nekādi pasākumi vai ka netiek veikti pietiekami pasākumi, lai novērstu apdraudējumu, ko rada karstuma viļņi vai plūdi (piemēram, radot ar ēnām bagātas ielas, vietas ūdens ierobežošanai utt.); tāds pats īpatsvars (73 %) ir vērojams arī gaisa piesārņojuma novēršanas pasākumos.
- Pilsētas iedzīvotāji (73 %) biežāk nekā respondenti pilsētās un piepilsētās (69 %) un lauku apvidos (61 %) atbild, ka viņu vietējās iestādes neveic nekādus pasākumus vai neveic pietiekamus pasākumus, lai risinātu gaisa piesārņojuma problēmu. Savukārt pilsētas iedzīvotāji (69 %) retāk nekā tie, kas dzīvo pilsētās un piepilsētās (75 %) un lauku apvidos (78 %), uzskata, ka netiek veikti nekādi pasākumi vai ka netiek veikti pietiekami pasākumi ilgtspējīga sabiedriskā transporta jomā kā alternatīva automobiļa izmantošanai.

Pilsētu un lauku sadarbība

- Ja tiek lūgts izvēlēties pilsētu un lauku sadarbības veidu, kas varētu būt visizdevīgākais cilvēkiem viņu pilsētā, lielākā daļa respondentu, kas dzīvo pilsētās, izvēlas uzlabot sabiedriskā transporta savienojumus starp pilsētām un tuvējām pilsētām un ciematiem (46 %). Koordinētas un pietiekamas piekļuves veselības aprūpes pakalpojumiem uzlabošana ir otrs augstākais pilsētu un lauku sadarbības veids (ko minēja 39 %). Tam seko darba tirgus trūkuma novēršana, piesaistot vairāk cilvēku no reģiona (32 %) un uzlabojot piekļuvi tuvumā ražotiem augstas kvalitātes pārtikas produktiem (32 %).
- Atbildētāji lauku apvidos (53 %) biežāk nekā tie, kas dzīvo mazpilsētās un piepilsētās (47 %) un pilsētās (46 %), uzskata, ka sabiedriskā transporta savienojumu uzlabošana starp pilsētām un tuvējām pilsētām un ciematiem labvēlīgi ietekmētu pilsētu un lauku sadarbību. Līdzīga tendence vērojama attiecībā uz koordinētas un pietiekamas piekļuves uzlabošanu veselības aprūpes pakalpojumiem. Visus pārējos sadarbības veidus biežāk min respondenti, kas dzīvo pilsētās, nekā respondenti, kas dzīvo lauku apvidos.

Līdzdalība vietējo lēmumu pieņemšanā

Viedokļi par vietējo lēmumu pieņemšanu

- Lai gan 65 % pilsētu iedzīvotāju piekrīt, kad tiek jautāts, vai viņi vēlas vairāk iesaistīties tādu lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē viņu dzīvesvietu, tikai 37 % piekrīt, ka vietējās iestādes pietiekami iesaista iedzīvotājus lēmumu pieņemšanā. Aptuveni katrs otrais (51 %) piekrīt, kad tiek jautāts, vai viņi apzinās iespējas ietekmēt lēmumus, kas ietekmē viņu dzīvesvietu.
- Respondenti lauku apvidos drīzāk piekrīt, ka vietējās pašvaldības pietiekami iesaista iedzīvotājus tādu lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē viņu dzīvesvietu (43 % salīdzinājumā ar 37 % pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās).

Veidi, kā iesaistīties vietējo lēmumu pieņemšanā

- Aptuveni katrs piektais respondents (21 %) pilsētās parakstīja lūgumrakstu. Mazāks īpatsvars, lai gan joprojām pārsniedz 10 %, piedalījās aptaujās par vietējo politiku un pakalpojumiem (15 %), piedalījās apspriešanās ar iedzīvotājiem (13 %) vai apmeklēja publiskas sanāksmes vai pasākumus, ko organizēja vietējā padome (12 %). Aptuveni četri no desmit respondentiem (42 %), kas dzīvo pilsētās, norāda, ka pēdējo piecu gadu laikā nav piedalījušies vietējo lēmumu pieņemšanā.
- Respondenti lauku apvidos biežāk ziņo, ka ir apmeklējuši publisku sanāksmi vai pasākumu, ko organizē viņu vietējā padome (16 % salīdzinājumā ar 12 %–13 % pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās), vai ir sazinājušies ar saviem ievēlētajiem pārstāvjiem (12 % salīdzinājumā ar 8 %–10 %). To respondentu īpatsvars, kuri atbildēja, ka pēdējo piecu gadu laikā nav piedalījušies nekāda veida vietējo lēmumu pieņemšanā, ir nedaudz lielāks pilsētās un piepilsētās (46 % salīdzinājumā ar 41 %–42 % pilsētās un lauku apvidos).

Atbalsts pilsētu apdzīvojamībai

Dzīvojamības nesenās izmaiņas

- Vairāk nekā trešdaļa iedzīvotāju, kas dzīvo pilsētās (36 %), atbild, ka dzīvojamība viņu pilsētā ir uzlabojusies. Trešdaļa respondentu (33 %) nav redzējuši nekādas izmaiņas, savukārt trīs no desmit respondentiem (30 %) ziņo par savas pilsētas apdzīvojamības pasliktināšanos.
- Dzīvojamības uztvere ir nedaudz mazāk pozitīva mazpilsētās un piepilsētās, kur mazākā daļā dzīvojamība ir uzlabojusies (32 % salīdzinājumā ar 36 % pilsētās). Respondenti lauku apvidos kopumā ir vispozitīvākie, un aptuveni divreiz vairāk respondentu ziņo, ka apdzīvojamība viņu dzīvesvietā ir uzlabojusies, nevis pasliktinājusies (39 % pret 20 %).

Informētība par ES atbalstu apdzīvojamības palielināšanai pilsētās

Eiropas Komisijas zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

- Gandrīz katrs otrais respondents, kas dzīvo pilsētās (47 %), ziņo, ka ir informēts par ES projektiem vai intervencēm, kuru mērķis ir atbalstīt dzīvojamību un ilgtspējīgu attīstību (no kuriem 25 % ir informēti par šādiem projektiem un intervencēm savā pilsētā un 22 % projektu un intervencu citās vietās, bet ne savā pilsētā).
- Izpratne par ES atbalstu apdzīvojamības palielināšanai pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, kā arī lauku apvidos ir vienādā līmenī.

1. Vietējās problēmas pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, kā arī lauku apvidos

Aptuveni katrs sestais respondents (18 %) uzskata, ka nepietiekamas iespējas migrantiem un bēgļiem integrēties ir tūlītēja un steidzama problēma. Viens no septiņiem respondentiem (14 %) atbild uz vienu un to pašu jautājumu par ģentrifikāciju vai tūrisma centrā.

1.1. Vissteidzamākās problēmas

Respondentiem tika iesniegts problēmu saraksts, un viņiem tika lūgts novērtēt, cik nozīmīga ir katra problēma vietā, kur viņi dzīvo.

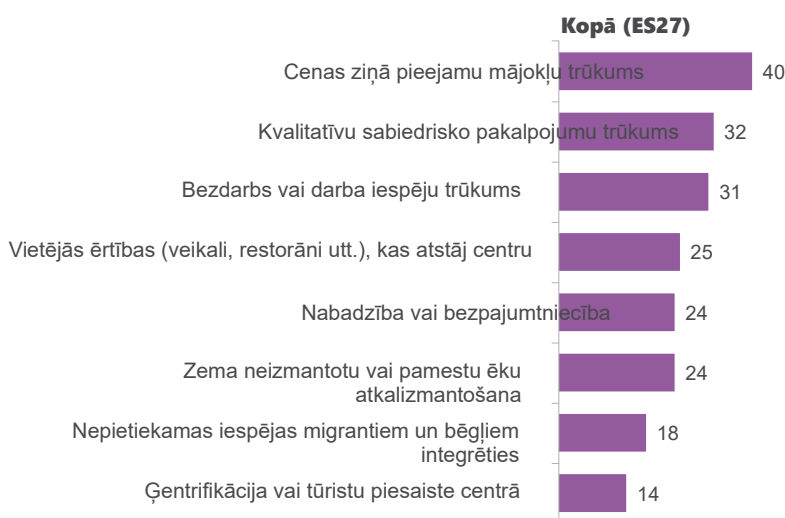
ES perspektīva

Vidēji 40 % iedzīvotāju visā ES norāda, ka cenas ziņā pieejamu mājokļu trūkums ir tūlītēja un steidzama problēma vietā, kur viņi dzīvo; tam seko kvalitatīvu sabiedrisko pakalpojumu trūkums (piemēram, veselības aprūpe, bērnu aprūpe, izglītība un vecu cilvēku aprūpe) (32 %) un bezdarbs vai darba iespēju trūkums (31 %).

Aptuveni ceturtdaļa respondentu visā ES norāda, ka tūlītēja un steidzama problēma ir vietējās ērtības (veikali, restorāni u. c.), centra pamešana (25 %), nabadzība vai bezpajumtniecība (24 %) un tukšo vai pamesto ēku neliela atkārtota izmantošana (24 %).

Q2 Cik liela problēma, ja vispār, jūsu dzīvesvietā, jūsuprāt, ir katrā no šīm problēmām?

% "Nekavējoties risināma un steidzama problēma"

(%) Bāze: n=31 855 – **Visi respondenti** (pilsētas, pilsētas un piepilsētas, un lauku apvidi)

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

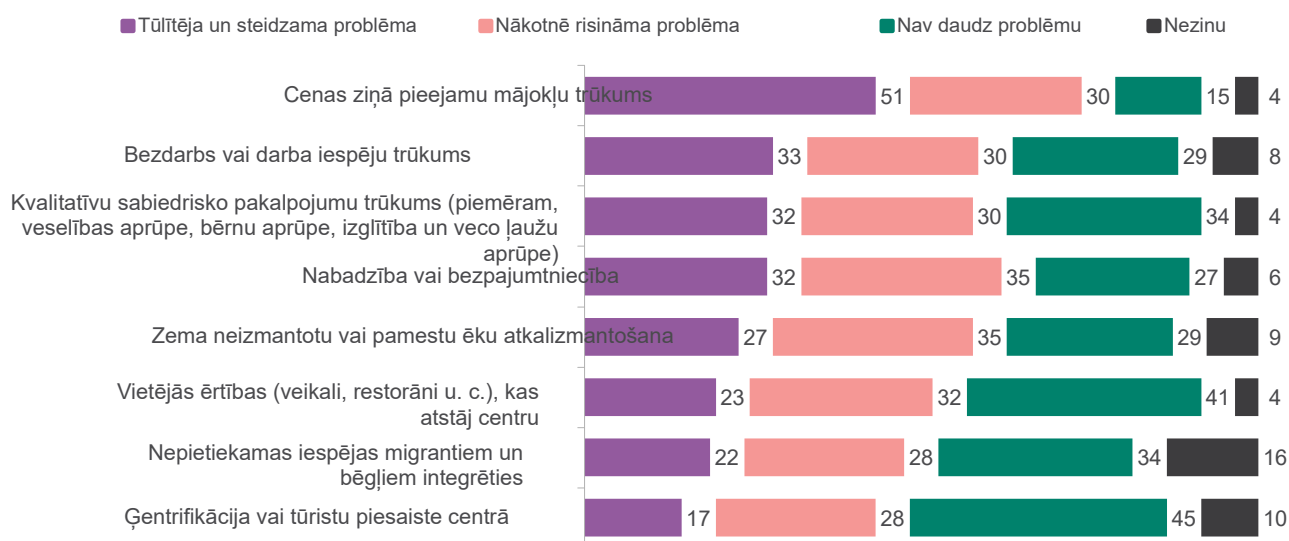
Cenas ziņā pieejamu mājokļu trūkums ir vissteidzamākais jautājums respondentiem, kas dzīvo pilsētās, un aptuveni puse (51 %) uzskata, ka tā ir tūlītēja un steidzama problēma. Vēl 30 % domā, ka tā ir problēma, kas jārisina nākotnē, bet tikai 15 % atbild, ka tā nav liela problēma viņu pilsētā.

Trešdaļa respondentu (33 %) norāda, ka bezdarbs vai darba iespēju trūkums ir steidzama problēma viņu pilsētā; līdzīgi rādītāji ir vērojami arī attiecībā uz kvalitatīvu sabiedrisko pakalpojumu trūkumu (32 %) un nabadzību vai bezpajumtniecību (32 %). Attiecībā uz katru no šiem trim jautājumiem vismaz trīs no desmit respondentiem pilsētās uzskata, ka tā ir lielāka problēma, kas jārisina nākotnē (no 30 % līdz 35 %).

Vairāk nekā piektdaļa respondentu pilsētās kā neatliekamu un steidzamu problēmu min vakanto vai pamesto ēku nelielu atkalizmantošanu (27 %), vietējās ērtības (veikali, restorāni u. c.), centra pamešanu (23 %) un nepietiekamas migrantu un bēgļu integrācijas iespējas (22 %). Ģentrifikāciju vai tūristu uzņemšanu centrā par tūlītēju un steidzamu problēmu uzskata 17 % respondentu pilsētās.

Q2 Vietā, kur jūs dzīvojat, cik daudz problēmu, ja vispār, vai jūs domājat, ka katrs no šiem jautājumiem ir?

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

(%) Bāze: n=11 998 – Pilsētās dzīvojošie respondenti

Valstu rezultāti, kas vērsti uz pilsētām

16 dalībvalstīs vismaz puse no respondentiem, kas dzīvo pilsētās, atbild, ka cenas ziņā pieejamu mājokļu trūkums ir tūlītēja un steidzama problēma viņu pilsētā, un vislielākais īpatsvars ir Īrijā (72 %), Spānijā (69 %) un Luksemburgā (68 %). Savukārt Maltā (26 %), Somijā (29 %), Lietuvā (32 %) un Beļģijā (36 %) to domā ne vairāk kā aptuveni trešdaļa respondentu.

Lielākā daļa pilsētu iedzīvotāju Spānijā (59 %) un Itālijā (57 %) atbild, ka bezdarbs vai darba iespēju trūkums ir tūlītēja un steidzama problēma viņu pilsētā. Šis īpatsvars ir ievērojami mazāks Dānijā un Nīderlandē (abās 12 %), Austrijā (13 %) un Čehijā (15 %).

Vairāk nekā puse Ungārijas pilsētas iedzīvotāju (53 %) uzskata, ka kvalitatīvu sabiedrisko pakalpojumu trūkums ir tūlītēja un steidzama problēma viņu pilsētā. Luksemburgā (11 %) un Nīderlandē (12 %) aptuveni katrs desmitais respondents piekrīt šim viedoklim.

Aptuveni puse Ungārijas un Slovākijas pilsētu iedzīvotāju (abās 49 %) nabadzību un bezpajumtniecību uzskata par tūlītēju un steidzamu problēmu. Salīdzinājumam — mazāk nekā katrs piektais uzskata to pašu Dānijā (13 %) un Vācijā (18 %).

Attiecībā uz citiem apsekojumā minētajiem jautājumiem atšķirības starp valstīm ir šādas:

- Brīvas un pamestas ēkas izvēlas no 11 % Somijas pilsētu iedzīvotāju līdz 40 % Spānijas iedzīvotāju
- Vietējās ērtības (veikali, restorāni utt.), kas pamet centru, izvēlas no 7 % Lietuvā līdz 32 % Itālijā
- Nepietiekamas migrantu un bēgļu iespējas integrēties tiek izvēlētas par 10 % Čehijā, Ungārijā, Latvijā un Lietuvā un par 37 % Itālijā
- Stentifikāciju vai tūristu piesaisti centrā izvēlas no 6 % Lietuvā līdz 30 % Spānijā.

Eiropas barometra zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Q2 Cik daudz problēmu, ja vispār, jūsu dzīvesvietā, jūsuprāt, rada katrs no šiem jautājumiem? % "Nekavējoties risināma un steidzama problēma"

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

	Cenas ziņā pieejamu mājokļu trūkums	Bezdarbs vai darba iespēju trūkums	Kvalitatīvu sabiedrisko pakalpojumu trūkums (piemēram, veselības aprūpe, bērnu aprūpe, izglītība un vecu ļaužu aprūpe)	Nabadzība vai bezpajumniec ība	Zema neizmanto vai pamestu ēku atkalizmantoša na	Vietējās ērtības (veikali, restorāni u. c.), kas atstāj centru	Nepietiekamas iespējas migrantiem un bēgļiem integrēties	Ģeogrāfiskā vai tūristu piesaiste centrā
ES-27	51	33	32	32	27	23	22	17
BE	36	27	22	36	28	25	14	13
BG	50	41	48	45	29	13	15	19
CZ	63	15	20	34	19	9	10	9
DK	48	12	22	13	12	21	15	7
DE	50	16	22	18	21	27	21	10
EE	44	34	33	29	19	14	14	10
IE	72	28	40	39	38	22	27	12
EL	51	39	44	43	35	27	26	26
ES	69	59	42	44	40	30	33	30
FR	44	24	25	31	20	21	15	14
HR	42	32	40	35	33	16	18	18
IT	37	57	47	41	36	32	37	25
CY	64	39	32	46	28	20	32	17
LV	41	32	40	38	36	26	10	27
LT	32	29	36	25	15	7	10	6
LU	68	20	11	31	22	23	18	8
HU	57	36	53	49	25	13	10	9
MT	26	21	26	26	20	24	22	23
NL	65	12	12	29	20	18	14	10
AT	50	22	24	21	27	24	30	10
PL	53	27	33	24	26	11	12	12
PT	60	35	34	36	33	16	19	19
RO	53	44	45	40	31	11	13	21
SI	65	25	42	29	33	18	21	18
SK	46	30	41	49	29	24	14	11
FI	29	32	31	26	11	16	22	11
SE	39	29	24	25	14	21	29	12

(%) Bāze: n=11 998 – Pilsētās dzīvojošie respondenti

Atšķirības starp pilsētām, mazpilsētām un piepilsētām un lauku apvidiem dažādās valstīs

Lielākajā daļā dalībvalstu pilsētu iedzīvotāji uzskata, ka cenas ziņā pieejamu mājokļu trūkums ir steidzamāks jautājums vietā, kur viņi dzīvo, nekā lauku apvidos dzīvojošajiem. Lielākās atšķirības starp pilsētām un lauku apvidiem šajā ziņā ir vērojamas Čehijā (63 % pilsētās salīdzinājumā ar 33 % lauku apvidos), Ungārijā (57 % salīdzinājumā ar 26 %) un Dānijā (48 % salīdzinājumā ar 19 %). Tomēr ir arī izņēmumi, piemēram, Īrija (72 % pilsētās salīdzinājumā ar 69 % lauku apvidos) un Lietuva (32 % salīdzinājumā ar 29 %), kur pilsētu iedzīvotājiem nav daudz lielākas iespējas uzskatīt šo jautājumu par steidzamu nekā lauku apvidos dzīvojošajiem.

Attiecībā uz bezdarbu vai darba iespēju trūkumu respondenti pilsētās Spānijā (59 % pret 46 %–49 %), Itālijā (57 % pret 44 %–45 %), Beļģijā (27 % pret 15 %–18 %) un Austrijā (22 % pret 11 %–13 %) biežāk nekā priekšpilsētās vai mazpilsētās un lauku apvidos uzskata, ka tā ir tūlītēja un steidzama problēma. Savukārt Igaunijā (34 % pret 42–43 %), Latvijā (32 % pret 39–45 %), Slovākijā (30 % pret 42–46 %), Lietuvā (28 % pret 41–39 %) un Čehijā (15 % pret 23–24 %) lauku un piepilsētu iedzīvotāji ir vairāk nobažījušies par šo jautājumu nekā pilsētu iedzīvotāji.

Nabadzība un bezpajumtniecība pilsētās parasti tiek uzskatītas par steidzamāku un neatliekamāku problēmu. Piemēram, Čehijā šādu viedokli pauž 34 % pilsētu iedzīvotāju salīdzinājumā ar 14 % piepilsētās un 9 % lauku apvidos.

Vairākās dalībvalstīs ievērojami lielāks respondentu īpatsvars lauku apvidos nekā pilsētās uzskata, ka kvalitatīvu sabiedrisko pakalpojumu trūkums ir steidzams un tūlītējs jautājums. Piemēram, Francijā (37 % pret 25 %) un Portugālē (48 % pret 34 %) lauku iedzīvotāji ir vairāk nobažījušies nekā respondenti, kas dzīvo pilsētās. Pretēja tendence ir vērojama Ungārijā (53 % pilsētās pret 31 % lauku apvidos), Bulgārijā (48 % pret 37 %), Slovēnijā (42 % pret 19 %), Horvātijā (40 % pret 28 %) un Latvijā (40 % pret 30 %).

Sociāldemogrāfiskās atšķirības, kas vērstas uz pilsētās dzīvojošajiem iedzīvotājiem

Sievietes, kas dzīvo pilsētās, biežāk nekā vīrieši pilsētās uzskata šādus jautājumus par tūlītējiem un steidzamiem: cenas ziņā pieejamu mājokļu trūkums (55 % sieviešu salīdzinājumā ar 47 % vīriešu), bezdarbs vai darba iespēju trūkums (35 % salīdzinājumā ar 31 %), brīvu vai pamestu ēku zema atkalizmantošana (29 % salīdzinājumā ar 25 %) un nabadzība vai bezpajumtniecība (34 % salīdzinājumā ar 30 %).

Dažas atšķirības var novērot arī dažādās vecuma grupās. Piemēram, pilsētas iedzīvotāji, kas jaunāki par 25 gadiem, retāk nekā gados vecāki pilsētas iedzīvotāji uzskata, ka vietējās ērtības (veikali, restorāni u. c.), pametot centru, ir tūlītēja un steidzama problēma (17 % salīdzinājumā ar 22 %–26 %). Turklāt to respondentu īpatsvars pilsētās, kuri centrā ģeogrāfiskā vai tūristu uzņemšanu uzskata par neatliekamu problēmu, ir lielāks 25–39 gadus vecu iedzīvotāju vidū (20 %) salīdzinājumā ar 15–24 gadus veciem iedzīvotājiem (16 %) un 55 gadus veciem un vecākiem iedzīvotājiem (15 %).

Pilsētu iedzīvotāji, kuri ir pabeiguši izglītību vecumā no 20 gadiem, biežāk nekā tie, kuriem ir zemāks izglītības līmenis, uzskata, ka cenas ziņā pieejamu mājokļu trūkums (53 % salīdzinājumā ar 46 %–49 %) un ģeogrāfiskā vai tūristu piesaiste pilsētas centrā (18 % salīdzinājumā ar 14 %–16 %) ir tūlītējas un steidzamas problēmas.

Visbeidzot, respondentiem pilsētās ar dažādām profesijām arī ir atšķirīgi priekšstatī. Piemēram, pašnodarbinātie un nodarbinātie respondenti biežāk nekā citi atbild, ka vietējo ērtību (veikalu, restorānu u. c.) pamešana pilsētas centrā (25 %–28 % salīdzinājumā ar 19 %–22 %) un ģeogrāfiskā vai tūristu piesaiste centrā (18 %–23 % salīdzinājumā ar 15 %–16 %) ir tūlītējas un steidzamas problēmas.

1.2. Aspekti, kas jāuzlabo visvairāk

Respondentiem tika iesniegts saraksts ar desmit viņu dzīvesvietas aspektiem, un viņi jāizvēlas, kuri no tiem ir jāuzlabo visvairāk.

ES perspektīva

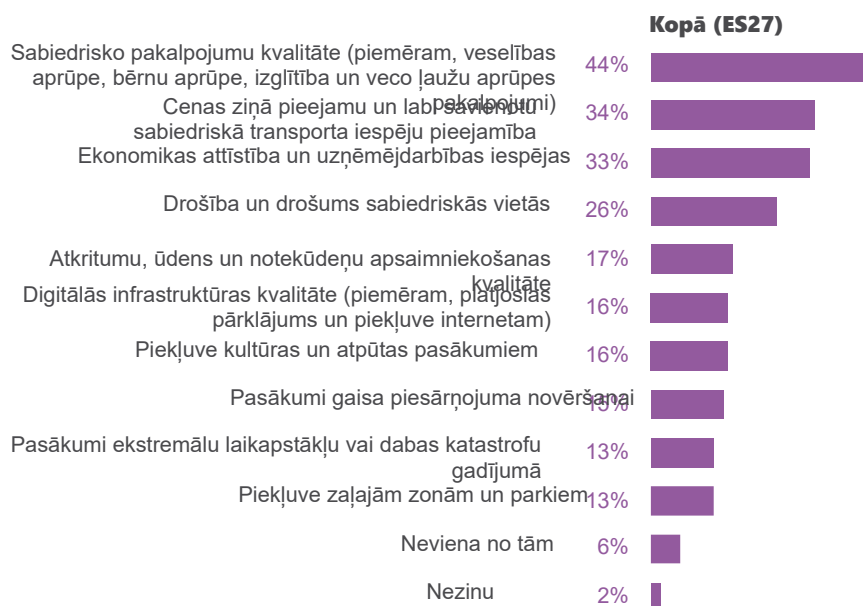
Sabiedrisko pakalpojumu kvalitāte (piemēram, veselības aprūpe, bērnu aprūpe, izglītība un veco ļaužu aprūpes pakalpojumi) ir aspekts, ko visbiežāk min kā uzlabojamu respondentu dzīvesvietā, un to min 44 % respondentu visā ES.

Aptuveni trešdaļa respondentu (34 %) min cenās ziņā pieejamu un labi savienotu sabiedriskā transporta iespēju pieejamību. Līdzīga daļa (33 %) izvēlas ekonomikas attīstību un uzņēmējdarbības iespējas kā jomu, kurā nepieciešami uzlabojumi savā dzīvesvietā.

Aptuveni ceturtdaļa respondentu (26 %) norāda, ka drošība un drošums sabiedriskās vietās ir viens no aspektiem viņu dzīvesvietā, kas jāuzlabo visvairāk.

Mazāk respondentu izvēlas pārējās jomas: atkritumu, ūdens un notekūdeņu apsaimniekošanas kvalitāte (17 %), digitālās infrastruktūras kvalitāte (piemēram, platjoslas pārkļūvums un piekļuve internetam) (16 %), piekļuve kultūras un atpūtas pasākumiem (16 %), pasākumi gaisa piesārņojuma novēršanai (15 %), pasākumi ekstremālu laikapstākļu vai dabas katastrofu gadījumā (13 %) vai piekļuve zaļajām zonām un parkiem (13 %).

Q3 Vietā, kur jūs dzīvojat, kuru no turpmāk minētajiem aspektiem, jūsuprāt, visvairāk vajadzētu uzlabot? Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs aspektus. [Daudzkārtēji atbildētāji]

(%) Bāze: n=31 855 – **Visi respondenti** (pilsētas, mazpilsētas, piepilsētas un lauku apvidi)

Eiropas barometra zibens aptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

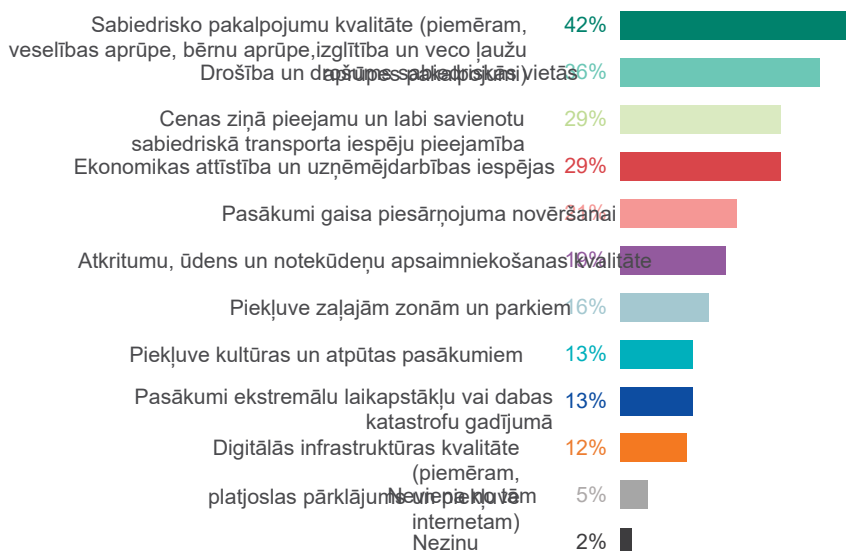
Divi aspekti, kas visvairāk jāuzlabo pilsētās dzīvojošajiem respondentiem, ir sabiedrisko pakalpojumu kvalitāte (piemēram, veselības aprūpe, bērnu aprūpe, izglītība un aprūpes pakalpojumi vecāka gadagājuma cilvēkiem) (atlasīja 42 %) un drošība un drošums sabiedriskās vietās (36 %). Tam seko cenas ziņā pieejamu un labi savienotu sabiedriskā transporta iespēju pieejamība, kā arī ekonomikas attīstība un uzņēmējdarbības iespējas, ko min 29 % pilsētu iedzīvotāju.

Aptuveni katrs piektais respondents pilsētās min pasākumus piesārņojuma (21 %) un atkritumu, ūdens un notekūdeņu apsaimniekošanas kvalitātes (19 %) novēršanai.

Mazāk respondentu pilsētās min šādus aspektus: piekļuve zaļajām zonām un parkiem (16 %), piekļuve kultūras un atpūtas pasākumiem (13 %), pasākumi ekstremālu laikapstākļu vai dabas katastrofu gadījumā (13 %) un digitālās infrastruktūras kvalitāte (piemēram, platjoslas pārklājums un piekļuve internetam) (12 %).

Q3 Vietā, kur jūs dzīvojat, kuru no šiem aspektiem, jūsuprāt, visvairāk nepieciešams uzlabot?
Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs aspektus. [MULTIPLE ANSWERS]

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

Eiropas Komisijas pētījums 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Pilsētas, mazpilsētas un piepilsētas, un lauku apvidi

Sabiedrisko pakalpojumu kvalitāte ir aspekts, kas visbiežāk minēts kā uzlabojams pilsētās (42 %), mazpilsētās un piepilsētās (43 %) un lauku apvidos (46 %).

Respondenti, kas dzīvo pilsētās (36 %), vairāk nekā tie, kas dzīvo pilsētās un piepilsētās (24 %) vai lauku apvidos (14 %), uzskata, ka ir jāuzlabo drošība un drošums sabiedriskās vietās, kur viņi dzīvo. Līdzīga tendence ir vērojama attiecībā uz gaisa piesārņojuma novēršanas pasākumiem, uz kuriem biežāk atsaucas arī respondenti pilsētās (21 %) nekā respondenti, kas dzīvo pilsētās un piepilsētās (13 %) un lauku apvidos (10 %).

Pieejamu un labi savienotu sabiedriskā transporta iespēju pieejamību par problēmu uzskata lielāks respondentu īpatsvars lauku apvidos (42 %) un mazpilsētās un piepilsētās (34 %) nekā pilsētās (29 %); tas attiecas arī uz jautājumiem par ekonomikas attīstību un uzņēmējdarbības iespējām (37 % pilsētās un piepilsētās un 36 % lauku apvidos salīdzinājumā ar 29 % pilsētās) un digitālās infrastruktūras kvalitāti (16 % pilsētās un piepilsētās un 21 % lauku apvidos salīdzinājumā ar 12 % pilsētās).

Q3 Vietā, kur jūs dzīvojat, kuru no turpmāk minētajiem aspektiem, jūsu prātā, visvairāk vajadzētu uzlabot?

Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs aspektus. [Daudzkārtēji atbildētāji]

Valstu rezultāti, kas vērsti uz pilsētām

19 dalībvalstīs respondenti pilsētās, visticamāk, min sabiedrisko pakalpojumu (piemēram, veselības aprūpes, bērnu aprūpes, izglītības un vecāka gadagājuma cilvēku aprūpes pakalpojumu) kvalitāti kā aspektu, kas visvairāk jāuzlabo viņu pilsētā. Ungārijā (63 %), Somijā (61 %), Horvātijā (59 %) un Slovākijā (58 %) aptuveni seši no desmit respondentiem pilsētās izvēlas šo atbildi. Salīdzinājumam — Luksemburgā (18 %), Beļģijā (26 %) un Nīderlandē (27 %) to min ne vairāk kā ceturtdaļa respondentu.

Drošība un drošums sabiedriskās vietās ir visaugstākā ranga joma, kurā vajadzīgi uzlabojumi to respondentu vidū, kas dzīvo pilsētās Austrijā (51 %), Francijā (47 %), Beļģijā un Čehijā (abās 44 %), Luksemburgā (43 %) un Zviedrijā (39 %). Vācijā šis aspekts ierindojas pirmajā vietā kopā ar sabiedrisko pakalpojumu kvalitāti (abus atlasīja 41 %). Drošība un drošums sabiedriskās vietās ir minēti mazāk nekā ceturtdaļā pilsētu iedzīvotāju Maltā (18 %), Horvātijā (19 %), Igaunijā un Slovēnijā (abās 23 %).

Nīderlandē cenas ziņā pieejamu un labi savienotu sabiedriskā transporta iespēju pieejamība ir aspekts, kas viņu pilsētā visbiežāk tiek minēts kā tāds, kas jāuzlabo (36 %). Citās valstīs to respondentu īpatsvars, kuri izvēlas šo atbildi, svārstās no 13 % Luksemburgā līdz 40 % Lietuvā.

Ekonomikas attīstību un uzņēmējdarbības iespējas min aptuveni četri no desmit respondentiem, kas dzīvo pilsētās Bulgārijā (43 %), Horvātijā (42 %), Rumānijā (38 %) un Spānijā (37 %). Salīdzinājumam — šo aspektu min mazāk nekā piektā daļa respondentu Čehijas un Nīderlandes pilsētās (abās 16 %) un Dānijā (19 %).

Bulgārijā (41 %), Ungārijā (36 %), Polijā (35 %) un Rumānijā (33 %) vismaz trešdaļa pilsētu iedzīvotāju uzskata, ka pasākumi gaisa piesārņojuma novēršanai ir aspekts, kas viņu pilsētā ir jāuzlabo. Īrijā (8 %) un Maltā (10 %) šādu atbildi sniedz ne vairāk kā katrs desmitais.

Horvātija izceļas ar to, ka nedaudz vairāk nekā četri no desmit respondentiem pilsētās (42 %)

min atkritumu, ūdens un notekūdeņu apsaimniekošanas kvalitāti kā aspektu, kas visvairāk jāuzlabo viņu pilsētā. Citās valstīs respondentu īpatsvars pilsētās, kas izvēlas šo aspektu, svārstās no 6 % Somijā līdz aptuveni trešdaļai Bulgārijā (32 %) un Rumānijā (35 %).

Citus aspektus min ne vairāk kā aptuveni trešdaļa respondentu visu valstu pilsētās:

- Piekļuve zaļajām zonām un parkiem: no 10 % Slovēnijā līdz 35 % Kiprā
- Pasākumi ekstremālu laikapstākļu vai dabas katastrofu gadījumā: no 8 % Ungārijā un Latvijā līdz 26 % Maltā
- Piekļuve kultūras un atpūtas pasākumiem: no 8 % Dānijā un Slovēnijā līdz 27 % Maltā
- Digitālās infrastruktūras kvalitāte (piemēram, platjoslas pārklājums un piekļuve internetam): no 5 % Luksemburgā līdz 34 % Maltā.

Eiropas barometra zibens aptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Jautājums. Kuras no turpmāk minētajiem aspektiem, jūsuprāt, visvairāk vajadzētu uzlabot jūsu dzīvesvietā?

Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs aspektus. [Daudzkārtēji atbildētāji]

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

	Sabiedrisko pakalpojumu kvalitāte, piemēram, veselības aprūpe, bērnu aprūpe, izglītība un veco ļaužu aprūpes pakalpojumi)	Drošība un drošums sabiedriskās vietās	Cenas ziņā pieejamu un labi savienotu sabiedriskā transporta iespēju pieejamība	Ekonomikas attīstība un uzņēmējdarbības iespējas	Pasākumi gaisa piesārņojuma novēršanai	Atkritumu, ūdens un notekūdeņu apsaimniekošanas kvalitāte	Pieklūve zaļajām zonām un parkiem	Pieklūve kultūras un atpūtas pasākumiem	Pasākumi ekstremālu vai dabas katastrofu gadījumā	Digitālās infrastruktūras kvalitāte (piemēram, platjoslas pārkļūvums un pieklūve internetam)
ES-27	42	36	29	29	21	19	16	13	13	12
BE	26	44	34	24	20	16	18	11	11	10
BG	51	32	22	43	41	32	15	10	15	8
CZ	40	44	20	16	21	23	22	10	13	7
DK	39	26	29	19	20	14	20	8	18	8
DE	41	41	35	32	14	8	13	9	13	23
EE	42	23	25	33	20	14	21	17	15	9
IE	50	39	37	21	8	22	14	18	12	15
EL	50	31	26	30	19	23	29	12	21	20
ES	44	28	31	37	17	19	10	17	15	13
FR	31	47	23	23	24	17	15	12	12	9
HR	59	19	28	42	23	42	19	10	15	11
IT	52	36	30	32	22	30	15	10	14	9
CY	46	34	39	31	21	21	35	13	22	7
LV	40	28	27	33	19	24	17	12	8	9
LT	46	26	40	20	26	16	17	11	13	6
LU	18	43	13	23	22	13	16	13	15	5
HU	63	36	22	31	36	18	11	14	8	7
MT	38	18	24	24	10	21	14	27	26	34
NL	27	31	36	16	22	15	15	13	12	6
AT	48	51	27	32	18	10	16	12	16	12
PL	47	28	23	27	35	27	23	14	10	8
PT	46	35	34	31	13	19	20	18	14	13
RO	53	25	19	38	33	35	21	12	10	10
SI	54	23	32	30	29	29	10	8	15	9
SK	58	38	29	27	19	19	20	19	12	7
FI	61	38	28	30	17	6	19	16	11	8
SE	34	39	37	20	13	12	16	20	10	10

Piezīme. Atbildes "Neviens no tiem" un "Nezinu" nav parādītas.

(%) Bāze: n=11 998 – Pilsētās dzīvojošie respondenti

Atšķirības starp pilsētām, mazpilsētām un piepilsētām un lauku apvidiem dažādās valstīs

Vairākās valstīs lauku respondenti biežāk nekā pilsētu iedzīvotāji uzskata, ka sabiedrisko pakalpojumu kvalitāte ir aspekts, kas jāuzlabo viņu dzīvesvietā. Piemēram, Francijā par to ziņo 46 % respondentu lauku apvidos un pilsētās un piepilsētās salīdzinājumā ar 31 % respondentu pilsētās.

Pretēja tendence ir vērojama attiecībā uz drošības un drošuma aspektu sabiedriskās vietās. Lielākajā daļā valstu to respondentu īpatsvars, kuri min drošību un drošumu sabiedriskās vietās kā aspektu, kas jāuzlabo viņu dzīvesvietā, ir lielāks to respondentu vidū, kuri dzīvo pilsētās, nekā to respondentu vidū, kuri dzīvo pilsētās un piepilsētās, kā arī lauku apvidos. Lielākās atšķirības ir vērojamas Austrijā (51 % pilsētās salīdzinājumā ar 27 % mazpilsētās un piepilsētās un 12 % lauku apvidos) un Francijā (47 % pilsētās salīdzinājumā ar 30 % mazpilsētās un piepilsētās un 17 % lauku apvidos).

Turklāt 18 valstīs pilsētu iedzīvotāji biežāk nekā tie, kas dzīvo pilsētās un piepilsētās, un tie, kas dzīvo lauku apvidos, min pasākumus gaisa piesārņojuma novēršanai kā aspektu, kas jāuzlabo. Piemēram, Bulgārijā 41 % respondentu, kas dzīvo pilsētās, atbild, ka ir jāuzlabo pasākumi gaisa piesārņojuma novēršanai; šis īpatsvars ir 20 % Bulgārijas pilsētās un piepilsētās un 16 % valsts lauku apvidos. Tāpat 11 valstīs piekļuvi zaļajām zonām un parkiem biežāk min pilsētu iedzīvotāji nekā respondenti, kas dzīvo vairāk lauku apvidos.

Savukārt lauku respondenti ekonomikas attīstību un uzņēmējdarbības iespējas parasti biežāk min kā aspektu, kas jāuzlabo. Piemēram, Itālijā to minēja 47 % lauku respondentu salīdzinājumā ar 40 % pilsētās un piepilsētās un 32 % pilsētās. Tomēr pretēja tendence ir vērojama Bulgārijā (43 % pilsētu iedzīvotāju salīdzinājumā ar 28–33 % citu iedzīvotāju) un Grieķijā (30 % pilsētu iedzīvotāju salīdzinājumā ar 25–18 % citu iedzīvotāju).

Tāpat lielākajā daļā valstu lauku respondenti, visticamāk, par prioritāti izvirzīs cenas ziņā

pieejamu un labi savienotu sabiedriskā transporta iespēju pieejamību. Lielākās atšķirības ir vērojamas Beļģijā (50 % lauku apvidos salīdzinājumā ar 39 % pilsētās un piepilsētās un 34 % pilsētās), Spānijā (47 % salīdzinājumā ar 42 % un 31 %), Horvātijā (45 % salīdzinājumā ar 29 % un 28 %), Polijā (45 % salīdzinājumā ar 30 % un 23 %) un Ungārijā (37 % salīdzinājumā ar 26 % un 22 %).

Sociāldemogrāfiskās atšķirības, kas vērsta uz pilsētās dzīvojošajiem iedzīvotājiem

Vīrieši, kas dzīvo pilsētās (15 %), biežāk nekā sievietes (9 %) min digitālās infrastruktūras kvalitāti kā aspektu, kas jāuzlabo viņu pilsētā. Turpretī sievietes biežāk par prioritāti izvirza sabiedrisko pakalpojumu kvalitāti (44 % salīdzinājumā ar 40 % vīriešu) un piekļuvi kultūras un atpūtas pasākumiem (14 % salīdzinājumā ar 11 % vīriešu).

Vecums ietekmē arī pilsētas iedzīvotāju uztveri par aspektiem, kas viņu pilsētā visvairāk jāuzlabo. Gados vecāki respondenti biežāk min sabiedrisko pakalpojumu kvalitāti (35 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem salīdzinājumā ar 47 % respondentu vecumā no 55 gadiem) un ekonomikas attīstību un uzņēmējdarbības iespējas (25 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem salīdzinājumā ar 29 %–31 % respondentu vecākajās vecuma grupās). Tomēr tie, kas ir 55 gadus veci un vecāki, retāk nekā jaunākie respondenti min digitālās infrastruktūras kvalitāti (9 % salīdzinājumā ar 14 %–15 %) un piekļuvi kultūras un atpūtas pasākumiem (10 % salīdzinājumā ar 13 %–16 %). Respondenti vecumā līdz 40 gadiem biežāk nekā 40 gadus veci un vecāki min piekļuvi zaļajām zonām un parkiem (20 %–22 % salīdzinājumā ar 11 %–14 %).

Atšķirības pēc izglītības līmeņa parasti ir mazākas. Respondenti pilsētās, kuri ir pabeiguši izglītību vecumā no 20 gadiem, biežāk min drošību un drošumu sabiedriskās vietās kā aspektu, kas jāuzlabo, salīdzinājumā ar tiem, kuri pabeiguši izglītību vecumā no 15 gadiem (37 % pret 29 %). Arī izglītotāki respondenti drīzāk dod priekšroku gaisa piesārņojuma pasākumiem nekā tie, kas ieguvuši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem (22 % salīdzinājumā ar 19 %).

To respondentu īpatsvars pilsētās, kuri min digitālās infrastruktūras kvalitāti, ir viszemākais starp tiem, kuri nestrādā, salīdzinājumā ar visām pārējām profesiju kategorijām (9 % pret 12 %–16 %). Pasākumus gaisa piesārņojuma novēršanai retāk min fiziska darba strādnieki (14 %) nekā respondenti citās profesiju kategorijās (21–23 %).

Pilsētu iedzīvotāji, kuri neuzticas vietējām pašvaldībām, biežāk nekā tie, kuri min sabiedrisko pakalpojumu kvalitāti (49 % salīdzinājumā ar 38 %) un drošību un drošumu sabiedriskās vietās (41 % salīdzinājumā ar 33 %) kā teritorijas, kurās nepieciešami uzlabojumi savā pilsētā. Tiem, kuriem ir negatīvs priekšstats par ES, ir arī lielāka iespēja atsaukties uz sabiedrisko pakalpojumu kvalitāti (47 % salīdzinājumā ar 41 % no tiem, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES) un drošību un drošumu sabiedrībā (49 % salīdzinājumā ar 30 %); līdzīga atšķirība ir vērojama arī attiecībā uz ekonomikas attīstību un uzņēmējdarbības iespējām (32 % pret 27 %). Turpretī respondenti, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, biežāk par prioritāriem uzskata pasākumus, kuru mērķis ir novērst gaisa piesārņojumu (25 % salīdzinājumā ar 16–18 %), piekļuvi kultūras un atpūtas pasākumiem (15 % salīdzinājumā ar 10–11 %) un digitālās infrastruktūras kvalitāti (15 % salīdzinājumā ar 10 %), nekā respondenti, kuriem ir negatīvs vai neitrāls priekšstats par ES.

2. Investīciju prioritārās jomas

maksas vai ierobežojot tūristu skaitu) uzlabotu mājokļu pieejamību viņu dzīvesvietā.

2.1. Pasākumi, lai uzlabotu mājokļu pieejamību cenas ziņā

Respondentiem tika iesniegts saraksts ar pasākumiem, kuru mērķis ir uzlabot mājokļu pieejamību cenas ziņā, un katram respondentam tika jautāts, vai tas dos labumu vietai, kurā viņi dzīvo.

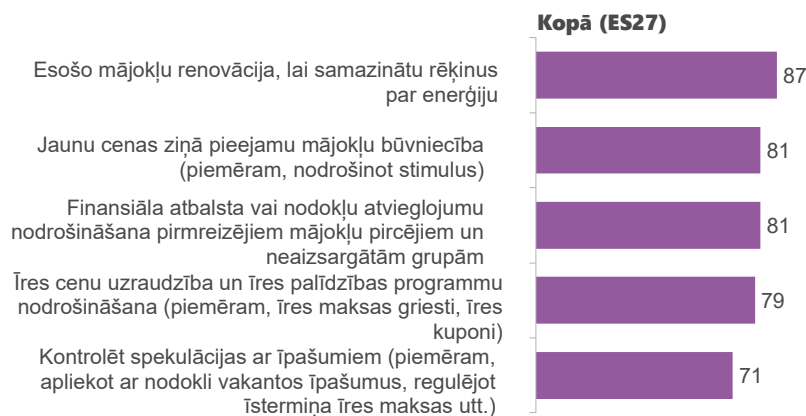
ES perspektīva

Vidēji visā ES gandrīz deviņi no desmit respondentiem (87 %) uzskata, ka vieta, kur viņi dzīvo, gūtu "daudz" vai "nedaudz" labuma no esošo mājokļu renovācijas, lai samazinātu enerģijas rēķinus. Liels vairākums arī uzskata, ka vieta, kur viņi dzīvo, gūtu labumu no jaunu cenas ziņā pieejamu mājokļu būvniecības (piemēram, nodrošinot stimulus) (81 % "liels ieguvums" vai "zināms ieguvums"), sniedzot finansiālu atbalstu vai nodokļu stimulus pirmreizējiem mājokļu pircējiem un neaizsargātām grupām (81 %) vai uzraugot īres cenas un nodrošinot īres palīdzības programmas (piemēram, īres maksas griestus, īres vaučerus) (79 %).

Aptuveni septiņi no desmit respondentiem (71 %) uzskata, ka nekustamā īpašuma spekulāciju kontrole (piemēram, neapliekot ar nodokli vakantos īpašumus, regulējot īstermiņa īres maksas utt.)

Q5 Lai uzlabotu mājokļu pieejamību cenas ziņā, cik lielā mērā, jūsuprāt, vieta, kur dzīvojat, gūtu labumu no šādām darbībām?

% "Ieguvums daudz" vai "Ieguvums nedaudz"

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

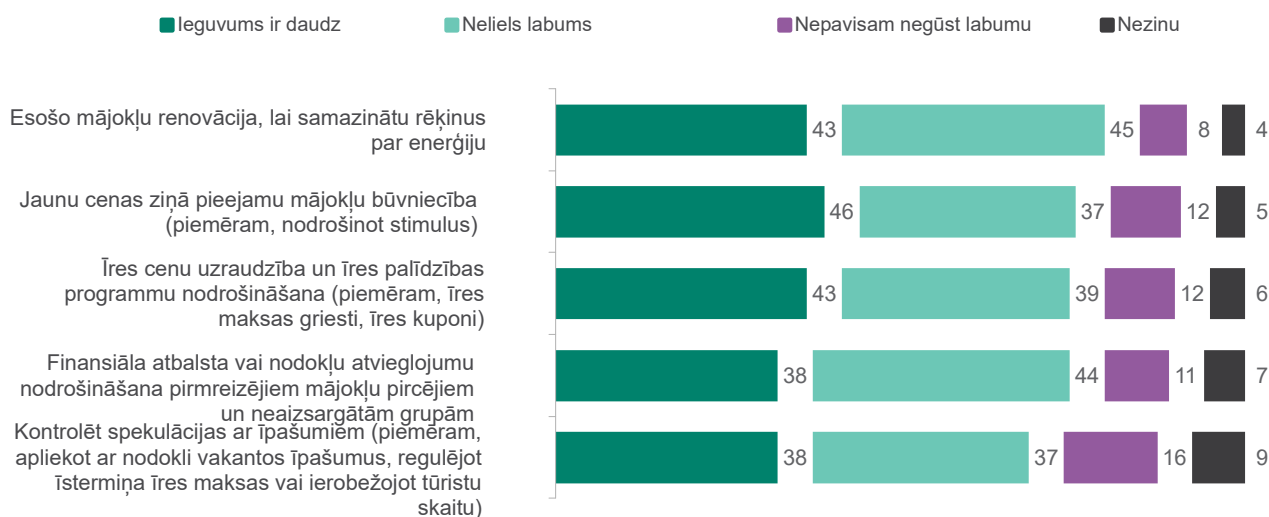
Gandrīz deviņi no desmit respondentiem, kas dzīvo pilsētās (88 %), uzskata, ka viņu pilsēta gūtu labumu no esošo mājokļu renovācijas, lai samazinātu enerģijas rēķinus (43 % "liels ieguvums" un 45 % "neliels ieguvums"). Mazāk nekā katrs desmitais (8 %) uzskata, ka jaunu, cenas ziņā pieejamu mājokļu būvniecība nedotu nekādu labumu.

Lielākā daļa respondentu pilsētās arī uzskata, ka mājokļu pieejamību par pieņemamu cenu viņu pilsētā varētu uzlabot, būvējot vairāk jaunu mājokļu par pieņemamu cenu (piemēram, nodrošinot stimulus) (46 % "liels ieguvums" un 37 % "nedaudz"), uzraugot īres cenas un nodrošinot īres palīdzības programmas (piemēram, īres maksas griestus, īres vaučerus) (43 % "liels ieguvums" un 39 % "zināms ieguvums") un sniedzot finansiālu atbalstu vai nodokļu stimulus pirmreizējiem pircējiem un neaizsargātām grupām (38 % "liels ieguvums" un 44 % "zināms ieguvums").

Trīs ceturtdaļas pilsētas iedzīvotāju (75 %) uzskata, ka viņu pilsēta gūtu labumu no darbībām, kuru mērķis ir kontrolēt spekulācijas ar īpašumiem (piemēram, apliekot ar nodokli vakantos īpašumus, regulējot īstermiņa īres maksas vai ierobežojot tūristu skaitu) (38 % "liels labums" un 37 % "neliels labums").

Q5 Lai uzlabotu mājokļu pieejamību cenas ziņā, cik lielā mērā, jūsuprāt, vieta, kur dzīvojat, gūtu labumu no šādām darbībām?

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

(%) Bāze: n=11 998 – Pilsētās dzīvojošie respondenti

Eiropas Komisijas pētījums 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

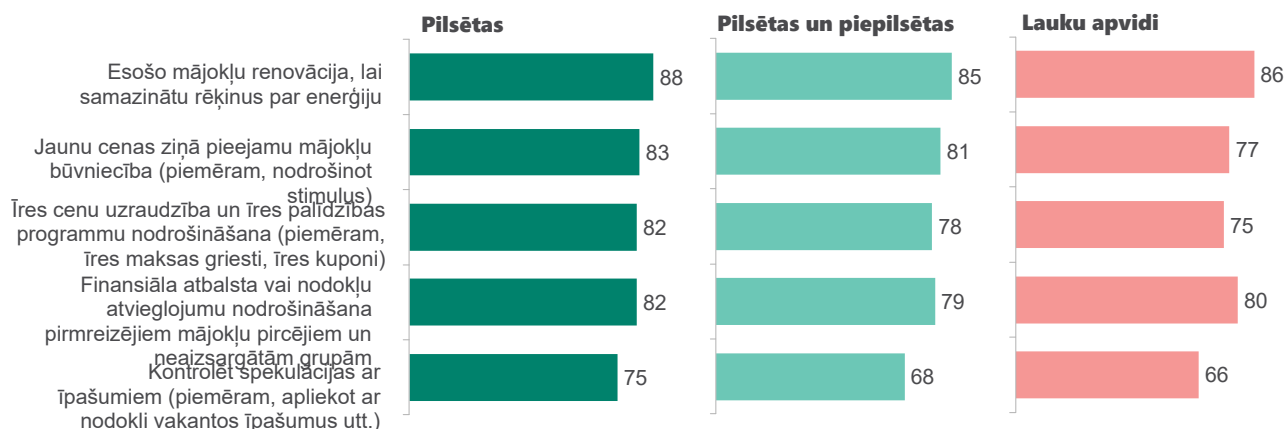
Pilsētas, mazpilsētas un piepilsētas, un lauku apvidi

Respondenti pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, kā arī lauku apvidos daudz neatšķiras pēc to kopējā īpatsvara, kas sagaida ieguvumus no dažādiem pasākumiem, kuru mērķis ir uzlabot pieejamību cenas ziņā vietā, kur viņi dzīvo. Piemēram, gan pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, gan lauku apvidos aptuveni astoņi no desmit respondentiem (79–82 %) sagaida ieguvumus no finansiāla atbalsta vai nodokļu stimuliem pirmreizējiem pircējiem un neaizsargātām grupām.

Tomēr respondenti pilsētās biežāk nekā mazpilsētās, piepilsētās un lauku apvidos uzskata, ka vieta, kur viņi dzīvo, dotu “daudz labuma”. Piemēram, lai gan 46 % pilsētu iedzīvotāju uzskata, ka viņu pilsēta gūtu lielu labumu no jaunu, cenas ziņā pieejamu mājokļu būvniecības, šis skaits samazinās līdz 40 % respondentiem, kas dzīvo pilsētās un piepilsētās, un līdz 34 % respondentiem lauku apvidos.

Q5 Lai uzlabotu mājokļu pieejamību cenas ziņā, cik lielā mērā, jūsuprāt, vieta, kur dzīvojat, gūtu labumu no šādām darbībām?

% “Ieguvums daudz” vai “Ieguvums nedaudz”

(%) Bāze: n=11 998 – Respondenti, kas dzīvo pilsētās / n=11 882 – Pilsētas un piepilsētas / n=7 975 – Lauku apvidi

Valstu rezultāti, kas vērsti uz pilsētām

Dalībvalstīs ir nelielas atšķirības to respondentu kopējā īpatsvarā pilsētās, kuri sagaida ieguvumus no dažādiem pasākumiem mājokļu pieejamības uzlabošanai savā pilsētā. Piemēram, 79 % pilsētas iedzīvotāju Zviedrijā un 97 % Maltas iedzīvotāju uzskata, ka mājāsaimniecību pieejamība cenas ziņā viņu pilsētā tiktu uzlabota, renovējot esošos mājokļus, lai samazinātu enerģijas rēķinus.

Tomēr ir vērojamas lielākas atšķirības to pilsētas iedzīvotāju proporcijās, kuri uzskata, ka viņu pilsēta no dažādajiem pasākumiem gūtu "daudz" labuma.

11 dalībvalstīs vismaz puse respondentu pilsētās uzskata, ka esošo mājokļu renovācija, lai samazinātu rēķinus par enerģiju, sniegtu lielu labumu viņu pilsētai. Kopumā to respondentu īpatsvars, kuri to norāda, svārstās no ne vairāk kā trešdaļas Somijā (27 %) un Vācijā (33 %) līdz aptuveni divām trešdaļām Rumānijā (65 %) un Kiprā (67 %).

Tāpat 12 dalībvalstīs vismaz puse respondentu, kas dzīvo pilsētās, uzskata, ka viņu pilsēta gūtu lielu labumu no jaunu cenas ziņā pieejamu mājokļu būvniecības (piemēram, nodrošinot stimulus), un vislielākais īpatsvars novērots Kiprā (77 %). Salīdzinājumam — Francijā (28 %), Beļģijā (34 %), Igaunijā un Itālijā (abās 35 %) tas pats attiecas ne vairāk kā uz vienu trešo ziņojumu.

Kiprā 82 % pilsētu iedzīvotāju uzskata, ka mājokļu pieejamība viņu pilsētā daudz iegūtu no finansiāla atbalsta vai nodokļu stimuliem pirmreizējiem mājokļu pircējiem un neaizsargātām grupām. Liels respondentu īpatsvars sniedz tādu pašu atbildi arī Portugālē (64 %), Horvātijā (62 %), Lietuvā, Rumānijā un Slovēnijā (visās 61 %). Francijā (22 %), Dānijā (24 %) un Vācijā (27 %) ne vairāk kā ceturtdaļa uzskata to pašu.

To pilsētu iedzīvotāju īpatsvars, kuri domā, ka īres cenu uzraudzība un īres palīdzības programmu nodrošināšana (piemēram, īres maksas griesti, īres kuponi) sniegtu daudz ieguvumu viņu pilsētai, visaugstākais ir Kiprā (69 %), Portugālē (62 %), Slovēnijā (59 %) un

Rumānijā (57 %), bet viszemākais — Igaunijā (28 %) un Latvijā (33 %).

Portugālē (58 %), Kiprā (53 %), Slovēnijā (52 %), Spānijā (51 %) un Grieķijā (50 %) ir valstis ar vislielāko īpatsvaru, kas sagaida lielus ieguvumus no nekustamā īpašuma spekulāciju kontroles (piemēram, neapliekot ar nodokli vakantos īpašumus, regulējot īstermiņa īres maksas vai ierobežojot tūristu skaitu). Savukārt Zviedrijā (22 %), Somijā (24 %) un Igaunijā (27 %) ir viszemākais šā pasākuma īpatsvars.

Eiropas Komisijas pētījums 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Q5 Lai uzlabotu mājokļu pieejamību cenas ziņā, cik lielā mērā, jūsuprāt, vieta, kur dzīvojat, gūtu labumu no šādām darbībām? % "leguvums daudz" vai "leguvums nedaudz"

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

	Esošo mājokļu renovācija, lai samazinātu rēķinus par enerģiju	Jaunu cenas ziņā pieejamu mājokļu būvniecība (piemēram, nodrošinot stimulus)	Īres cenu uzraudzība un īres palīdzības programmu nodrošināšana (piemēram, īres maksas griesti, īres kuponi)	Finansiāla atbalsta vai nodokļu atvieglojumu nodrošināšana pirmreizējiem mājokļu pircējiem un neaizsargātām grupām	Kontrolēt spekulācijas ar īpašumiem (piemēram, apliekot ar nodokli vakantus īpašumus, regulējot īstermiņa īres maksas vai ierobežojot tūristu skaitu)
ES-27	88	83	82	82	75
BE	85	74	78	78	70
BG	94	80	78	89	80
CZ	86	88	81	84	75
DK	84	80	78	65	62
DE	85	85	78	73	68
EE	93	80	71	84	59
IE	91	90	87	88	81
EL	92	92	92	94	91
ES	89	87	83	88	81
FR	90	74	83	78	76
HR	94	89	90	93	84
IT	84	77	84	90	78
CY	95	95	95	98	88
LV	92	88	75	91	75
LT	89	87	77	90	79
LU	88	83	84	82	83
HU	90	84	82	84	74
MT	97	98	99	99	98
NL	90	90	85	80	76
AT	84	76	80	74	73
PL	88	84	85	81	75
PT	90	89	89	89	87
RO	93	89	84	90	79
SI	92	93	90	91	83
SK	91	87	80	86	78
FI	82	85	80	85	69
SE	79	87	81	71	61

(%) Bāze: n=11 998 – Pilsētās dzīvojošie respondenti

Atšķirības starp respondentiem, kas dzīvo pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās un lauku apvidos dažādās valstīs

Lielākajā daļā dalībvalstu pilsētu iedzīvotāji biežāk nekā respondenti, kas dzīvo lauku apvidos, domā, ka vieta, kurā viņi dzīvo, gūtu lielu labumu no jaunu cenas ziņā pieejamu mājokļu būvniecības (piemēram, nodrošinot stimulus). Lielākās atšķirības ir vērojamas Horvātijā (62 % pret 45 %), Slovākijā (53 % pret 35 %), Vācijā (47 % pret 28 %) un Dānijā (40 % pret 24 %).

Vairākās dalībvalstīs tāda pati tendence vērojama attiecībā uz esošo mājokļu renovāciju, lai samazinātu enerģijas rēķinus. Piemēram, Bulgārijā 62 % respondentu pilsētās uzskata, ka šāda rīcība sniegtu lielu labumu viņu dzīvesvietai salīdzinājumā ar 41 % lauku apvidos dzīvojošo. Arī Grieķijā 48 % pilsētu iedzīvotāju piekrīt šim viedoklim atšķirībā no 30 % respondentu lauku apvidos.

Tāpat daudzās dalībvalstīs respondenti, kas dzīvo pilsētās, biežāk nekā tie, kas dzīvo lauku apvidos, atbild, ka īres cenu uzraudzība un īres palīdzības programmu nodrošināšana (piemēram, īres maksas griesti, īres kuponi) sniegtu daudz ieguvumu viņu dzīvesvietai. Šī plaša starp pilsētām un laukiem ir visizteiktākā Horvātijā (to min 53 % respondentu pilsētās salīdzinājumā ar 36 % respondentu lauku apvidos), Austrijā (49 % pret 32 %), Ungārijā (41 % pret 24 %) un Somijā (36 % pret 20 %).

Šī atšķirība starp respondentiem, kas dzīvo pilsētās un lauku apvidos, ir vērojama arī gandrīz visās valstīs, lai kontrolētu spekulācijas ar īpašumiem (piemēram, apliekot ar nodokli vakantos īpašumus, regulējot īstermiņa īres maksas vai ierobežojot tūristu skaitu). Piemēram, Čehijā 40 % respondentu pilsētās uzskata, ka šis pasākums sniegtu lielu labumu vietai, kur viņi dzīvo, atšķirībā no 23 % respondentu, kas dzīvo lauku apvidos.

Grieķijā (53 % pret 38 %), Bulgārijā (53 % pret 36 %), Čehijā (47 % pret 37 %), Slovākijā (45 % pret 34 %), Igaunijā (42 % pret 31 %), Beļģijā (33 % pret 21 %), Zviedrijā (30 % pret 21 %) un Dānijā (24 % pret 16 %) respondenti, kas dzīvo pilsētās, biežāk nekā tie, kas dzīvo lauku apvidos, norāda, ka vieta, kurā viņi dzīvo, gūtu

lielu labumu no finansiāla atbalsta vai nodokļu stimuliem pirmreizējiem mājokļu pircējiem un neaizsargātām grupām. Tomēr Nīderlandē vērojama pretēja tendence, proti, to min 49 % respondentu lauku apvidos, savukārt pilsētās — 40 %, bet mazpilsētās un piepilsētās — 38 %.

Sociāldemogrāfiskās atšķirības, kas vērstas uz pilsētās dzīvojošajiem iedzīvotājiem

Visbūtiskākās atšķirības starp sociāldemogrāfiskajām kategorijām ir vērojamas to respondentu īpatsvarā, kuri uzskata, ka vieta, kurā viņi dzīvo, gūtu “daudz” labuma no apsekojumā uzskaitītajām darbībām, kuru mērķis ir uzlabot mājokļu pieejamību cenas ziņā.

Sievietes, kas dzīvo pilsētās, biežāk nekā vīrieši, kas dzīvo pilsētās, uzskata, ka viņu pilsēta gūtu lielu labumu no īres cenu uzraudzības un īres palīdzības programmām (piemēram, īres maksas griestiem, īres kuponiem) (48 % salīdzinājumā ar 38 %) un esošo mājokļu renovācijas, lai samazinātu enerģijas rēķinus (45 % salīdzinājumā ar 40 %).

Jo vecāki ir respondenti, jo lielāka iespēja, ka viņi norādīs, ka esošo mājokļu renovācija, lai samazinātu rēķinus par enerģiju, nāktu par labu viņu pilsētai (37 % iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 24 gadiem salīdzinājumā ar 47 % iedzīvotāju vecumā no 55 gadiem). Līdzīga tendence ir vērojama attiecībā uz spekulāciju ar īpašumu kontroli (to min 41 % no tiem, kas ir 40 gadus veci un vecāki, salīdzinājumā ar 31 % no tiem, kas ir 15–24 gadus veci).

Pilsētu iedzīvotāji, kuri ir pabeiguši izglītību 20 gadus veci vai vecāki (41 %), biežāk ir tie, kuri ir pārtraukuši izglītību 15 gadus veci vai jaunāki (33 %), lai reaģētu uz to, ka īpašuma spekulāciju kontrole (piemēram, neapliekot ar nodokli vakantus īpašumus, regulējot īstermiņa īres maksas vai ierobežojot tūristu skaitu) dotu lielu labumu viņu pilsētai.

Visbeidzot, fiziska darba strādnieki, kas dzīvo pilsētās (29 %), mazākā mērā nekā pilsētu iedzīvotāji citās profesiju kategorijās (38 %–40 %) uzskata, ka spekulāciju ar nekustamo īpašumu kontrole sniegtu lielu labumu viņu pilsētai.

2.2. Vietējās ekonomikas un darba tirgus stiprināšana

Respondentiem tika jautāts, kādi pasākumi būtu svarīgi, lai stiprinātu vietējo ekonomiku un darba tirgu vietā, kur viņi dzīvo.

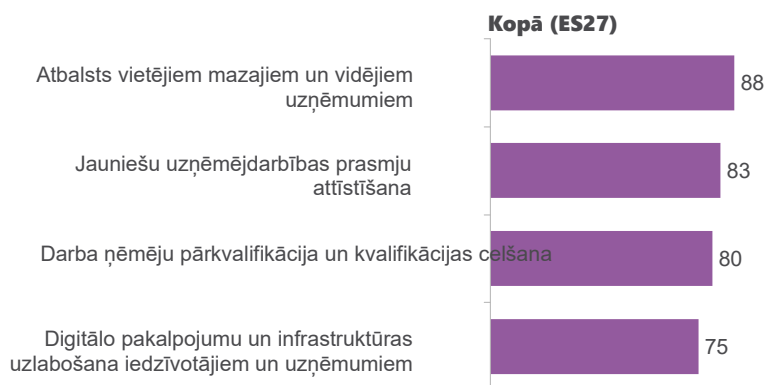
ES perspektīva

Vidēji visā ES 88 % iedzīvotāju atbild, ka, lai stiprinātu vietējo ekonomiku un darba tirgu vietā, kur viņi dzīvo, būs “ļoti” vai “diezgan svarīgi” atbalstīt vietējos mazos un vidējos uzņēmumus.

Arī pārējās trīs aptaujā uzskaitītās darbības lielais vairākums uzskata par svarīgām; darbība ar viszemāko, bet joprojām būtisko atbalstu (75 % “ļoti” vai “diezgan svarīgi”) ir digitālo pakalpojumu un infrastruktūras uzlabošana iedzīvotājiem un uzņēmumiem (piemēram, piekļuve plašjoslas internetam, Wi-Fi, digitālie pakalpojumi).

Q4 Lai stiprinātu vietējo ekonomiku un darba tirgu vietā, kur dzīvojat, cik svarīgi, jūsuprāt, ir šādi pasākumi?

% “Ļoti svarīgi” vai “Taisnīgi svarīgi”

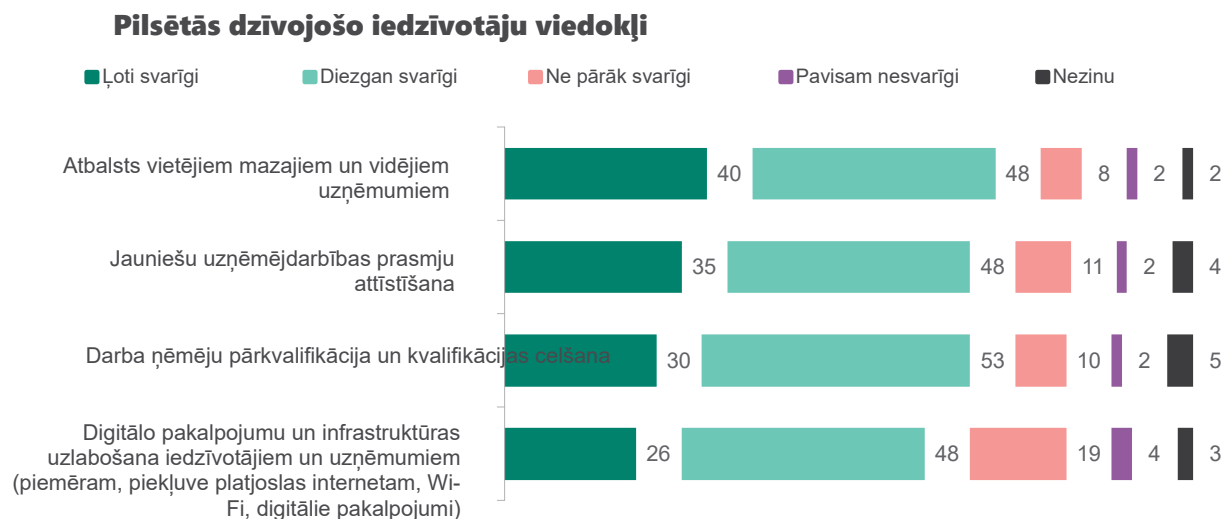
(%) Bāze: n=31 855 – **Visi respondenti** (pilsētas, mazpilsētas, piepilsētas un lauku apvidi)

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

Visas aptaujā uzskaitītās darbības saņem lielu atbalstu pilsētās dzīvojošo respondentu vidū. Gandrīz deviņi no desmit respondentiem, kas dzīvo pilsētās (88 %), uzskata, ka atbalsts vietējiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ir "ļoti" vai "diezgan svarīga" darbība vietējās ekonomikas un darba tirgus stiprināšanai viņu pilsētā. Nedaudz mazāk respondentu uzskata, ka būtu svarīgi attīstīt jauniešu uzņēmējdarbības prasmes (35 % "ļoti svarīgi" un 48 % "diezgan svarīgi") vai pārkvalificēt un pilnveidot darba ņēmēju prasmes (30 % "ļoti svarīgi" un 53 % "diezgan svarīgi").

Aptuveni trīs ceturtdaļas respondentu pilsētās (74 %) uzskata, ka digitālo pakalpojumu un infrastruktūras uzlabošana iedzīvotājiem un uzņēmumiem ir "ļoti" vai "diezgan svarīga", lai stiprinātu vietējo ekonomiku un darba tirgu viņu pilsētā.

Q4 Cik svarīgi, jūsu prātā, ir turpmāk minētie pasākumi, lai stiprinātu vietējo ekonomiku un darba tirgu jūsu dzīvesvietā?

(%) Bāze: n=11 998 – **Pilsētās dzīvojošie respondenti**

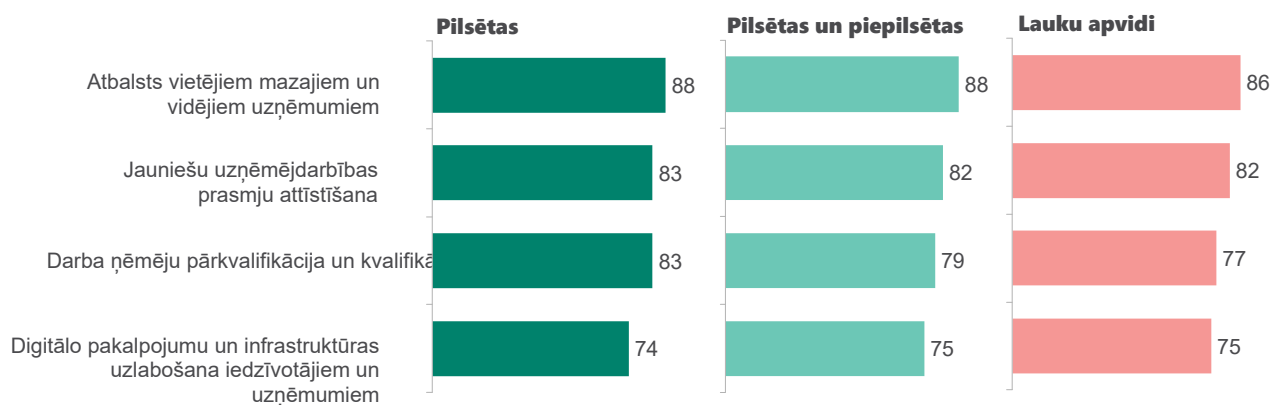
Eiropas Komisijas pētījums 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Pilsētas, mazpilsētas un piepilsētas, un lauku apvidi

Respondenti, kas dzīvo pilsētās, mazpilsētās, piepilsētās un lauku apvidos, daudz neatšķiras pēc tā, cik lielu nozīmi viņi piešķir dažādajiem pasākumiem, kuru mērķis ir stiprināt vietējo ekonomiku un darba tirgu vietā, kur viņi dzīvo. Piemēram, gan pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, gan lauku apvidos nedaudz vairāk nekā astoņi no desmit respondentiem (82–83 %) sagaida, ka būtu svarīgi attīstīt jauniešu uzņēmējdarbības prasmes. Lielākā atšķirība ir vērojama attiecībā uz darba ņēmēju pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi; 83 % respondentu, kas dzīvo pilsētās, uzskata, ka šis pasākums ir svarīgs salīdzinājumā ar 77 % lauku apvidos un 79 % pilsētās un piepilsētās.

Q4 Lai stiprinātu vietējo ekonomiku un darba tirgu vietā, kur dzīvojat, cik svarīgi, jūsuprāt, ir šādi pasākumi?

% “Ļoti svarīgs” vai “Taisnīgi svarīgs”

(%) Bāze: n= 11 998 – **Respondenti, kas dzīvo pilsētās** / n=11 882 – **Pilsētas un piepilsētas** / n=7 975 – **Lauku apvidi**

Valstu rezultāti, kas vērsti uz pilsētām

Gandrīz visi pilsētās dzīvojošie respondenti uzskata, ka atbalsts vietējiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ir svarīgs pasākums vietējās ekonomikas un darba tirgus stiprināšanai Kiprā (97 %), Maltā un Portugālē (abās 95 %), Bulgārijā un Latvijā (abās 94 %). Savukārt Igaunijā šo atbildi izvēlas mazāk nekā trīs ceturtdaļas pilsētas iedzīvotāju (72 %).

Tāpat to respondentu īpatsvars pilsētās, kuri uzskata, ka jauniešu uzņēmējdarbības prasmju attīstīšana ir svarīgs pasākums, visaugstākais ir Kiprā (96 %), Bulgārijā (94 %), Horvātijā un Maltā (abās 93 %) un Portugālē (92 %). Turpretī viszemākais īpatsvars ir Nīderlandē (70 %) un Dānijā (71 %).

Darba ņēmēju pārkvalifikācija un kvalifikācijas celšana, visticamāk, tiks uzskatīta par svarīgu Kiprā (95 %), Maltā (94 %), Bulgārijā un Rumānijā (abās 92 %), Portugālē (91 %) un Itālijā (90 %). Dānijā (63 %), Nīderlandē (72 %) un Zviedrijā (74 %) šādu atbildi sniedz mazāk nekā trīs ceturtdaļas pilsētu iedzīvotāju.

Ir vērojamas lielākas atšķirības starp valstīm attiecībā uz darbībām, kuru mērķis ir uzlabot digitālos pakalpojumus un infrastruktūru iedzīvotājiem un uzņēmumiem (piemēram, piekļuve plašjoslas internetam, Wi-Fi, digitālie pakalpojumi), ko par svarīgu uzskata vismaz astoņi no desmit respondentiem, kuri dzīvo pilsētās Maltā (92 %), Grieķijā (84 %), Īrijā (83 %), Bulgārijā un Rumānijā (abās 82 %) un Spānijā (80 %), bet mazāk nekā seši no desmit pilsētu iedzīvotājiem Dānijā (49 %) un Nīderlandē (58 %).

Eiropas barometra zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Q4 Cik svarīgi, jūsu prātā, ir turpmāk minētie pasākumi, lai stiprinātu vietējo ekonomiku un darba tirgu jūsu dzīvesvietā? % "Ļoti svarīgs" vai "Taisnīgi svarīgs"

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

	Atbalsts vietējiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem	Jauniešu uzņēmējdarbības prasmju attīstīšana	Darba ņēmēju pārkvalifikācija un kvalifikācijas celšana	Digitālo pakalpojumu un infrastruktūras uzlabošana iedzīvotājiem un uzņēmumiem (piemēram, piekļuve platjoslas internetam, Wi-Fi, digitālie pakalpojumi)
ES-27	88	83	83	74
BE	86	76	79	67
BG	94	94	92	82
CZ	84	76	78	65
DK	79	71	63	49
DE	88	80	79	79
EE	72	84	83	66
IE	91	91	87	83
EL	93	91	87	84
ES	92	89	87	80
FR	85	79	79	67
HR	90	93	85	74
IT	92	91	90	79
CY	97	96	95	78
LV	94	90	87	73
LT	84	89	87	73
LU	93	81	80	74
HU	86	87	84	78
MT	95	93	94	92
NL	79	70	72	58
AT	88	84	84	66
PL	87	86	82	74
PT	95	92	91	76
RO	93	91	92	82
SI	91	88	88	76
SK	88	87	81	67
FI	84	78	86	68
SE	80	74	74	65

(%) Bāze: n=11 998 – Pilsētās dzīvojošie respondenti

Atšķirības starp respondentiem, kas dzīvo pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās un lauku apvidos dažādās valstīs

Austriju (75 % pret 66 %) un Nīderlandi (69 % pret 58 %).

Lai gan respondentiem, kas dzīvo pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, kā arī lauku apvidos, priekšstats par pasākumiem vietējās ekonomikas un darba tirgus stiprināšanai ES līmenī ir diezgan līdzīgs, dažās valstīs ir vērojamas dažas atšķirības.

Atbalsts vietējiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ir darbība, ko respondenti pilsētās uzskata par svarīgāku nekā respondenti lauku apvidos Bulgārijā (94 % pret 90 %), Grieķijā (93 % pret 86 %), Itālijā (92 % pret 86 %), Beļģijā (86 % pret 78 %) un Francijā (85 % pret 79 %). Igaunijā ir vērojams pretējais — par to ziņo 80 % respondentu lauku apvidos, savukārt pilsētās — 72 %.

Pilsētu iedzīvotāji biežāk nekā lauku apvidos dzīvojošie respondenti izvēlas attīstīt jauniešu uzņēmējdarbības prasmes, kas ir svarīgas viņu vietējai ekonomikai Grieķijā (91 % pret 85 %), Latvijā (90 % pret 83 %), Slovākijā (87 % pret 81 %) un Francijā (79 % pret 72 %). Šī tendence ir pretēja Igaunijā (90 % respondentu lauku apvidos salīdzinājumā ar 84 % pilsētu iedzīvotāju), Somijā (87 % salīdzinājumā ar 78 %) un Nīderlandē (79 % salīdzinājumā ar 70 %).

Austrijā (84 % pret 68 %–74 %), Vācijā (79 % pret 66 %–73 %), Francijā (79 % pret 67 %–74 %) un Beļģijā (79 % pret 67 %–73 %) respondenti pilsētās biežāk nekā respondenti, kas dzīvo mazpilsētās un piepilsētās un lauku apvidos, uzskata, ka darba ņēmēju pārkvalifikācija un kvalifikācijas celšana ir svarīgs pasākums vietējās ekonomikas stiprināšanai.

Vairākās valstīs respondenti, kas dzīvo lauku apvidos, biežāk nekā tie, kas dzīvo pilsētās, atbild, ka digitālo pakalpojumu un infrastruktūras uzlabošana iedzīvotājiem un uzņēmumiem (piemēram, piekļuve platjoslas internetam, Wi-Fi, digitālie pakalpojumi) ir svarīga vietējās ekonomikas stiprināšanai. Tas attiecas uz Īriju (93 % pret 83 %), Horvātiju (85 % pret 75 %), Portugāli (85 % pret 76 %), Poliju (83 % pret 73 %), Igauniju (78 % pret 66 %),

Sociāldemogrāfiskās atšķirības, kas vērstas uz pilsētās dzīvojošajiem iedzīvotājiem

Pilsētu iedzīvotāji dažāda vecuma uztver dažas darbības, lai stiprinātu vietējo ekonomiku savā pilsētā citādā veidā. Piemēram, pilsētas iedzīvotājiem vecumā no 40 gadiem ir nedaudz lielāka iespēja nekā viņu jaunākajiem kolēģiem uzskatīt, ka ir svarīgi atbalstīt vietējos mazos un vidējos uzņēmumus (90 %–91 % salīdzinājumā ar 85 %).

Izglītība ir svarīgs faktors arī tam, kā respondenti pilsētās uztver dažas no šīm darbībām. Respondenti pilsētās, kuri ir pabeiguši izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki, retāk nekā tie, kuri ir pabeiguši izglītību vecākā vecumā, uzskata, ka ir svarīgi atbalstīt vietējos un vidējos uzņēmumus (81 % salīdzinājumā ar 89 %–90 %); viņi arī retāk domā tāpat par darba ņēmēju pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi (78 % salīdzinājumā ar 83 %–84 %).

Pašnodarbinātie respondenti, kas dzīvo pilsētās (88 %), biežāk nekā fiziska darba strādnieki, kas dzīvo pilsētās (81 %), uzskata, ka ir svarīgi attīstīt jauniešu uzņēmējdarbības prasmes, lai stiprinātu vietējo ekonomiku un darba tirgu. Ir vērojama pretēja tendence attiecībā uz digitālo pakalpojumu un infrastruktūras uzlabošanu iedzīvotājiem un uzņēmumiem, ko pilsētās dzīvojošie darba ņēmēji un fiziska darba strādnieki (abos gadījumos 76 %) biežāk uzskata par svarīgu nekā pilsētās dzīvojošie pašnodarbinātie respondenti (70 %).

Pilsētu iedzīvotāji, kuri uzticas savām vietējām pašvaldībām vai kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, parasti biežāk atrod visas uzskaitītās darbības, lai stiprinātu ekonomiku vietā, kur viņi dzīvo.

2.3. Sociālās iekļaušanas stiprināšanas pasākumi

Respondentiem tika jautāts, kurām no deviņām ieguldījumu jomām būtu jāpiešķir prioritāte, lai stiprinātu sociālo iekļaušanu vietā, kur viņi dzīvo.

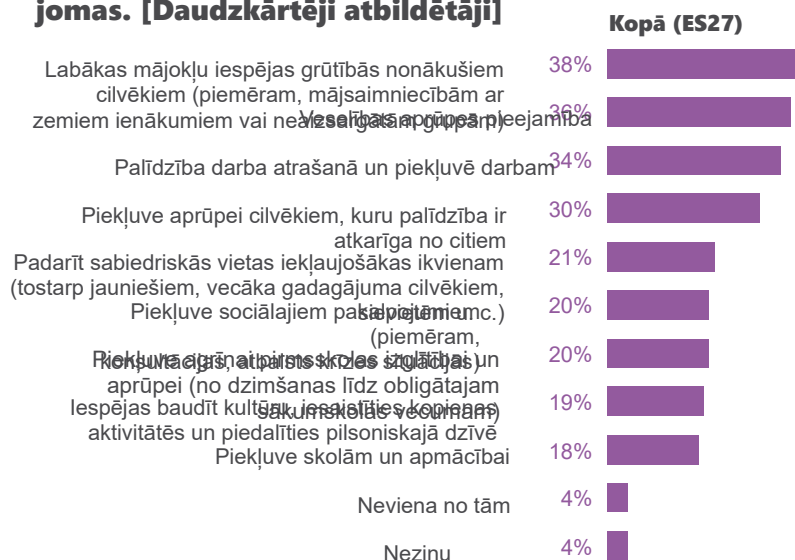
ES perspektīva

Vidēji visā ES 38 % iedzīvotāju izvēlas labākas mājokļa iespējas cilvēkiem, kam tas nepieciešams (piemēram, mājāsaimniecībām ar zemiem ienākumiem vai neaizsargātām grupām), 36 % — piekļuvi veselības aprūpei un 34 % — palīdzību darba atrašanās un piekļuvi darbam kā ieguldījumu jomām, lai stiprinātu sociālo iekļaušanu tur, kur viņi dzīvo. Trīs no desmit respondentiem visā ES (30 %) min aprūpes pieejamību cilvēkiem, kuri ir atkarīgi no citiem, lai saņemtu palīdzību, kā pasākumu, kas jānosaka par prioritāti viņu dzīvesvietā.

Mazāk respondentu minēja: padarīt sabiedriskās vietas iekļaujošākas ikvienam (tostarp jauniešiem, vecāka gadagājuma cilvēkiem, sievietēm, personām ar invaliditāti un LGBTIK) (21 %), piekļuvi sociālajiem pakalpojumiem (piemēram, konsultācijām, krīzes atbalstam) (20 %), piekļuvi agrīnajai pirmsskolas izglītībai un aprūpei (no dzimšanas līdz obligātajam sākumskolas vecumam) (20

%), iespējas baudīt kultūru, iesaistīties kopienas pasākumos un piedalīties pilsoniskajā dzīvē (19 %), piekļuvi skolām un apmācībai (18 %).

jautājums. Lai stiprinātu sociālo iekļaušanu jūsu dzīvesvietā, kuras ieguldījumu jomas, jūsuprāt, būtu jānosaka par prioritārām? Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs jomas. [Daudzkārtēji atbildētāji]

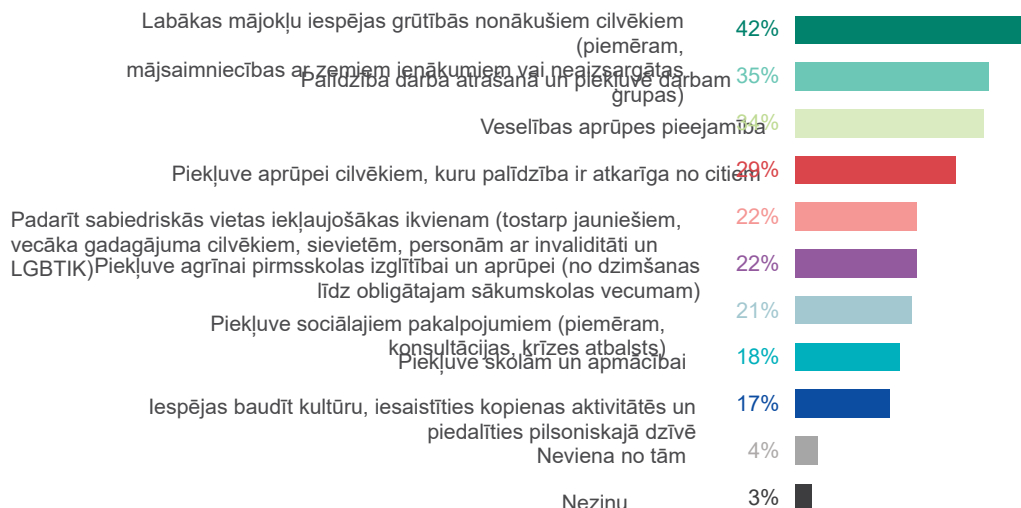
(%) Bāze:n=31 855 – **Visi respondenti** (pilsētas, mazpilsētas, piepilsētas un lauku apvidi)

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

Ieguldījumu joma sociālās iekļaušanas stiprināšanai, ko visvairāk izvēlējušies pilsētās dzīvojošie respondenti, ir labākas mājokļu iespējas grūtībās nonākušiem cilvēkiem (42 %). Tam seko palīdzība atrast darbu un piekļūt darbam (35 %) un piekļuve veselības aprūpei (34 %), ko minēja aptuveni trešdaļa pilsētas iedzīvotāju, un piekļuve aprūpei cilvēkiem, kuri ir atkarīgi no citiem pēc palīdzības, ko minēja aptuveni trīs no desmit iedzīvotājiem (29 %).

Aptuveni katrs piektais pilsētas iedzīvotājs min, ka publiskās vietas jāpadara iekļaujošākas ikvienam (tostarp jauniešiem, vecāka gadagājuma cilvēkiem, sievietēm, personām ar invaliditāti un LGBTIK) (22 %), jānodrošina piekļuve agrīnajai pirmsskolas izglītībai un aprūpei (no dzimšanas līdz obligātajam sākumskolas vecumam) (22 %), piekļuve sociālajiem pakalpojumiem (piemēram, konsultācijām, krīzes atbalstam) (21 %) un piekļuve skolām un apmācībai (18 %). Visbeidzot, 17 % par prioritāru ieguldījumu jomu uzskata iespējas baudīt kultūru, iesaistīties kopienas pasākumos un piedalīties pilsoniskajā dzīvē.

Jautājums. Lai stiprinātu sociālo iekļaušanu jūsu dzīvesvietā, kuras ieguldījumu jomas, jūsu prāt, būtu jānosaka par prioritārām? Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs jomas. (Daudzkārtēji atbildētāji)

Eiropas Komisijas pētījums 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Pilsētas, mazpilsētas un piepilsētas, un lauku apvidi

Lielāks to respondentu īpatsvars, kuri dzīvo pilsētās (42 %) un mazpilsētās un piepilsētās (40 %), kā ieguldījumu jomu min labākas mājokļu iespējas grūtībās nonākušiem cilvēkiem salīdzinājumā ar tiem, kuri dzīvo lauku apvidos (31 %). Turpretī respondenti lauku apvidos (41 %) biežāk nekā pilsētās (34 %) un mazpilsētās un piepilsētās (35 %) atsaucas uz piekļuvi veselības aprūpei kā uz ieguldījumu jomu, lai stiprinātu sociālo iekļaušanu vietā, kur viņi dzīvo.

jautājums. Lai **stiprinātu sociālo iekļaušanu jūsu dzīvesvietā, kuras ieguldījumu jomas, jūsuprāt, būtu jānosaka par prioritārām? Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs jomas. [Daudzkārtēji atbildētāji]**

(%) Bāze: n=11 998 – Respondenti, kas dzīvo pilsētās / n=11 882 – Pilsētas un piepilsētas / n=7 975 – Lauku apvidi

Valstu rezultāti, kas vērsti uz pilsētām

16 dalībvalstīs labākas mājokļu iespējas grūtībās nonākušiem cilvēkiem (piemēram, mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem vai neaizsargātām grupām) ir (kopīga) visaugstāk novērtētā investīciju joma, lai stiprinātu pilsētās dzīvojošo respondentu sociālo iekļaušanu. Kiprā (64 %), Horvātijā (55 %), Īrijā (54 %), Nīderlandē (53 %), Ungārijā un Luksemburgā (abās 52 %), Portugālē un Spānijā (abās 51 %) lielākā daļa pilsētu iedzīvotāju min šo investīciju jomu. Salīdzinājumam — aptuveni trešdaļa respondentu sniedz tādu pašu atbildi Rumānijā (32 %), Austrijā un Bulgārijā (abās 34 %).

Visaugstākā palīdzība darba atrašanā un piekļuvē darbam ir Itālijā (45 %), Bulgārijā un Rumānijā (abās 44 %). Spānijā (48 %), Kiprā (44 %), Horvātijā (41 %) un Grieķijā (40 %) vismaz četri no desmit respondentiem, kas dzīvo pilsētās, uzskata, ka darba atrašana un piekļuve darbam ir prioritāra investīciju joma (lai gan šajās valstīs šī joma nav visaugstākā). Tomēr ne vairāk kā ceturtdaļa ziņo par to pašu Maltā un Austrijā (abās 22 %), Nīderlandē (23 %), Vācijā un Slovākijā (abās 24 %) un Lietuvā (25 %).

Veselības aprūpes pieejamība ir (kopīgā) visvairāk minētā ieguldījumu joma deviņās dalībvalstīs. Tomēr Ungārijā (63 %) ir vienīgā valsts, kurā vairāk nekā puse no pilsētās dzīvojošajiem respondentiem min šo jomu. Citās dalībvalstīs daļa, kas atlasa šo jomu, svārstās no mazāk nekā vienas piektdaļas Maltā (12 %), Luksemburgā (13 %) un Nīderlandē (17 %) līdz gandrīz pusei Somijā (47 %).

To respondentu īpatsvars, kuri kā prioritāru ieguldījumu jomu izvēlas piekļuvi aprūpei cilvēkiem, kas ir atkarīgi no citiem, svārstās no aptuveni katra piektā pilsētas iedzīvotāja Luksemburgā (20 %) un Zviedrijā (21 %) līdz aptuveni četriem no desmit Kiprā un Horvātijā (abās 39 %), Somijā (40 %) un Slovēnijā (41 %).

Maltā aptuveni trešdaļa respondentu pilsētās (34 %) uzskata, ka padarīt sabiedriskās vietas iekļaujošākas ikvienam (tostarp jauniešiem, vecāka gadagājuma cilvēkiem, sievietēm, personām ar invaliditāti un LGBTIK) ir prioritāra

investīciju joma, lai stiprinātu sociālo iekļaušanu viņu pilsētā. Turpretī Čehijā (12 %), Ungārijā (13 %), Dānijā (15 %), Igaunijā un Slovēnijā (16 %) šo atbildi atlasa mazāk nekā puse respondentu.

Bulgārijā (32 %), Maltā (31 %), Grieķijā un Rumānijā (abās 28 %) aptuveni trīs no desmit respondentiem pilsētās uzskata, ka piekļuve agrīnai pirmsskolas izglītībai un aprūpei (no dzimšanas līdz obligātajam sākumskolas vecumam) ir prioritāra ieguldījumu joma. Ne vairāk kā katrs septītais respondents uzskata to pašu Ungārijā (12 %), Dānijā (13 %) un Slovēnijā (14 %).

Somija (36 %) ir valsts ar vislielāko īpatsvaru, kas atlasa piekļuvi sociālajiem pakalpojumiem (piemēram, konsultācijām, krīzes atbalstam). Turpretī Kiprā (14 %), Francijā un Zviedrijā (15 %) šādu viedokli pauž ne vairāk kā katrs septītais pilsētas iedzīvotājs.

Visās dalībvalstīs mazāk nekā trīs no desmit respondentiem, kas dzīvo pilsētās, norāda, ka piekļuve skolām un apmācībai ir prioritāra ieguldījumu joma (no 12 % Nīderlandē un Spānijā līdz 29 % Rumānijā).

Maltā ir visaugstākās iespējas baudīt kultūru, iesaistīties kopienas pasākumos un piedalīties pilsoniskajā dzīvē, un gandrīz četri no desmit respondentiem (38 %) pilsētās min šo ieguldījumu jomu. Citās dalībvalstīs to pilsētu iedzīvotāju īpatsvars, kuri izvēlas šo atbildi, svārstās no 11 % Čehijā un Ungārijā līdz 25 % Zviedrijā.

Eiropas barometra zibens aptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

jautājums. Lai stiprinātu sociālo iekļaušanu jūsu dzīvesvietā, kuras ieguldījumu jomas, jūsu prāt, būtu jānosaka par prioritārām? Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs jomas. [Daudzkārtēji atbildētāji]

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

	Labākas mājokļu iespējas grūtībās nonākušiem cilvēkiem (piemēram, mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem vai neaizsargātām grupām)	Palīdzība darbā atradīšanā un piekļuve darbam	Veselības aprūpes pieejamība	Piekļuve aprūpei cilvēkiem, kuru palīdzība ir atkarīga no citiem	Padarīt sabiedriskās vietas iekļaujošākas ikvienam (tostarp jauniešiem, vecāka gadagājumu cilvēkiem, sievietēm, personām ar invaliditāti un LGBTIK)	Piekļuve agrīnai pirmsskolas izglītībai un aprūpei (no dzimšanas līdz obligātajam sākumskolas vecumam)	Piekļuve sociālajiem pakalpojumiem (piemēram, konsultācijas, krīzes atbalsts)	Piekļuve skolām un apmācībai	Iespējas baudīt kultūru, iesaistīties kopienas aktivitātēs un piedalīties pilsoniskajā dzīvē
ES-27	42	35	34	29	22	22	21	18	17
BE	40	31	29	25	19	21	20	16	17
BG	34	44	42	30	21	32	25	23	14
CZ	38	31	37	34	12	19	18	22	11
DK	38	29	26	32	15	13	23	18	15
DE	43	24	27	31	26	22	21	25	16
EE	42	37	42	38	16	24	21	20	17
IE	54	27	39	27	26	22	27	17	23
EL	45	40	30	30	28	28	20	17	23
ES	51	48	28	27	23	20	24	12	16
FR	35	30	40	25	21	23	15	19	16
HR	55	41	39	39	21	19	26	19	13
IT	36	45	39	25	25	23	19	18	21
CY	64	44	27	39	20	27	14	16	23
LV	35	27	45	36	22	24	21	13	14
LT	38	25	44	33	20	21	27	18	17
LU	52	34	13	20	17	22	21	19	23
HU	52	36	63	28	13	12	21	24	11
MT	36	22	12	24	34	31	26	13	38
NL	53	23	17	28	25	16	24	12	20
AT	34	22	36	34	21	26	22	23	16
PL	41	33	45	34	18	20	25	15	14
PT	51	37	39	33	19	24	23	16	20
RO	32	44	41	27	20	28	22	29	17
SI	44	26	44	41	16	14	30	14	15
SK	48	24	43	38	18	26	28	16	15
FI	42	31	47	40	17	18	36	14	15
SE	39	38	24	21	23	16	15	17	25

(%) Bāze: n=11 998 – Pilsētās dzīvojošie respondenti

Atšķirības starp respondentiem, kas dzīvo pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās un lauku apvidos dažādās valstīs

(39 % pret 24 %), Latviju (38 % pret 27 %) un Slovēniju (35 % pret 27 %).

Lielākajā daļā dalībvalstu respondenti, kas dzīvo pilsētās, biežāk nekā respondenti, kas dzīvo lauku apvidos, kā prioritāru investīciju jomu sociālās iekļaušanas stiprināšanai vietā, kur viņi dzīvo, min labākas mājokļu iespējas grūtībās nonākušiem cilvēkiem (piemēram, mājāsaimniecībām ar zemiem ienākumiem vai neaizsargātām grupām). Lielākās atšķirības ir vērojamas Grieķijā (45 % pilsētās salīdzinājumā ar 29 % lauku apvidos) un Vācijā (43 % salīdzinājumā ar 27 %). Pretēja tendence ir vērojama Slovēnijā, kur respondenti, kas dzīvo lauku apvidos (54 %), biežāk izvēlas šo apgabalu nekā tie, kas dzīvo pilsētās (44 %).

Respondenti, kas dzīvo pilsētās, piepilsētās un lauku apvidos, veselības aprūpes pieejamību biežāk min kā prioritāru ieguldījumu jomu nekā respondenti, kas dzīvo pilsētās Čehijā (44 %–46 % salīdzinājumā ar 37 %), Vācijā (33 %–40 % salīdzinājumā ar 27 %) un Zviedrijā (31 %–32 % salīdzinājumā ar 24 %). Francijā respondenti, kas dzīvo lauku apvidos (52 %), vairāk sliecas pieminēt šo ieguldījumu jomu nekā tie, kas dzīvo mazpilsētās un piepilsētās (45 %) un pilsētās (40 %). Dažās valstīs aina ir atšķirīga, un pilsētu iedzīvotāji biežāk nekā lauku iedzīvotāji izvēlas šo atbildi. Tā tas ir, piemēram, Ungārijā (to minēja 63 % respondentu pilsētās un 58 % mazpilsētās piepilsētās salīdzinājumā ar 38 % respondentu lauku apvidos), Bulgārijā (42 % pilsētās, 29 % mazpilsētās piepilsētās un 23 % lauku apvidos) un Grieķijā (30 % pilsētās, 20 % piepilsētās un 18 % lauku apvidos).

Vairākās valstīs respondentiem pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, kā arī lauku apvidos ir atšķirīgs viedoklis par to, vai palīdzība darba atrašanā un piekļuve darbam būtu jāuzskata par prioritāru ieguldījumu jomu. Bulgārijā (44 % pret 32 %), Grieķijā (40 % pret 30 %), Portugālē (37 % pret 29 %), Vācijā (24 % pret 18 %) un Nīderlandē (23 % pret 16 %) pilsētu iedzīvotāji par to domā biežāk nekā respondenti, kas dzīvo lauku apvidos. Tomēr pretējais attiecas uz Ungāriju (48 % lauku apvidos pret 36 % pilsētās), Lietuvu (39 % pret 25 %), Slovēniju

Eiropas barometra zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Sociāldemogrāfiskās atšķirības, kas vērstas uz pilsētās dzīvojošajiem iedzīvotājiem

Sievietes, kas dzīvo pilsētās, biežāk nekā vīrieši, kas dzīvo pilsētās, min labākas mājokļu iespējas grūtībās nonākušiem cilvēkiem (piemēram, māsasaimniecības ar zemiem ienākumiem vai neaizsargātas grupas) (44 % salīdzinājumā ar 40 %), piekļuvi veselības aprūpei (37 % salīdzinājumā ar 31 %) un aprūpes pieejamību cilvēkiem, kuri ir atkarīgi no citiem pēc palīdzības (32 % salīdzinājumā ar 26 %), kā ieguldījumu jomu, lai stiprinātu sociālo iekļaušanu savā pilsētā. Pretēja tendence vērojama attiecībā uz iespējām baudīt kultūru, iesaistīties kopienas aktivitātēs un piedalīties pilsoniskajā dzīvē, ko nedaudz biežāk min pilsētās dzīvojoši vīrieši (19 %) nekā pilsētās dzīvojošas sievietes (15 %).

Pilsētu iedzīvotāji vecumā no 40 gadiem biežāk nekā viņu jaunākie kolēģi izvēlas piekļuvi veselības aprūpei (35 %–38 % salīdzinājumā ar 28 %–30 %) un piekļuvi aprūpei cilvēkiem, kuri ir atkarīgi no citiem pēc palīdzības (28 %–37 % salīdzinājumā ar 20 %–22 %) kā ieguldījumu jomas. No otras puses, respondenti, kas dzīvo pilsētās, kuras ir jaunākas par 40 gadiem, biežāk nekā gados vecāki respondenti min iespējas baudīt kultūru, iesaistīties kopienas aktivitātēs un piedalīties pilsoniskajā dzīvē (22 %–23 % salīdzinājumā ar 14 %) un piekļuvi skolām un apmācībai (22 %–26 % salīdzinājumā ar 14 %–18 %).

To pilsētu iedzīvotāju īpatsvars, kuri norāda uz aprūpes pieejamību cilvēkiem, kas ir atkarīgi no citiem palīdzības sniedzējiem, ir lielāks to respondentu vidū, kuri ir pabeiguši izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki (40 %), salīdzinājumā ar augsti izglītotiem respondentiem (28 %–30 %).

Respondenti, kas dzīvo pilsētās, kuras nestrādā (47 %), biežāk nekā respondenti pilsētās citās profesiju kategorijās (35 %–41 %) uzskata, ka labākas mājokļu iespējas cilvēkiem, kuriem tās ir vajadzīgas, ir prioritāra investīciju joma. Viņi arī biežāk nekā darba ņēmēji un fiziska darba strādnieki, kas dzīvo pilsētās, min aprūpes pieejamību cilvēkiem, kuri ir atkarīgi no citiem palīdzības sniedzējiem (33 % pret 25 %–27 %).

Veselības aprūpes pieejamību retāk min fiziska darba strādnieki, kas dzīvo pilsētās (25 %), nekā respondenti pilsētās citās profesiju kategorijās (34 %–36 %).

Pilsētu iedzīvotāji, kuriem ir negatīvs priekšstats par ES, biežāk nekā tie, kuriem ir pozitīvs priekšstats, uzskata piekļuvi veselības aprūpei par prioritāru ieguldījumu jomu (41 % salīdzinājumā ar 32–33 %). Tomēr viņi retāk atsaucas uz to, ka sabiedriskās vietas jāpadara iekļaujošākas ikvienam (16 % salīdzinājumā ar 26 %), jānodrošina piekļuve sociālajiem pakalpojumiem (18 % salīdzinājumā ar 24 %) un iespējas baudīt kultūru, iesaistīties kopienas pasākumos un piedalīties pilsoniskajā dzīvē (13 % salīdzinājumā ar 20 %).

2.4. Ieguldījumi mobilitātes uzlabošanā

Respondentiem tika jautāts, kurās jomās ieguldījumi ir visvairāk vajadzīgi, lai uzlabotu mobilitāti vietā, kur viņi dzīvo. Tām tika iesniegts septiņu pasākumu saraksts.

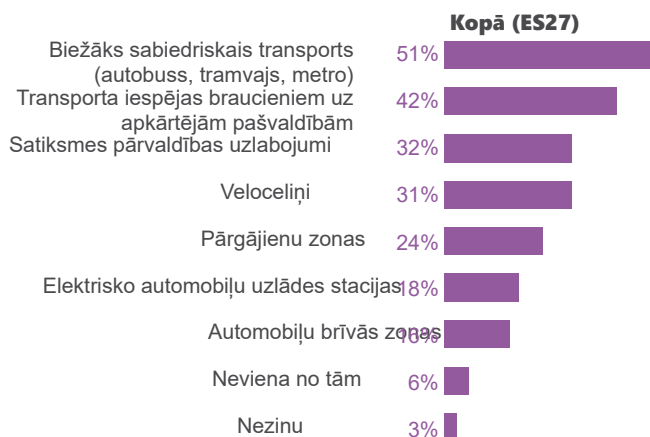
ES perspektīva

Vidēji visā ES aptuveni puse iedzīvotāju (51 %) izvēlas biežāku sabiedrisko transportu (autobusu, tramvaju, metro) kā ieguldījumu jomu, lai uzlabotu mobilitāti savā dzīvesvietā. Nedaudz vairāk nekā četri no desmit respondentiem (42 %) to pašu saka par transporta iespējām ceļā uz apkārtnējam pašvaldībām. Satiksmes pārvaldības uzlabojumus (32 %) un velosliņus (31 %) izvēlas nedaudz vairāk nekā trīs no desmit respondentiem visā ES.

Aptuveni ceturtdaļa respondentu (24 %) kā ieguldījumu jomu mobilitātes uzlabošanai savā pilsētā min staigājamas teritorijas.

Mazāk nekā katrs piektais respondents visā ES min elektromobiļu uzlādes stacijas (18 %) vai no automobiļiem brīvas zonas (16 %).

Q9 Lai uzlabotu mobilitāti jūsu dzīvesvietā, kurās jomās, jūsuprāt, ieguldījumi ir vajadzīgi visvairāk? Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs jomas. [Daudzkārtēji atbildētāji]

(%) Bāze: n=31 855 – **Visi respondenti** (pilsētas, pilsētas un piepilsētas, un lauku apvidi)

Eiropas barometra zibens aptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

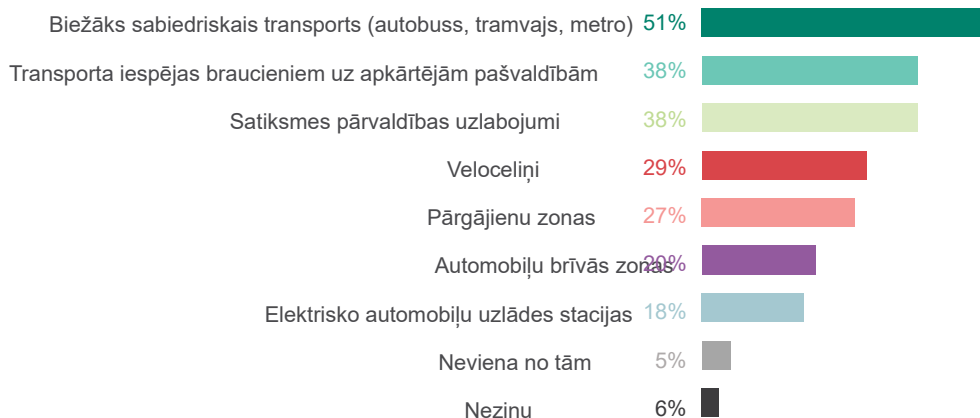
Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

Respondenti, kas dzīvo pilsētās (51 %), visvairāk minēja sabiedriskā transporta (autobusu, tramvaju, metro) biežāku izmantošanu. Tam seko transporta iespējas braucieniem uz apkārtējām pašvaldībām (38 %) un uzlabojumi satiksmes pārvaldībā (38 %).

Vairāk nekā ceturtdaļa respondentu, kas dzīvo pilsētās, min gan riteņbraukšanas joslas (29 %), gan gājēju celiņus (27 %). Mazāk respondentu izvēlas no automobiļiem brīvas zonas (20 %) un elektromobiļu uzlādes stacijas (18 %) kā ieguldījumu jomas, lai uzlabotu mobilitāti savā pilsētā.

Q9 Lai uzlabotu mobilitāti jūsu dzīvesvietā, kurās jomās, jūsu prāt, ieguldījumi ir vajadzīgi visvairāk? Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs jomas.
[Daudzkārtēji atbildētāji]

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

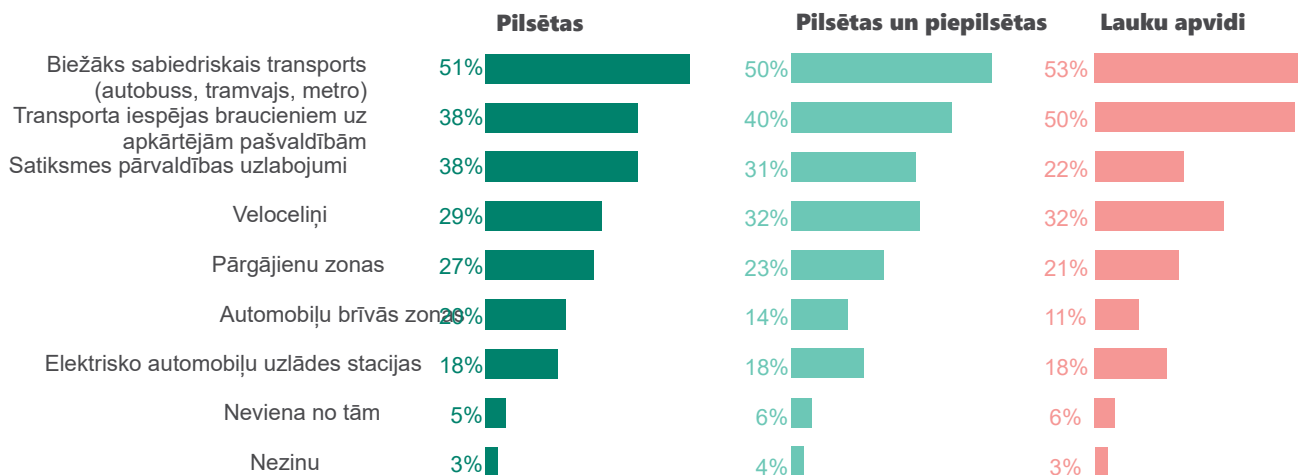
(%) Bāze: n=11 998 – Pilsētās dzīvojošie respondenti

Eiropas barometra zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Pilsētas, mazpilsētas un piepilsētas, un lauku apvidi

Respondenti, kas dzīvo lauku apvidos (50 %), biežāk nekā tie, kas dzīvo pilsētās un piepilsētās (40 %) vai pilsētās (38 %), norāda, ka visvairāk ir vajadzīgi ieguldījumi transporta iespējās, lai dotos uz apkārtnējām pašvaldībām. Savukārt respondenti, kas dzīvo pilsētās, biežāk nekā respondenti, kas dzīvo pilsētās, piepilsētās un lauku apvidos, kā prioritārās ieguldījumu jomas min: satiksmes pārvaldības uzlabojumi (38 % salīdzinājumā ar 22 %–31 %), gājēju zonas (27 % salīdzinājumā ar 21 %–23 %) un no automobiļiem brīvas zonas (20 % salīdzinājumā ar 11 %–14 %).

Q9 Lai uzlabotu mobilitāti jūsu dzīvesvietā, kurās jomās, jūsu prāt, ieguldījumi ir vajadzīgi visvairāk? Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs jomas. [Daudzkārtēji atbildētāji]

(%) Bāze: n=11 998 – Respondenti, kas dzīvo pilsētās / n=11 882 – Pilsētas un piepilsētas / n=7 975 – Lauku apvidi

Valstu rezultāti, kas vērsti uz pilsētām

23 dalībvalstīs lielākā daļa pilsētu iedzīvotāju norāda, ka sabiedriskā transporta (autobusu, tramvaju, metro) biežāka izmantošana ir joma, kurā ieguldījumi ir visvairāk vajadzīgi, lai uzlabotu mobilitāti savā pilsētā. Portugālē (63 %), Horvātijā (62 %), Īrijā (61 %), Grieķijā un Itālijā (abās 60 %), vismaz seši no desmit respondentiem, kas dzīvo pilsētās, izvēlas šo atbildi pretstatā mazāk nekā četriem no desmit respondentiem Luksemburgā (34 %) un Čehijā (37 %).

Aptuveni puse no pilsētās dzīvojošajiem respondentiem min transporta iespējas braucieniem uz apkārtējām pašvaldībām Kiprā (50 %) un Spānijā (48 %); šis īpatsvars samazinās līdz mazāk nekā trim no desmit Nīderlandē (23 %), Dānijā (26 %) un Zviedrijā (28 %).

Satiksmes pārvaldības uzlabojumi ir visaugstākā līmeņa reakcija Bulgārijā (55 %), Luksemburgā (52 %), Rumānijā (48 %) un Lietuvā (47 %). Šo atbildi atlasa arī vismaz puse pilsētu iedzīvotāju Kiprā (55 %), Horvātijā (53 %), Īrijā (51 %) un Itālijā (50 %). Salīdzinājumam — mazāk nekā trīs no desmit respondentiem Polijā un Zviedrijā (abās 26 %), Dānijā (27 %), Latvijā (28 %) un Slovākijā (29 %) izvēlas šo atbildi.

Aptuveni četri no desmit pilsētu iedzīvotājiem Slovēnijā (39 %) norāda, ka, lai uzlabotu mobilitāti savā pilsētā, visvairāk ir vajadzīgi ieguldījumi, lai izveidotu vairāk veloceļu, savukārt aptuveni puse no tiem ziņo par to pašu Portugālē un Spānijā (abās 21 %) un Īrijā (22 %).

Igaunijā (41 %) un Kiprā (40 %) aptuveni četri no desmit respondentiem, kas dzīvo pilsētās, kā visnepieciešamāko ieguldījumu jomu min staigājamas teritorijas. Austrija (18 %), Luksemburga (19 %), Beļģija un Malta (abās 20 %), Vācija un Nīderlande (abās 21 %) ir valstis ar vismazāko to respondentu īpatsvaru, kuri sniedz šādas atbildes.

Visās dalībvalstīs mazāk nekā trešdaļa respondentu, kas dzīvo pilsētās, min elektromobiļu uzlādes stacijas (no 14 % Lietuvā līdz 32 % Horvātijā un Slovākijā) un mazāk

nekā ceturtdaļa izvēlas no automobiļiem brīvas zonas (no 7 % Igaunijā līdz 24 % Luksemburgā un Maltā) kā jomas, kurās ir vajadzīgi ieguldījumi, lai uzlabotu mobilitāti savā pilsētā.

Eiropas barometra zibens aptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Q9 Lai uzlabotu mobilitāti jūsu dzīvesvietā, kurās jomās, jūsuprāt, ieguldījumi ir vajadzīgi visvairāk? Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs jomas. [Daudzkārtēji atbildētāji]

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

	Biežāks sabiedriskais transporta (autobuss, tramvajs, metro)	Transporta iespējas braucieniem uz apkārtnējam pašvaldībām	Satiksmes pārvaldības uzlabojumi	Veloceliņi	Pārgājēju zonas	Automobiļu brīvās zonas	Elektrisko automobiļu uzlādes stacijas
ES-27	51	38	38	29	27	20	18
BE	48	31	42	37	20	18	13
BG	54	38	55	26	37	29	15
CZ	37	33	30	29	29	29	9
DK	41	26	27	34	23	17	18
DE	50	33	38	34	21	18	19
EE	48	34	47	31	41	21	7
IE	61	42	51	22	30	19	21
EL	60	44	47	25	35	31	20
ES	59	48	31	21	28	19	21
FR	47	40	38	29	25	15	20
HR	62	37	53	32	35	32	10
IT	60	37	50	29	29	19	17
CY	59	50	55	36	40	16	10
LV	45	31	28	23	34	24	13
LT	46	41	47	28	31	14	11
LU	34	31	52	33	19	22	24
HU	53	39	33	32	29	28	14
MT	52	45	39	30	20	26	24
NL	42	23	31	31	21	20	15
AT	47	33	42	24	18	25	18
PL	45	43	26	34	28	23	16
PT	63	36	46	21	32	22	17
RO	46	34	48	33	35	28	18
SI	54	32	40	39	24	22	15
SK	48	38	29	36	37	32	8
FI	46	37	30	29	29	21	16
SE	43	28	26	30	29	20	21

Atbildes "Neviens no tiem" un "Nezinu" nav parādītas.

(%) Bāze: n=11 998 – Pilsētās dzīvojošie respondenti

Atšķirības starp respondentiem, kas dzīvo pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās un lauku apvidos dažādās valstīs

Lielākajā daļā valstu vērojama skaidra tendence, proti, respondenti, kas dzīvo lauku apvidos, biežāk nekā tie, kas dzīvo pilsētās vai mazpilsētās un piepilsētās, uzskata, ka mobilitātes uzlabošanai vietā, kur viņi dzīvo, ir vajadzīgi ieguldījumi transporta iespējās, lai dotos uz apkārtnējām pašvaldībām. Šī tendence ir visizteiktākā Francijā (57 % pret 40 %–48 %), Beļģijā (51 % pret 29 %–31 %), Horvātijā (57 % pret 37 %–42 %) un Rumānijā (57 % pret 34 %–46 %).

Lielākajā daļā valstu respondenti, kas dzīvo pilsētās, ir lielāka tendence minēt satiksmes pārvaldības uzlabojumus kā prioritāru ieguldījumu jomu salīdzinājumā ar tiem, kas dzīvo vairāk lauku apvidos. To respondentu īpatsvara atšķirība, kuri min šo apgabalu, ir vismaz 20 procentpunkti, salīdzinot pilsētu iedzīvotājus ar lauku iedzīvotājiem Horvātijā (53 % pilsētās pret 28 % lauku apvidos), Itālijā (50 % pret 21 %), Rumānijā (48 % pret 27 %), Lietuvā (47 % pret 21 %), Igaunijā (47 % pret 26 %), Portugālē (46 % pret 22 %), Beļģijā (42 % pret 21 %), Francijā (38 % pret 17 %) un Ungārijā (33 % pret 12 %).

Dažās valstīs ir vērojamas citas būtiskas urbanizācijas līmeņu atšķirības šādās jomās: gājēju zonas un no automašīnām brīvas zonas. Piemēram, Vācijā respondenti, kas dzīvo pilsētās, biežāk nekā tie, kas dzīvo lauku apvidos, min staigājamas teritorijas (21 % salīdzinājumā ar 6 %) un no automašīnām brīvas zonas (18 % salīdzinājumā ar 7 %).

Sociāldemogrāfiskās atšķirības, kas vērstas uz pilsētās dzīvojošajiem iedzīvotājiem

Sievietes, kas dzīvo pilsētās (41 %), biežāk nekā vīrieši pilsētās (34 %) atbild, ka transporta iespējas svārstoties uz apkārtējām pašvaldībām ir prioritāra investīciju joma, lai uzlabotu mobilitāti savā pilsētā. Savukārt pilsētās dzīvojošie vīrieši vairāk sliecas pieminēt riteņbraukšanas joslas (31 % salīdzinājumā ar 27 % sieviešu) un elektromobiļu uzlādes stacijas (22 % salīdzinājumā ar 14 %).

Dažas atšķirības var novērot arī dažādās vecuma grupās. Piemēram, pilsētas iedzīvotāji vecumā no 55 gadiem retāk nekā viņu jaunākie kolēģi (26 % salīdzinājumā ar 30 %–32 %) kā prioritāru ieguldījumu jomu min velosipēdus.

Pilsētu iedzīvotāji ar dažādiem izglītības līmeņiem daudz neatšķiras no tā, kā viņi uztver, kuras ieguldījumu jomas ir visvairāk vajadzīgas. Vienīgais izņēmums ir satiksmes pārvaldības uzlabojumi, kas ir joma, kuru biežāk min respondenti, kas pabeiguši izglītību 16 gadu vecumā vai vecāki (39 %), nekā tie, kas pabeiguši izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki (28 %).

Pilsētās dzīvojošiem fiziska darba strādniekiem ir mazāka iespēja nekā pilsētu iedzīvotājiem citās profesiju kategorijās, kā piemēru minot biežāku sabiedriskā transporta izmantošanu (autobusi, tramvaji, metro) (37 % salīdzinājumā ar 52 %–53 %) un uzlabojumus satiksmes pārvaldībā (30 % salīdzinājumā ar 38 %–41 %).

Pilsētu iedzīvotāju priekšstats par to, kurām teritorijām ir vajadzīgi ieguldījumi, korelē ar viņu tēlu par ES. Piemēram, pilsētas iedzīvotāji ar pozitīvu ES tēlu biežāk nekā iedzīvotāji ar negatīvu tēlu min velosipēdus (31 % pret 23 %), elektromobiļu uzlādes stacijas (22 % pret 13 %) un no automobiļiem brīvas zonas (23 % pret 16 %).

3. Problēmas, kas saistītas ar klimata pārmaiņām un vidi

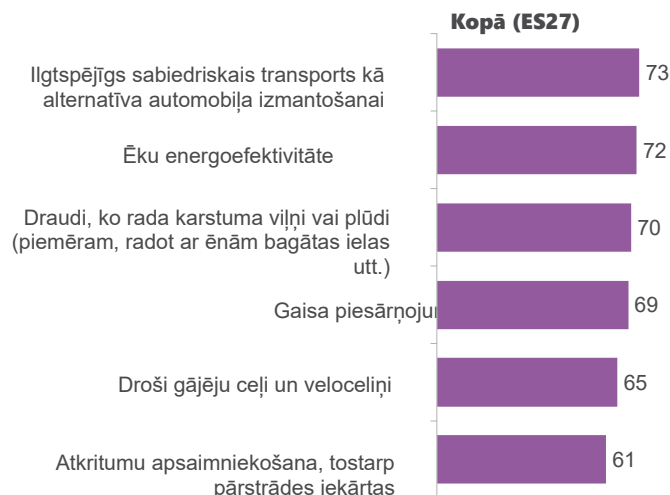
Respondentiem tika jautāts arī par pasākumiem, kas veikti, lai risinātu klimata pārmaiņu un vides problēmas vietā, kur viņi dzīvo.

ES perspektīva

Vidēji visā ES vairāk nekā seši no katriem desmit iedzīvotājiem ziņo, ka viņu vietējās pašvaldības nerīkojas vai nerīkojas pietiekami — no 61 % atkritumu apsaimniekošanai, tostarp pārstrādes iekārtām, līdz 73 % ēku energoefektivitātei.

jautājums. Vai uzskatāt, ka vietējās pašvaldības veic pietiekamus pasākumus katrā no turpmāk minētajām jomām, lai risinātu klimata pārmaiņu un vides problēmas jūsu dzīvesvietā?

% “Rīcības neveikšana” vai “Rīcības neveikšana, bet nepietiek”

(%) Bāze: n=31 855 – **Visi respondenti** (pilsētas, mazpilsētas, piepilsētas un lauku apvidi)

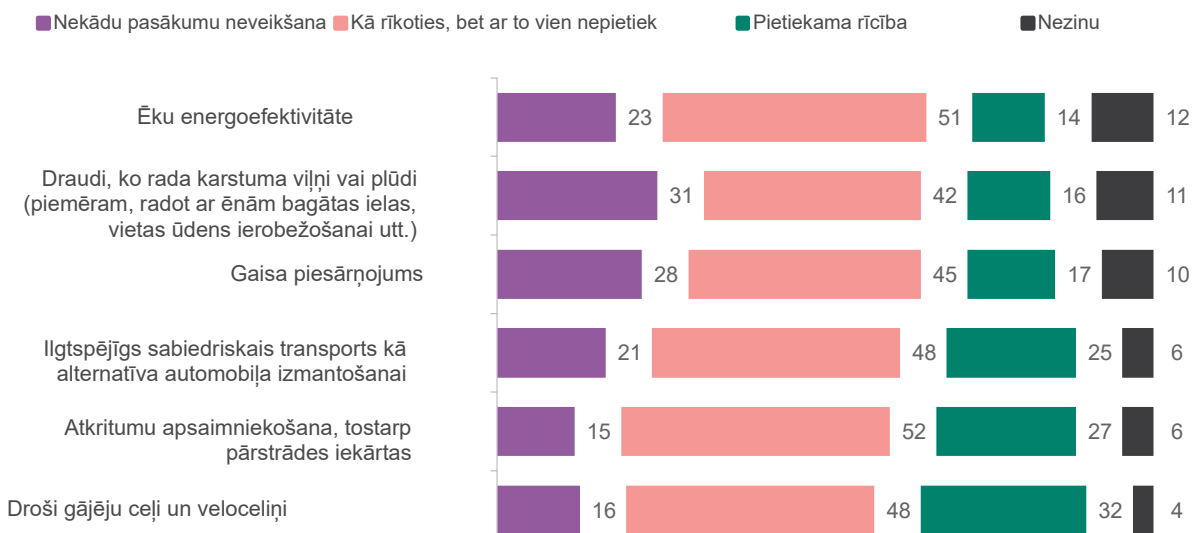
Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

Aptuveni trīs ceturtdaļas respondentu, kas dzīvo pilsētās (74 %), ziņo, ka viņu vietējās pašvaldības neveic nekādus pasākumus vai neveic pietiekamus pasākumus, lai risinātu ēku energoefektivitātes problēmu (23 % “neveic nekādus pasākumus” un 51 % “nepietiekami pasākumi”). Tāpat gandrīz trīs ceturtdaļas (73 %) respondentu pilsētās kopumā atbild, ka netiek veikti nekādi pasākumi (31 %) vai ka netiek veikti pietiekami pasākumi (42 %), lai novērstu apdraudējumu, ko rada karstuma viļņi vai plūdi (piemēram, radot ēnu bagātas ielas, vietas ūdens ierobežošanai utt.); tāds pats īpatsvars (73 %) ir vērojams arī attiecībā uz darbībām gaisa piesārņojuma novēršanai (28 % “neveic nekādas darbības” un 45 % “nepietiekamas darbības”).

Pārējos apgabalos to respondentu īpatsvars, kuri ziņo, ka viņu pilsētā netiek veikti nekādi pasākumi vai tie netiek veikti pietiekami, svārstās no 64 % attiecībā uz drošiem gājēju ceļiem un riteņbraukšanas joslām līdz 69 % attiecībā uz ilgtspējīgu sabiedrisko transportu kā alternatīvu automobiļa izmantošanai.

jautājums. Vai uzskatāt, ka vietējās pašvaldības veic pietiekamus pasākumus katrā no turpmāk minētajām jomām, lai risinātu klimata pārmaiņu un vides problēmas jūsu dzīvesvietā?

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

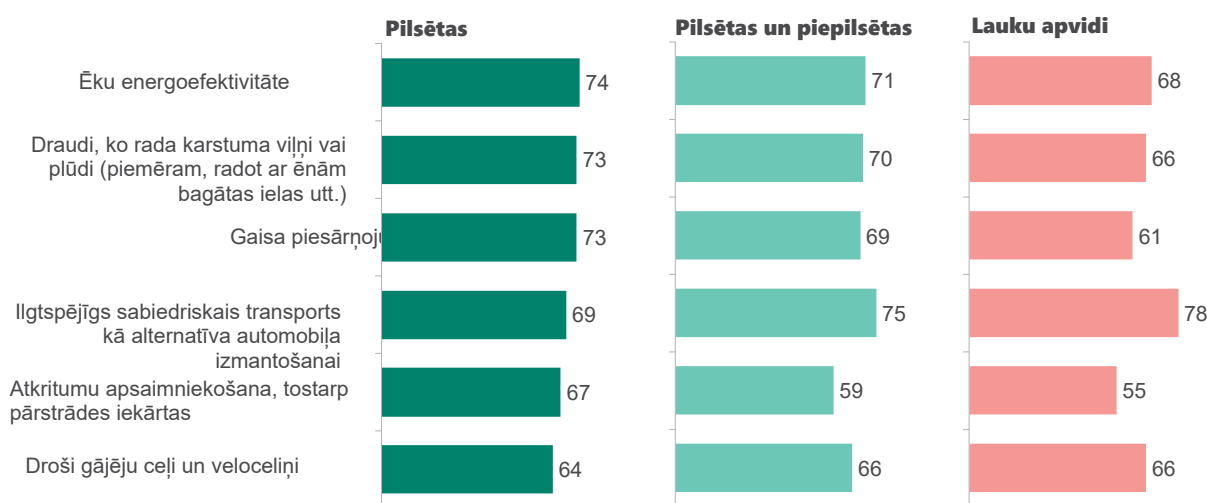

Pilsētas, mazpilsētas un piepilsētas, un lauku apvidi

Respondentiem, kas dzīvo pilsētās, mazpilsētās, piepilsētās un lauku apvidos, ir atšķirīgi priekšstatī par to, vai viņu vietējās pašvaldības veic pietiekamus pasākumus, lai risinātu klimata pārmaiņu un vides problēmas vietā, kur viņi dzīvo. Piemēram, pilsētu iedzīvotāji (73 %) biežāk nekā respondenti pilsētās un piepilsētās (69 %) un lauku apvidos (61 %) atbild, ka viņu vietējās pašvaldības neveic nekādus pasākumus vai neveic pietiekamus pasākumus gaisa piesārņojuma novēršanai. Turpretī respondenti, kas dzīvo pilsētās (69 %), retāk nekā tie, kas dzīvo pilsētās un piepilsētās (75 %) un lauku apvidos (78 %), uzskata, ka netiek veikti nekādi pasākumi vai ka ilgtspējīga sabiedriskā transporta jomā netiek veikti pietiekami pasākumi kā alternatīva automobiļa izmantošanai.

jautājums. Vai uzskatāt, ka vietējās pašvaldības veic pietiekamus pasākumus katrā no turpmāk minētajām jomām, lai risinātu klimata pārmaiņu un vides problēmas jūsu dzīvesvietā?

% "Rīcības neveikšana" vai "Rīcības neveikšana, bet nepietiek"

(%) Bāze: n=11 998 – Respondenti, kas dzīvo pilsētās / n=11 882 – Pilsētas un piepilsētas / n=7 975 – Lauku apvidi

Valstu rezultāti, kas vērsti uz pilsētām

Bulgārijā (91 %), Rumānijā (86 %), Ungārijā (85 %), Horvātijā (84 %), Slovēnijā (83 %), Portugālē (82 %) un Spānijā (81 %) to respondentu īpatsvars, kuri dzīvo pilsētās un uzskata, ka to vietējās pašvaldības vispār nerīkojas vai veic dažus pasākumus, bet ar tiem nepietiek, lai uzlabotu ēku energoefektivitāti, ir lielāks nekā astoņi no desmit respondentiem. Turpretī šo viedokli atbalsta mazāk nekā seši no desmit respondentiem Maltā (56 %), Luksemburgā (57 %), Nīderlandē un Zviedrijā (abās 59 %).

Horvātijā un Kiprā (abās 89 %), Bulgārijā (87 %), Rumānijā (86 %) gandrīz deviņi no desmit respondentiem, kas dzīvo pilsētās, uzskata, ka to vietējās pašvaldības neveic nekādus pasākumus vai neveic pietiekamus pasākumus, lai novērstu apdraudējumu, ko rada karstuma viļņi vai plūdi (piemēram, veidojot ar ēnu bagātas ielas, ūdens ierobežošanas vietas utt.). Salīdzinājumam — aptuveni puse respondentu piekrīt šim viedoklim Dānijas (49 %) un Somijas (52 %) pilsētās.

Aptuveni deviņi no desmit respondentiem Bulgārijas (91 %), Rumānijas (90 %) un Horvātijas (88 %) pilsētās uzskata, ka to vietējās iestādes vispār nerīkojas vai veic kādus pasākumus, bet ar tiem nepietiek, lai risinātu gaisa piesārņojuma problēmu. To respondentu īpatsvars, kuri par to ziņo, ir ievērojami mazāks Somijā (59 %), Igaunijā (60 %), Maltā un Zviedrijā (abās 61 %), Dānijā un Nīderlandē (abās 62 %).

To pilsētu iedzīvotāju īpatsvars, kuri norāda, ka viņu vietējās pašvaldības neveic nekādus pasākumus vai neveic pietiekamus pasākumus ilgtspējīga sabiedriskā transporta jomā kā alternatīvu automobiļu izmantošanai, svārstās no mazāk nekā puses Luksemburgā (46 %) līdz vismaz astoņiem no desmit Bulgārijā (80 %), Itālijā (81 %), Horvātijā (85 %) un Kiprā (89 %).

Aptuveni deviņi no desmit respondentiem, kas dzīvo Bulgārijas pilsētās (91 %), norāda, ka viņu vietējās iestādes neveic nekādus pasākumus vai neveic pietiekamus pasākumus atkritumu apsaimniekošanas jomā, tostarp pārstrādes iekārtās. To pilsētu iedzīvotāju īpatsvars, kuriem ir šāds viedoklis, ir augsts arī

Rumānijā (83 %), Horvātijā (82 %) un Kiprā (81 %). Salīdzinājumam — mazāk nekā puse respondentu, kas dzīvo pilsētās, pauž šādu viedokli Somijā (43 %) un Luksemburgā (48 %).

Vairāk nekā astoņi no desmit respondentiem, kas dzīvo pilsētās Kiprā (87 %) un Bulgārijā (83 %), uzskata, ka viņu vietējās pašvaldības neveic nekādus pasākumus vai neveic pietiekamus pasākumus, lai izveidotu drošus gājēju celiņus un veloceliņus. Turpretī Austrijā un Nīderlandē puse pilsētu iedzīvotāju domā tāpat (abās 50 %).

jautājums. Vai uzskatāt, ka vietējās pašvaldības veic pietiekamus pasākumus katrā no turpmāk minētajām jomām, lai risinātu klimata pārmaiņu un vides problēmas jūsu dzīvesvietā?

% "Rīcības neveikšana" vai "Rīcības neveikšana, bet nepietiek"

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

	Ēku energoefektivitā te	Draudi, ko rada karstuma viļņi vai plūdi (piemēram, radot ar ēnām bagātas ielas, vietas ūdens ierobežošanai utt.)	Gaisa piesārņojums	Ilgspējīgs sabiedriskais transports kā alternatīva automobiļa izmantošanai	Atkritumu apsaimniekoša na, tostarp pārstrādes iekārtas	Droši gājēju ceļi un veloceliņi
ES-27	74	73	73	69	67	64
BE	70	70	72	72	62	67
BG	91	87	91	80	91	83
CZ	66	81	72	63	61	62
DK	63	49	62	66	51	63
DE	70	67	67	67	59	69
EE	72	69	60	60	60	67
IE	78	69	75	77	71	64
EL	75	75	77	74	72	77
ES	81	77	77	72	76	66
FR	73	70	69	60	60	53
HR	84	89	88	85	82	80
IT	80	81	84	81	76	70
CY	79	89	86	89	81	87
LV	79	70	70	66	67	69
LT	75	74	79	75	65	57
LU	57	72	69	46	48	65
HU	85	74	84	76	71	70
MT	56	60	61	57	59	61
NL	59	59	62	64	54	50
AT	72	67	68	59	50	50
PL	73	77	75	68	71	67
PT	82	81	81	76	73	69
RO	86	86	90	77	83	79
SI	83	81	84	76	74	75
SK	72	80	75	71	71	72
FI	61	52	59	55	43	58
SE	59	60	61	67	61	56

Pasākums ar kopumā lielāko atbilžu īpatsvaru "Rīcības neveikšana" un "Rīcības neveikšana, bet nepietiek" attiecībā uz katru valsti ir attēlots tumši zaļā un baltā krāsā.

(%) Bāze: n=11 998 – Pilsētās dzīvojošie respondenti

Atšķirības starp respondentiem, kas dzīvo pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās un lauku apvidos dažādās valstīs

Atšķirības starp respondentiem lielpilsētās, mazpilsētās, piepilsētās un lauku apvidos attiecībā uz vietējo pašvaldību rīcību apsekojumā uzskaitītajos apgabalos dažādās valstīs parasti ir līdzīgas, kā novērots ES27 līmenī.

Lielākajā daļā dalībvalstu respondenti, kas dzīvo lauku apvidos, biežāk nekā tie, kas dzīvo pilsētās, uzskata, ka viņu vietējās pašvaldības vispār nerīkojas vai rīkojas, bet ne pietiekami, ilgtspējīga sabiedriskā transporta jomā kā alternatīva automobiļa izmantošanai. Vislielākā atšķirība ir Nīderlandē (81 % lauku apvidos salīdzinājumā ar 64 % pilsētās), Francijā (78 % salīdzinājumā ar 60 %) un Somijā (76 % salīdzinājumā ar 55 %).

Vairākās dalībvalstīs to respondentu īpatsvars, kuri domā, ka viņu vietējās iestādes nerīkojas vai nerīkojas pietiekami, lai risinātu gaisa piesārņojuma problēmu, pilsētās dzīvojošo respondentu vidū ir lielāks nekā lauku apvidos dzīvojošo respondentu vidū. Lielākās atšķirības ir vērojamas Francijā (72 % pilsētās salīdzinājumā ar 49 % lauku apvidos) un Latvijā (60 % salīdzinājumā ar 42 %). Pretēja tendence ir vērojama Grieķijā (89 % lauku apvidos pret 61 % pilsētās), Nīderlandē (70 % pret 54 %) un Portugālē (68 % pret 51 %).

Līdzīga tendence ir vērojama attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanu, tostarp reciklēšanu. Lielākajā daļā dalībvalstu respondenti pilsētās biežāk nekā respondenti, kas dzīvo lauku apvidos, uzskata, ka viņu vietējās pašvaldības šajā jomā vispār nerīkojas vai veic kādus pasākumus, bet ar tiem nepietiek. Atšķirība starp šīm divām grupām ir 20 procentpunkti Bulgārijā (91 % pret 71 %) un Vācijā (59 % pret 39 %).

Sociāldemogrāfiskās atšķirības, kas vērstas uz pilsētās dzīvojošajiem iedzīvotājiem

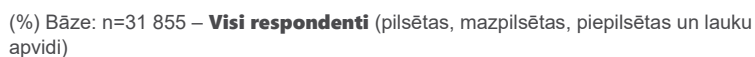
Sievietes, kas dzīvo pilsētās (67 %), biežāk nekā vīrieši, kas dzīvo pilsētās (62 %), uzskata, ka viņu vietējās pašvaldības nerīkojas vispār vai rīkojas nepietiekami drošu gājēju ceļu un velojoslu jomā.

Lielākajā daļā apsekojumā uzskaitīto jomu fiziska darba strādnieki, kas dzīvo pilsētās, mazāk nekā pilsētu iedzīvotāji citās profesiju kategorijās sliecas domāt, ka viņu vietējās pašvaldības vispār nerīkojas vai veic kādus pasākumus, bet ar tiem nepietiek. Piemēram, 70 % strādnieku uzskata, ka tas attiecas uz ēku energoefektivitāti, atšķirībā no 75 % respondentu citās profesiju kategorijās.

Respondentiem tika iesniegts saraksts ar septiņiem pilsētu un lauku sadarbības veidiem. Viņiem tika lūgts izvēlēties ne vairāk kā trīs veidlapas, kas būtu vislabvēlīgākās cilvēkiem vietā, kur viņi dzīvo.

Vidēji 48 % iedzīvotāju visā ES uzskata, ka sabiedriskā transporta savienojumu uzlabošana starp pilsētām un tuvējām pilsētām un ciematiem sniegtu vislielāko labumu iedzīvotājiem viņu dzīvesvietā. Aptuveni četri no desmit respondentiem (41 %) apgalvo, ka būtu lietderīgi uzlabot koordinētu un pietiekamu piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem. Tam seko darba tirgus trūkuma novēršana, piesaistot vairāk cilvēku no reģiona (30 %) un uzlabojot piekļuvi tuvumā ražotiem augstas kvalitātes pārtikas produktiem (30 %).

[Daudzkārtēji atbildētāji]

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

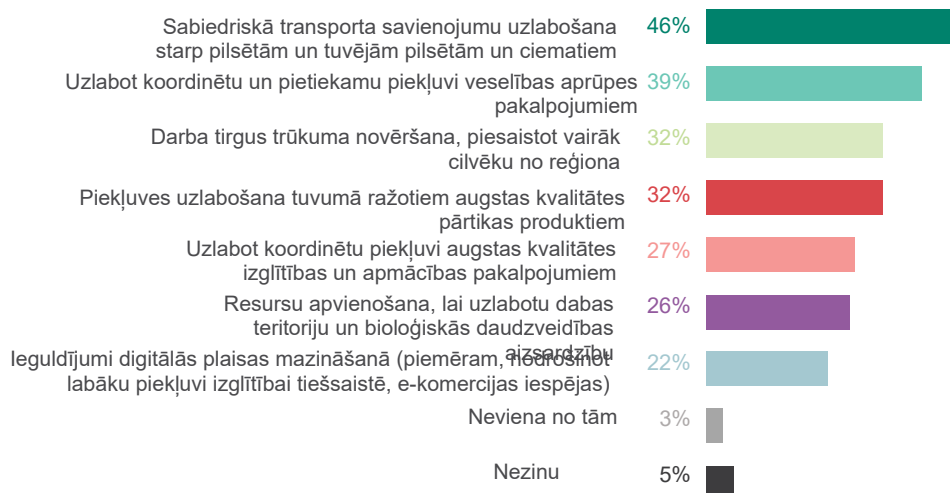
Pilsētās dzīvojošo respondentu visvairāk izvēlētais pilsētu un lauku sadarbības veids ir sabiedriskā transporta savienojumu uzlabošana starp pilsētām un tuvējām pilsētām un ciematiem (46 %).

Koordinētas un pietiekamas piekļuves veselības aprūpes pakalpojumiem uzlabošana ir otrs augstākais pilsētu un lauku sadarbības veids (ko minēja 39 %). Tam seko darba tirgus trūkuma novēršana, piesaistot vairāk cilvēku no reģiona (32 %) un uzlabojot piekļuvi tuvumā ražotiem augstas kvalitātes pārtikas produktiem (32 %).

Aptuveni ceturtdaļa pilsētas iedzīvotāju uzskata, ka ir lietderīgi uzlabot koordinētu piekļuvi augstas kvalitātes izglītības un apmācības pakalpojumiem (27 %), apvienot resursus, lai uzlabotu dabas teritoriju un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību (26 %), un ieguldīt digitālās plašas mazināšanā (piemēram, radot labāku piekļuvi tiešsaistes izglītībai, e-komercijas iespējām) (22 %).

Q7 Pilsētās, mazpilsētās un ciematos dzīvojošo cilvēku dzīves līmenis var uzlaboties, ja notiek sadarbība starp dažādām apkārtnēm apdzīvotām vietām. Kuri no turpmāk minētajiem pilsētu un lauku sadarbības veidiem, jūsuprāt, būtu visizdevīgākie cilvēkiem jūsu dzīvesvietā? Izvēlieties ne vairāk kā trīs sadarbības veidus. [Daudzkārtēji atbildētāji]

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

Eiropas Komisijas pētījums 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

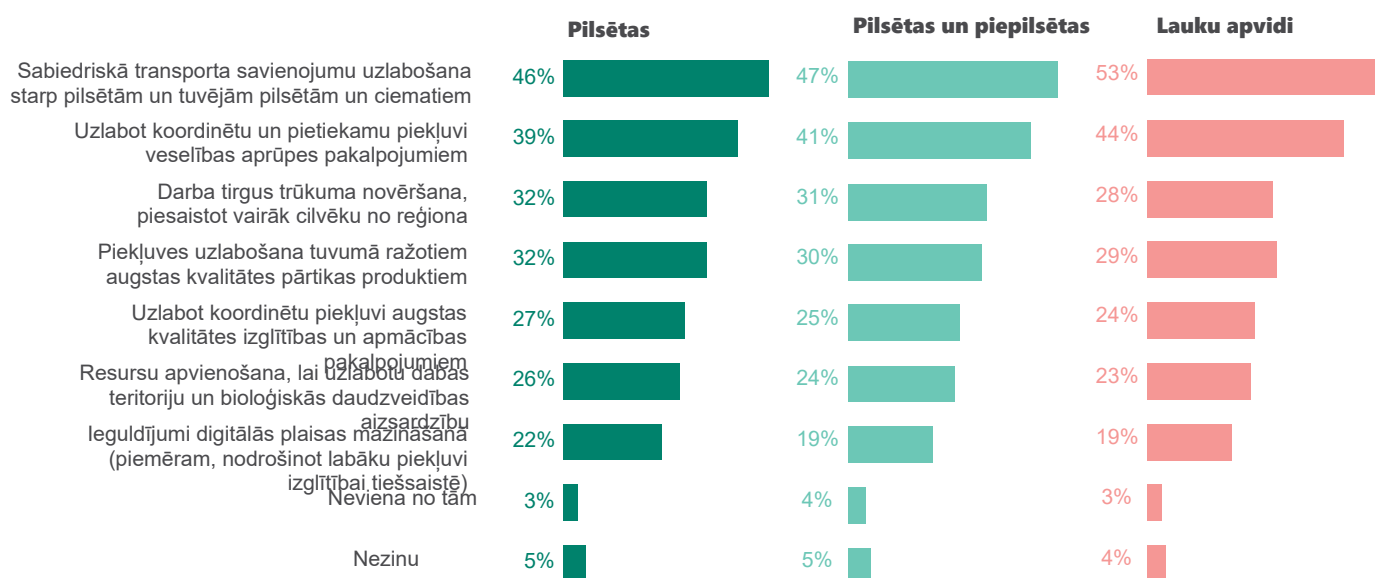
Pilsētas, mazpilsētas un piepilsētas, un lauku apvidi

Respondenti lauku apvidos (53 %) biežāk nekā tie, kas dzīvo pilsētās un piepilsētās (47 %) un pilsētās (46 %), uzskata, ka sabiedriskā transporta savienojumu uzlabošana starp pilsētām un tuvējām pilsētām un ciematiem būtu lietderīga pilsētu un lauku sadarbībā. Līdzīga tendence vērojama attiecībā uz koordinētas un pietiekamas piekļuves uzlabošanu veselības aprūpes pakalpojumiem. Visus pārējos sadarbības veidus biežāk min respondentī, kas dzīvo pilsētās, nekā respondenti, kas dzīvo lauku apvidos.

Q7 Pilsētās, mazpilsētās un ciematos dzīvojošo cilvēku dzīves līmenis var uzlaboties, ja notiek sadarbība starp dažādām apkārtnēm apdzīvotām vietām.

Kuri no turpmāk minētajiem pilsētu un lauku sadarbības veidiem, jūsuprāt, būtu visizdevīgākie cilvēkiem jūsu dzīvesvietā? Izvēlieties ne vairāk kā trīs sadarbības veidus.

[Daudzkārtēji atbildētāji]

(%) Bāze: n=11 998 – Respondenti, kas dzīvo pilsētās / n=11 882 – Pilsētas un piepilsētas / n=7 975 – Lauku apvidi

Valstu rezultāti, kas vērsti uz pilsētām

16 valstīs sabiedriskā transporta savienojumu uzlabošana starp pilsētām un tuvējām pilsētām un ciematiem ir pilsētu un lauku sadarbības veids, ko visvairāk minēja pilsētās dzīvojošie respondenti. Kiprā un Spānijā (abās 59 %), Horvātijā (58 %), Bulgārijā un Īrijā (abās 52 %), Igaunijā (51 %) vismaz puse respondentu pilsētās min šo sadarbības veidu. Luksemburgā (33 %) un Grieķijā (35 %) aptuveni trešdaļa respondentu pilsētās ziņo par to pašu.

Saskaņotas un pietiekamas piekļuves veselības aprūpes pakalpojumiem uzlabošana ir augstākais punkts desmit valstīs. Ungārijā šādu atbildi sniedz 60 % respondentu pilsētās. Arī Somijai (52 %), Lietuvai un Slovēnijai (abām 49 %) ir liels īpatsvars šo atbilžu atlasē. Aptuveni puse respondentu izvēlas šo atbildi Nīderlandē (26 %) un Beļģijā (27 %).

Kiprā (46 %), Rumānijā (43 %), Grieķijā (41 %) un Igaunijā (40 %) vismaz četri no desmit respondentiem pilsētās uzskata, ka darba tirgus trūkuma novēršana, piesaistot vairāk cilvēku no reģiona, būtu lietderīga pilsētu un lauku sadarbībā. Salīdzinājumam — ne vairāk kā ceturtdaļa respondentu pilsētās ziņo par to pašu Dānijā (19 %), Francijā (22 %), Luksemburgā un Nīderlandē (abās 25 %).

Gandrīz katrs otrais Bulgārijas un Horvātijas pilsētas iedzīvotājs (abi 47 %) atbild, ka piekļuves uzlabošana augstas kvalitātes pārtikas produktiem ir pilsētu un lauku sadarbības veids, kas nāktu par labu viņu pilsētas iedzīvotājiem. Savukārt Kiprā (21 %) un Īrijā (22 %) mazāk nekā ceturtdaļa respondentu, kas dzīvo pilsētās, izvēlas šo atbildi.

To respondentu īpatsvars, kuri dzīvo pilsētās un min koordinētas piekļuves uzlabošanu augstas kvalitātes izglītības un apmācības pakalpojumiem, svārstās no ne vairāk kā katra piektā respondenta Nīderlandes (15 %), Slovēnijas un Zviedrijas (abās 18 %), Dānijas un Francijas (abās 19 %) līdz gandrīz četriem no desmit respondentiem Īrijā (38 %).

Vismaz trešdaļa respondentu Horvātijas (35 %) un Luksemburgas (34 %) pilsētās izvēlas resursu apvienošanu, lai uzlabotu dabas

teritoriju un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību kā labvēlīgu pilsētu un lauku sadarbības veidu. Šis īpatsvars ir viszemākais Čehijā (16 %), Latvijā un Lietuvā (abās 17 %).

Nedaudz vairāk kā trešdaļa respondentu Grieķijas (35 %) un Maltas (34 %) pilsētās izvēlas ieguldījumus digitālās plaiss mazināšanā (piemēram, nodrošinot labāku piekļuvi izglītībai tiešsaistē, e-komercijas iespējām). Dānijā (13 %), Austrijā un Čehijā (abās 14 %) un Igaunijā (15 %) ir vismazākais to respondentu īpatsvars, kuri izvēlas šo pilsētu un lauku sadarbības veidu.

Eiropas Komisijas pētījums 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Q7 Pilsētās, mazpilsētās un ciematos dzīvojošo cilvēku dzīves līmenis var uzlaboties, ja notiek sadarbība starp dažādām apkārtnēm apdzīvotām vietām. Kuri no turpmāk minētajiem pilsētu un lauku sadarbības veidiem, jūsuprāt, būtu visizdevīgākie cilvēkiem jūsu dzīvesvietā? Izvēlieties ne vairāk kā trīs sadarbības veidus.
[Daudzkārtēji atbildētāji]

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

	Sabiedriskā transporta savienojumu uzlabošana starp pilsētām un tuvējām pilsētām un ciematiem	Uzlabot koordinētu un pietiekamu piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem	Darba tirgus trūkuma novēršana, piesaistot vairāk cilvēku no reģiona	Piekļuves uzlabošana tuvumā ražotiem augstas kvalitātes pārtikas produktiem	Uzlabot koordinētu piekļuvi augstas kvalitātes izglītības un apmācības pakalpojumiem	Resursu apvienošana, lai uzlabotu dabas teritoriju un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību	Ieguldījumi digitālās plaissas mazināšanā (piemēram, nodrošinot labāku piekļuvi izglītībai tiešsaistē, e-komercijas iespējas)
ES-27	46	39	32	32	27	26	22
BE	46	27	30	33	23	26	21
BG	52	44	35	47	35	24	19
CZ	40	32	30	37	23	16	14
DK	47	29	19	26	19	29	13
DE	46	32	39	28	29	23	25
EE	51	46	40	31	34	23	15
IE	52	48	31	22	38	23	24
EL	35	42	41	33	31	30	35
ES	59	31	37	26	30	24	26
FR	40	42	22	36	19	30	19
HR	58	42	34	47	27	35	18
IT	45	48	28	30	32	27	22
CY	59	42	46	21	35	24	26
LV	46	45	32	35	24	17	17
LT	46	49	29	25	33	17	23
LU	33	29	25	36	25	34	16
HU	45	60	31	33	36	23	22
MT	42	35	33	28	34	31	34
NL	42	26	25	28	15	31	17
AT	46	41	38	35	28	30	14
PL	39	47	29	33	25	26	20
PT	47	48	33	35	36	28	23
RO	38	44	43	44	35	25	24
SI	44	49	26	43	18	24	20
SK	46	44	36	39	25	29	22
FI	41	52	32	34	23	30	20
SE	40	35	32	33	18	25	20

Atbildes "Neviens no tiem" un "Nezinu" nav parādītas.

(%) Bāze: n=11 998 – Pilsētās dzīvojošie respondenti

Atšķirības starp respondentiem, kas dzīvo pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās un lauku apvidos dažādās valstīs

Lielākajā daļā dalībvalstu respondenti, kas dzīvo lauku apvidos, biežāk nekā respondenti, kas dzīvo pilsētās, norāda, ka sabiedriskā transporta savienojumu uzlabošana starp pilsētām un tuvējām pilsētām un ciematiem sniegtu vislielāko labumu cilvēkiem vietā, kur viņi dzīvo. Lielākās atšķirības ir vērojamas Vācijā (60 % pret 46 %–51 %), Francijā (59 % pret 40 %–43 %), Igaunijā (59 % pret 46 %–51 %), Rumānijā (47 % pret 38 %–39 %) un Zviedrijā (58 % pret 40 %–45 %). Pretēja tendence vērojama Bulgārijā, kur respondenti pilsētās (52 %) ir lielāka iespēja sniegt šādu atbildi nekā tiem, kas dzīvo pilsētās un piepilsētās (42 %), un tiem, kas dzīvo lauku apvidos (39 %).

Tāpat koordinētas un pietiekamas piekļuves uzlabošana veselības aprūpes pakalpojumiem ir pilsētu un lauku sadarbības veids, ko respondenti, kuri dzīvo lauku apvidos, min biežāk nekā respondenti, kuri dzīvo pilsētās lielākajā daļā valstu. Šī tendence ir visizteiktākā Francijā (52 % pret 42 %), Vācijā (46 % pret 32 %) un Čehijā (42 % pret 32 %). Tomēr Grieķijā respondenti, kas dzīvo pilsētās (42 %), biežāk nekā tie, kas dzīvo pilsētās un piepilsētās (31 %) vai lauku apvidos (30 %), min koordinētu un pietiekamu piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem. Līdzīgi Bulgārijā (44 % pret 32 %) un Slovēnijā (49 % pret 41 %) respondenti, kas dzīvo pilsētās, biežāk izvēlas šo atbildi nekā tie, kas dzīvo lauku apvidos.

Attiecībā uz citiem pilsētu un lauku sadarbības veidiem ES līmenī novērotā atšķirība starp pilsētu un lauku respondentiem ir redzama lielākajā daļā valstu, un lielāka daļa respondentu min sadarbības veidu starp respondentiem, kas dzīvo vairāk pilsētu teritorijās.

Eiropas barometra zibens aptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Sociāldemogrāfiskās atšķirības, kas vērstas uz pilsētās dzīvojošajiem iedzīvotājiem

Atbildot uz jautājumu, kuri pilsētu un lauku sadarbības veidi būtu visizdevīgākie iedzīvotājiem viņu pilsētā, sievietes, kas dzīvo pilsētās, biežāk nekā vīrieši, kas dzīvo pilsētās, norāda uz koordinētu un pietiekamu piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem (42 % salīdzinājumā ar 36 %) un labāku piekļuvi tuvumā ražotiem augstas kvalitātes pārtikas produktiem (34 % salīdzinājumā ar 30 %). Gluži pretēji, vīrieši, kas dzīvo pilsētās, biežāk nekā sievietes, kas dzīvo pilsētās, izvēlas apvienot resursus, lai uzlabotu dabas teritoriju un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību (28 % salīdzinājumā ar 24 %), un investē digitālās plaissas mazināšanā (piemēram, radot labāku piekļuvi tiešsaistes izglītībai, e-komercijas iespējām) (26 % salīdzinājumā ar 18 %).

To respondentu īpatsvars, kuri min koordinētas un pietiekamas piekļuves uzlabošanu veselības aprūpes pakalpojumiem kā labvēlīgu pilsētu un lauku sadarbības veidu, pieaug līdz ar vecumu: no 32 % pilsētu iedzīvotāju vecumā līdz 25 gadiem līdz 43 % iedzīvotāju vecumā no 55 gadiem. Tomēr gados jaunāki respondenti, kas dzīvo pilsētās, biežāk nekā vecāki respondenti min resursu apvienošanu, lai uzlabotu dabas teritoriju un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību (30 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem salīdzinājumā ar 24 % respondentu vecumā no 55 gadiem), un ieguldījumus digitālās plaissas mazināšanā (piemēram, radot labāku piekļuvi tiešsaistes izglītībai, e-komercijas iespējām) (26 %–31 % respondentu vecumā līdz 40 gadiem salīdzinājumā ar 17 %–20 % vecāka gadagājuma respondentu).

Jo izglītotāki ir respondenti, jo lielāka ir iespēja, ka viņi uzskatīs, ka sabiedriskā transporta savienojumu uzlabošana starp pilsētām un tuvējām pilsētām un ciematiem ir izdevīgs pilsētu un lauku sadarbības veids (no 40 % pilsētu iedzīvotāju, kuri ir pabeiguši izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki, līdz 48 % iedzīvotāju, kuri ir pabeiguši izglītību 20 gadu vecumā vai vecāki).

Pilsētās dzīvojošie fiziska darba strādnieki (37 %) sabiedriskā transporta savienojumu uzlabošanu starp pilsētām un tuvējām pilsētām un ciematiem uzskata par mazāk labvēlīgu pilsētu un lauku sadarbības veidu salīdzinājumā ar nestrādājošajiem (46 %), darba ņēmējiem (46 %) un pašnodarbinātajiem (48 %). Pilsētu iedzīvotāji, kas nestrādā (44 %), biežāk nekā fiziska darba strādnieki (31 %) un darbinieki (36 %) izvēlas uzlabot koordinētu un pietiekamu piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem kā pilsētu un lauku sadarbības veidu.

Pilsētu iedzīvotāji ar pozitīvu ES tēlu biežāk nekā iedzīvotāji ar negatīvu tēlu min šādus pilsētu un lauku sadarbības veidus: apvienot resursus, lai uzlabotu dabas teritoriju un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību (30 % salīdzinājumā ar 20 %), un ieguldīt digitālās plaissas mazināšanā (piemēram, radot labāku piekļuvi izglītībai tiešsaistē, e-komercijas iespējām) (26 % salīdzinājumā ar 16 %).

5. Līdzdalība vietējo lēmumu pieņemšanā

5.1. Viedokļi par vietējo lēmumu pieņemšanu

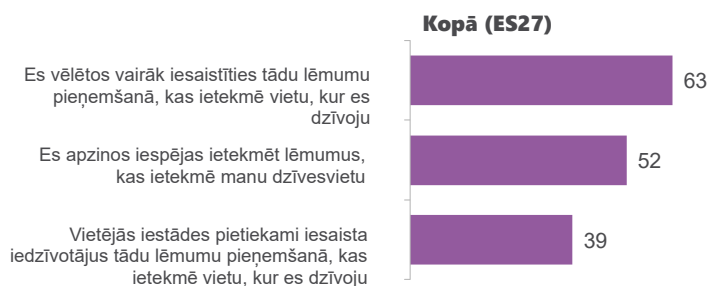
Respondentiem tika jautāts, cik lielā mērā viņi piekrīt vai nepiekrīt trim apgalvojumiem par vietējo lēmumu pieņemšanu savā dzīvesvietā.

ES perspektīva

Vairāk nekā seši no katriem desmit iedzīvotājiem visā ES (63 %) “pilnībā piekrīt” vai “zināmā mērā piekrīt” tam, ka viņi vēlētos vairāk iesaistīties tādu lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē viņu dzīvesvietu. Mazāka daļa (52 %) piekrīt, ka viņi apzinās iespējas ietekmēt lēmumus, kas ietekmē viņu dzīvesvietu. Visbeidzot, aptuveni četri no desmit respondentiem (39 %) piekrīt, ka vietējās iestādes pietiekami iesaista iedzīvotājus tādu lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē viņu dzīvesvietu.

jautājums. Kādā mērā piekrītat vai nepiekrītat turpmāk minētajiem apgalvojumiem par dalību vietējo lēmumu pieņemšanā?

% “Pilnībā piekrītu” vai “Daži piekrītu”

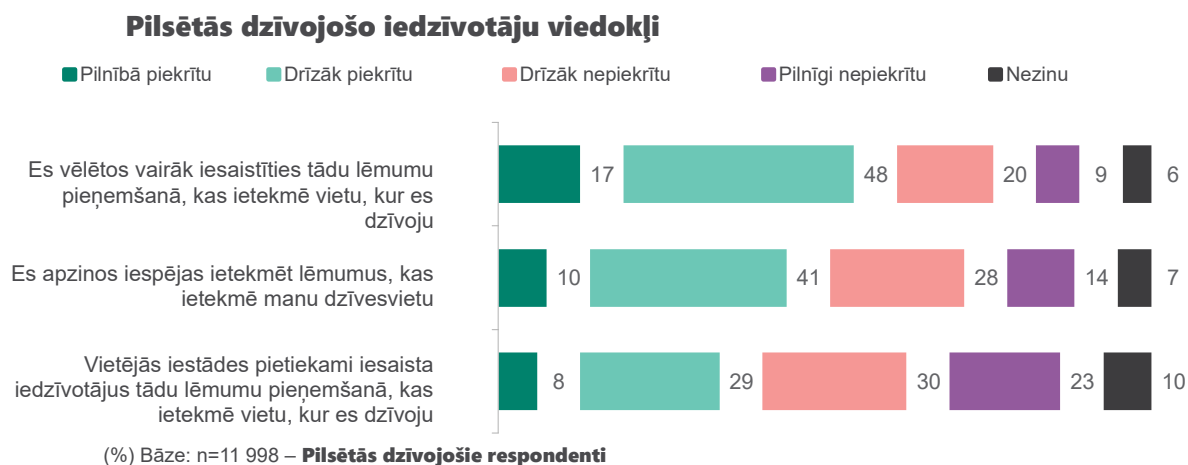

(%) Bāze: n=31 855 – **Visi respondenti** (pilsētas, pilsētas, piepilsētas un lauku apvidi)

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

Lai gan lielākā daļa pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju piekrīt, kad tiek jautāts, vai viņi vēlētos vairāk iesaistīties tādu lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē viņu dzīvesvietu (17 % "pilnībā piekrīt" un 48 % "zināmā mērā piekrīt"), mazākums piekrīt, ka viņu vietējās iestādes pietiekami iesaista iedzīvotājus lēmumu pieņemšanā (8 % "pilnībā piekrīt" un 29 % "zināmā mērā piekrīt"). Turklāt 42 % respondentu pilsētās nepiekrīt, ja viņiem jautā, vai viņi apzinās iespējas ietekmēt lēmumus, kas ietekmē viņu dzīvesvietu; aptuveni katrs otrais apstiprina, ka ir informēts (10 % "pilnībā piekrīt" un 41 % "nedaudz piekrīt").

jautājums. Kādā mērā piekrītat vai nepiekrītat turpmāk minētajiem apgalvojumiem par dalību vietējo lēmumu pieņemšanā?

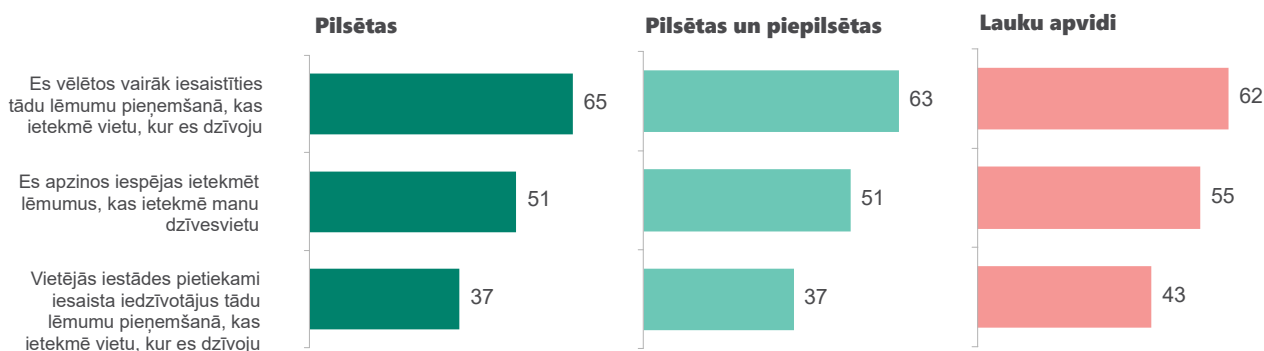
Eiropas barometra zibens aptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Pilsētas, mazpilsētas un piepilsētas, un lauku apvidi

Tas, cik lielā mērā respondenti, kas dzīvo pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, kā arī lauku apvidos, piekrīt apgalvojumiem par lēmumu pieņemšanu vietējā līmenī, būtiski neatšķiras. Tomēr respondenti lauku apvidos drīzāk piekrīt, ka vietējās pašvaldības pietiekami iesaista iedzīvotājus tādu lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē viņu dzīvesvietu (43 % salīdzinājumā ar 37 % pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās).

jautājums. Kādā mērā piekrītat vai nepiekrītat turpmāk minētajiem apgalvojumiem par dalību vietējo lēmumu pieņemšanā?

% "Pilnībā piekrītu" vai "Daži piekrītu"

(%) Bāze: n=11 998 – Respondenti, kas dzīvo pilsētās / n=11 882 – Pilsētas un piepilsētas / n=7 975 – Lauku apvidi

Valstu rezultāti, kas vērsti uz pilsētām

Gandrīz visās dalībvalstīs vismaz puse no respondentiem, kas dzīvo pilsētās, piekrīt, ka viņi vēlētos vairāk iesaistīties tādu lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē viņu dzīvesvietu; vislielākais īpatsvars novērots Kiprā (87 %), Grieķijā (84 %), Bulgārijā (82 %), Rumānijā (81 %) un Portugālē (80 %). Tomēr Dānijā (38 %) un Nīderlandē (45 %) mazāk nekā puse pilsētu iedzīvotāju piekrīt šim apgalvojumam.

17 dalībvalstīs vismaz puse no respondentiem, kas dzīvo pilsētās, piekrīt, ka ir informēti par iespējām ietekmēt lēmumus, kas ietekmē viņu dzīvesvietu. Maltā 94 % respondentu pilsētās piekrīt šim viedoklim; vienošanās īpatsvars ir augsts arī Grieķijā (69 %) un Portugālē (66 %). Turpretī ne vairāk kā četri no desmit Dānijas pilsētu iedzīvotājiem (39 %) piekrīt šim apgalvojumam.

Vairāk nekā astoņi no desmit Maltas pilsētu iedzīvotājiem (83 %) piekrīt, ka vietējās iestādes pietiekami iesaista iedzīvotājus tādu lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē viņu dzīvesvietu. Vienā citā valstī (Grieķijā) lielākā daļa respondentu (55 %) piekrīt šim apgalvojumam. Turpretī Kiprā (23 %), Čehijā (25 %) un Igaunijā (27 %) piekrišanu pauž aptuveni ceturtdaļa pilsētas iedzīvotāju.

Eiropas barometra zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

jautājums. Kādā mērā piekrītat vai nepiekrītat turpmāk minētajiem apgalvojumiem par dalību vietējo lēmumu pieņemšanā? % "Pilnībā piekrītu" vai "Daži piekrītu"

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

	Es vēlētos vairāk iesaistīties tādu lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē vietu, kur es dzīvoju	Es apzinos iespējas ietekmēt lēmumus, kas ietekmē manu dzīvesvietu	Vietējās iestādes pietiekami iesaista iedzīvotājus tādu lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē vietu, kur es dzīvoju
ES-27	65	51	37
BE	55	42	30
BG	82	59	34
CZ	58	49	25
DK	38	39	35
DE	61	53	37
EE	70	43	27
IE	73	62	39
EL	84	69	55
ES	73	55	37
FR	54	44	42
HR	77	62	31
IT	74	43	30
CY	87	56	23
LV	73	55	39
LT	76	45	28
LU	65	43	34
HU	58	54	37
MT	79	94	84
NL	45	48	37
AT	65	52	28
PL	73	49	35
PT	80	66	32
RO	81	59	41
SI	63	50	36
SK	74	63	33
FI	55	60	41
SE	60	54	41

(%) Bāze: n=11 998 – Pilsētās dzīvojošie respondenti

Atšķirības starp respondentiem, kas dzīvo pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās un lauku apvidos dažādās valstīs

Dalībvalstīs nav lielu atšķirību starp respondentiem, kas dzīvo pilsētās, mazpilsētās, piepilsētās un lauku apvidos, attiecībā uz viņu vēlmi vairāk iesaistīties tādu lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē viņu vietējo teritoriju.

Tomēr vairākās dalībvalstīs respondenti, kas dzīvo lauku apvidos, biežāk nekā tie, kas dzīvo pilsētās, piekrīt, ka viņi apzinās iespējas ietekmēt lēmumus, kas ietekmē viņu dzīvesvietu. Lielākās atšķirības ir vērojamas Grieķijā (87 % pret 69 %), Bulgārijā (85 % pret 59 %) un Nīderlandē (67 % pret 48 %).

Turklāt lielākajā daļā dalībvalstu lielāks lauku apvidos dzīvojošo respondentu īpatsvars salīdzinājumā ar pilsētu respondentiem piekrīt, ka vietējās iestādes pietiekami iesaista iedzīvotājus tādu lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē viņu vietējo teritoriju. Atšķirība starp respondentiem lauku apvidos un respondentiem, kas dzīvo pilsētās, ir vismaz 20 procentpunkti Grieķijā (74 % lauku apvidos pret 54 % pilsētās), Nīderlandē (58 % pret 37 %) un Portugālē (55 % pret 32 %).

Sociāldemogrāfiskās atšķirības, kas vērstas uz pilsētās dzīvojošajiem iedzīvotājiem

Pilsētās dzīvojošie vīrieši biežāk nekā pilsētās dzīvojošās sievietes piekrīt, ka apzinās iespējas ietekmēt lēmumus, kas ietekmē viņu dzīvesvietu (56 % salīdzinājumā ar 46 %), un piekrīt, ka vietējās pašvaldības pietiekami iesaista iedzīvotājus lēmumos, kas ietekmē viņu dzīvesvietu (41 % salīdzinājumā ar 33 %).

Jo vecāki ir respondenti, jo mazāk viņi piekrīt, ka vietējās pašvaldības pietiekami iesaista iedzīvotājus tādu lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē viņu dzīvesvietu (to norāda 30 % respondentu vecumā no 55 gadiem salīdzinājumā ar 37 %–45 % pilsētu iedzīvotāju citās vecuma kategorijās).

Respondenti, kas dzīvo pilsētās un ir pabeiguši izglītību vecumā no 20 gadiem, biežāk piekrīt visiem trim apgalvojumiem. Piemēram, 55 % no šiem respondentiem piekrīt, ka ir informēti par

iespējām ietekmēt lēmumus, kas ietekmē viņu dzīvesvietu, salīdzinājumā ar 46 % pilsētas iedzīvotāju ar zemāku izglītības līmeni.

Daļas, kas piekrīt trim apgalvojumiem par līdzdalību vietējo lēmumu pieņemšanā, arī atšķiras atkarībā no profesijas kategorijas. Piemēram, respondenti pilsētās, kas nestrādā (46 %), retāk nekā pilsētu iedzīvotāji citās profesiju kategorijās (54 %–56 %) piekrīt, ka viņi apzinās iespējas ietekmēt lēmumus, kas ietekmē viņu dzīvesvietu.

Pilsētu iedzīvotāju priekšstats par ES ir cieši saistīts ar viņu piekrišanu tam, ka vietējās pašvaldības pietiekami iesaista iedzīvotājus tādu lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē viņu dzīvesvietu. Gandrīz puse respondentu, kas dzīvo pilsētās ar pozitīvu ES tēlu (48 %), piekrīt šim apgalvojumam atšķirībā no 21 % respondentu ar negatīvu tēlu. Līdzīgu saikni var atzīmēt attiecībā uz apgalvojumu, ka respondenti ir informēti par iespējām ietekmēt lēmumus, kas ietekmē viņu dzīvesvietu.

5.2. Veidi, kā iesaistīties vietējo lēmumu pieņemšanā

Respondentiem tika jautāts, kādās vietējās lēmumu pieņemšanas formās viņi ir bijuši iesaistīti pēdējos piecos gados, lai uzlabotu savu dzīvesvietu. Viņi varēja izvēlēties vairākas atbildes no desmit lēmumu pieņemšanas veidu saraksta.

ES perspektīva

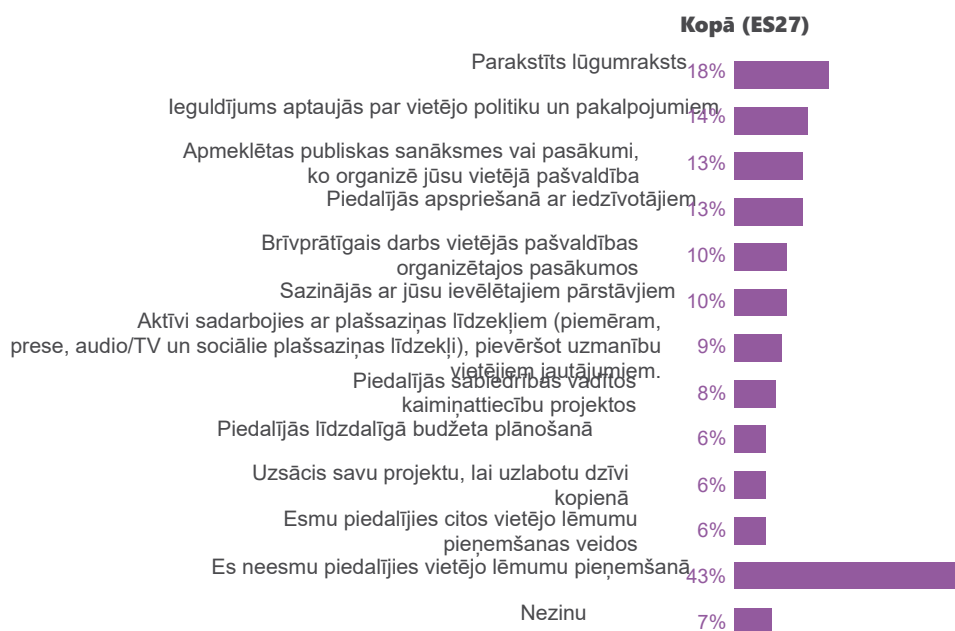
Respondenti visā ES visvairāk minēja vietējo lēmumu pieņemšanas veidu, proti, lūgumrakstu ir parakstījuši (18 %). Tam seko ieguldījums aptaujās par vietējo politiku un pakalpojumiem (14 %), piedalīšanās vietējās padomes rīkotajās publiskajās sanāksmēs vai pasākumos (13 %) un piedalīšanās apspriešanās ar iedzīvotājiem (13 %).

Mazāk respondentu izvēlas atbildes: brīvprātīgi piedalījās vietējās padomes organizētajos pasākumos (10 %), sazinājās ar saviem ievēlētajiem pārstāvjiem (10 %), aktīvi iesaistījās plašsaziņas līdzekļos (piemēram, presē, audio/TV un sociālajos plašsaziņas līdzekļos), pievēršot uzmanību vietējiem

jautājumiem (9 %), iesaistījās sabiedrības virzītos kaimiņattiecību projektos (8 %), piedalījās līdzdalīgā budžeta plānošanā (6 %) vai uzsāka projektu, lai uzlabotu dzīvi sabiedrībā (6 %).

Liela daļa respondentu visā ES (43 %) ziņo, ka pēdējo piecu gadu laikā nav piedalījušies vietējo lēmumu pieņemšanā.

Q10 Kad runa ir par jūsu dzīvesvietas uzlabošanu, kurā no šiem vietējo lēmumu pieņemšanas veidiem jūs esat bijis iesaistīts pēdējos 5 gados? Atlasiet visus atbilstošos variantus. [Daudzkārtēji atbildētāji]

(%) Bāze: n=31 855 – **Visi respondenti** (pilsētas, pilsētas, piepilsētas un lauku apvidi)

Eiropas barometra zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

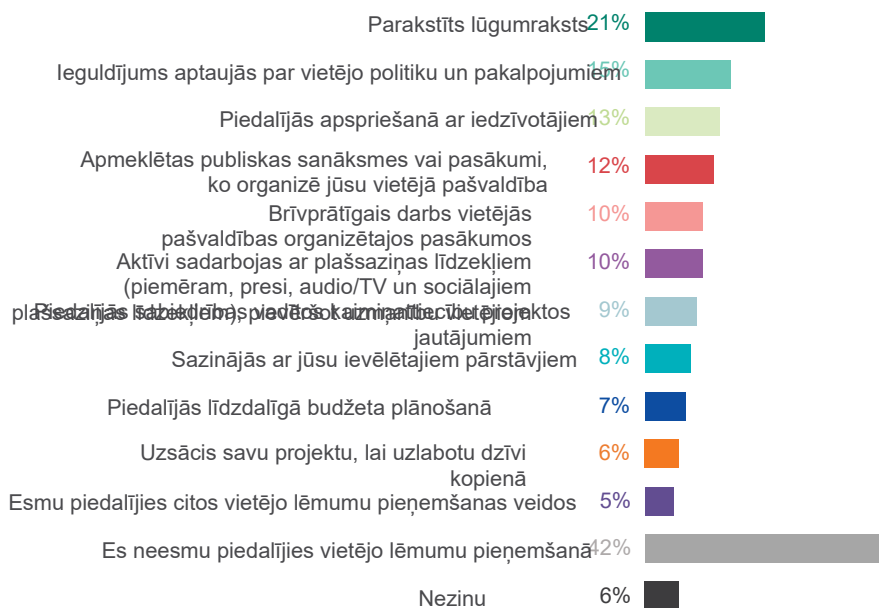
Aptuveni katrs piektais respondents (21 %) pilsētās parakstīja lūgumrakstu. Mazāks

Aptuveni četri no desmit respondentiem, kas dzīvo pilsētās (42 %), norāda, ka pēdējo piecu gadu laikā nav piedalījušies vietējo lēmumu pieņemšanā.

Q10 Kad runa ir par jūsu dzīvesvietas uzlabošanu, kurā no šiem vietējo lēmumu pieņemšanas veidiem jūs esat bijis iesaistīts pēdējos 5 gados? Atlasiet visus atbilstošos variantus.

[Daudzkārtēji atbildētāji]

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

(%) Bāze: n=11 998 – **Pilsētās dzīvojošie respondenti**

Īpatsvars, lai gan joprojām pārsniedz 10 %, piedalījās aptaujās par vietējo politiku un pakalpojumiem (15 %), piedalījās apspriešanās ar iedzīvotājiem (13 %) vai apmeklēja publiskas sanāksmes vai pasākumus, ko organizēja vietējā padome (12 %).

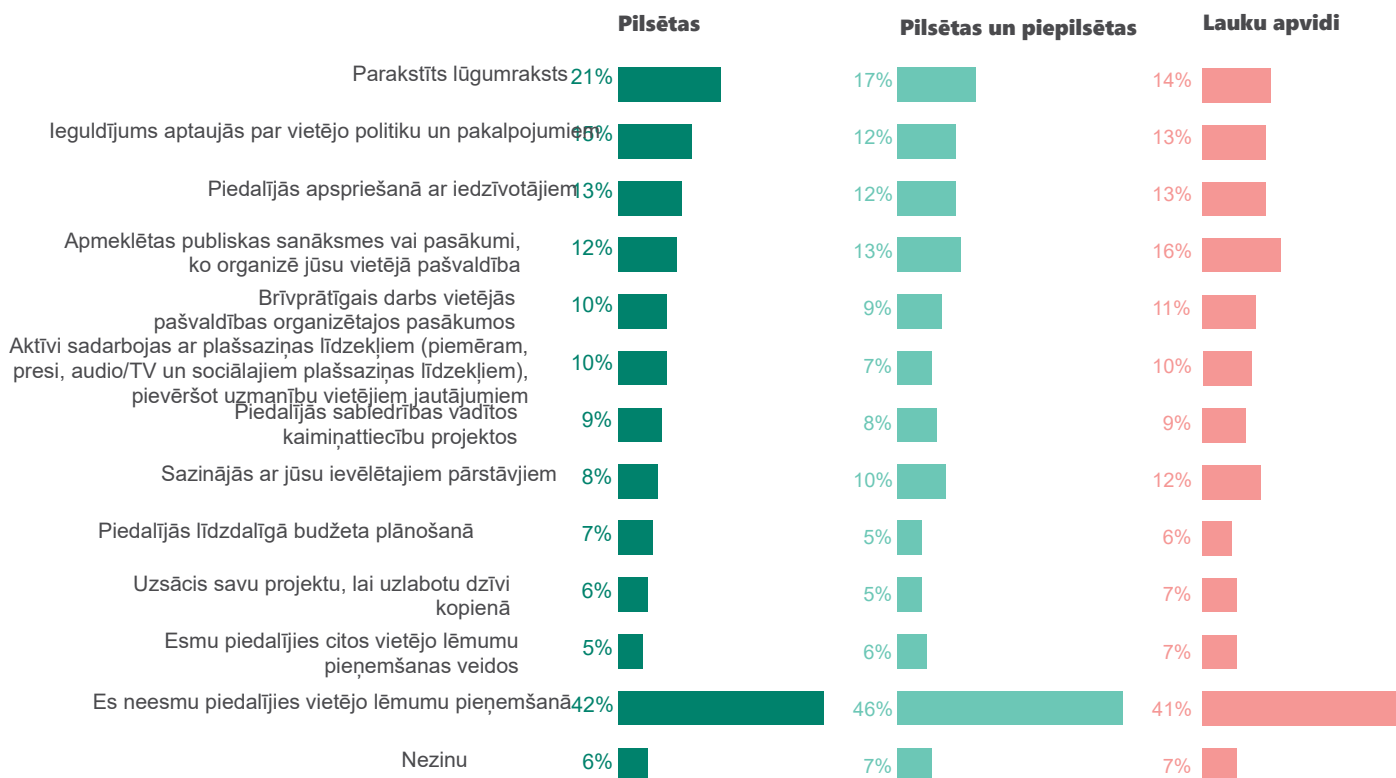
Ne vairāk kā katrs desmitais pilsētas iedzīvotājs ir uzskaitījis katru no pārējiem līdzdalības veidiem vietējā lēmumu pieņemšanā: brīvprātīgi piedalījies vietējās padomes organizētajos pasākumos (10 %), aktīvi darbojusies ar plašsaziņas līdzekļiem (piemēram, presi, audio/TV un sociālajiem plašsaziņas līdzekļiem), pievēršot uzmanību vietējiem jautājumiem (10 %), iesaistījusies sabiedrības virzītos kaimiņattiecību projektos (9 %), sazinājusies ar ievēlētajiem pārstāvjiem (8 %), piedalījies līdzdalīgā budžeta plānošanā (7 %) un uzsākusi savu projektu, lai uzlabotu dzīvi sabiedrībā (6 %).

Eiropas barometra zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Pilsētas, mazpilsētas un piepilsētas, un lauku apvidi

Respondenti lauku apvidos biežāk ziņo, ka ir apmeklējuši publisku sanākumu vai pasākumu, ko organizē viņu vietējā padome (16 % salīdzinājumā ar 12 %–13 % pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās), vai sazinājušies ar saviem ievēlētajiem pārstāvjiem (12 % salīdzinājumā ar 8 %–10 %). Tomēr starp pilsētām un lauku apvidiem nav atšķirības to respondentu īpatsvarā, kuri atbildēja, ka pēdējo piecu gadu laikā nav piedalījušies nekāda veida vietējo lēmumu pieņemšanā (41 %–42 %); tomēr šis skaitlis ir nedaudz lielāks pilsētās un piepilsētās (46 %).

Q10 Kad runa ir par jūsu dzīvesvietas uzlabošanu, kurā no šiem vietējo lēmumu pieņemšanas veidiem jūs esat bijis iesaistīts pēdējos 5 gados? Atlasiet visus atbilstošos variantus.
[Daudzkārtēji atbildētāji]

(%) Bāze: n=11 998 – Respondenti, kas dzīvo pilsētās / n=11 882 – Pilsētas un piepilsētas / n=7 975 – Lauku apvidi

Eiropas barometra zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Valstu rezultāti, kas vērsti uz pilsētām

Dānijā (53 %) un Nīderlandē (50 %) vismaz puse respondentu pilsētās norāda, ka pēdējo piecu gadu laikā nav piedalījušies vietējo lēmumu pieņemšanā. Salīdzinājumam — par to ziņo ne vairāk kā ceturtdaļa pilsētu iedzīvotāju Maltā (12 %), Bulgārijā un Grieķijā (abās 26 %).

17 dalībvalstīs visvairāk uzskaitītie veidi, kā pilsētu iedzīvotāji piedalās vietējo lēmumu pieņemšanā, ir lūgumrakstu parakstījuši. Kopumā to respondentu īpatsvars pilsētās, kuri min šo jautājumu, svārstās no mazāk nekā katra sestā respondenta Maltā (12 %), Dānijā un Grieķijā (abās 14 %), Kiprā un Vācijā (abās 16 %) un Latvijā (17 %) līdz aptuveni trešdaļai respondentu Slovākijā (32 %) un Horvātijā (35 %).

Sešās dalībvalstīs ieguldījums aptaujās par vietējo politiku un pakalpojumiem ir visbiežāk minētais vietējo lēmumu pieņemšanas veids, kurā pēdējos piecos gados ir piedalījušies respondenti, kas dzīvo pilsētās. Vislielākais to respondentu īpatsvars, kuri sniedz šo atbildi, ir Rumānijā (abās 31 %) un Horvātijā (30 %). Austrijā, Vācijā un Nīderlandē (visās 9 %) ir vismazākais to respondentu īpatsvars, kuri sniedz šādu atbildi.

Apmēram trīs no desmit respondentiem, kas dzīvo Bulgārijā (31 %) un Austrijā (30 %) pilsētās, ir norādījuši, ka ir piedalījušies apspriešanās ar iedzīvotājiem. Šajās divās dalībvalstīs visaugstākā prioritāte ir līdzdalībai vietējā līmeņa lēmumu pieņemšanā. Vismazākais respondentu īpatsvars pilsētās, kas izvēlas šo atbildi, ir Zviedrijā (4 %), Čehijā, Dānijā un Somijā (visās 6 %).

Aktīva sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem (piemēram, presi, audio/TV un sociālajiem plašsaziņas līdzekļiem), pievēršot uzmanību vietējiem jautājumiem, ir visaugstākā Maltā (36 %) un Grieķijā (26 %). Tomēr ļoti maz respondentu izvēlas šo atbildi Nīderlandē (4 %), Čehijā, Francijā un Luksemburgā (visās 5 %).

Visās valstīs ne vairāk kā ceturtdaļa respondentu pilsētās min citus līdzdalības veidus vietējo lēmumu pieņemšanā:

- Apmeklētas publiskas sanāksmes vai pasākumi, ko organizē vietējā padome: no 8 % Somijā līdz 24 % Grieķijā
- Brīvprātīgais vietējās padomes organizētajos pasākumos: no 5 % Lietuvā līdz 23 % Maltā
- Iesaistīšanās sabiedrības vadītos kaimiņattiecību projektos: no 5 % Igaunijā un Luksemburgā līdz 19 % Grieķijā
- Sazināšanās ar ievēlētajiem pārstāvjiem: no 4 % Dānijā un Latvijā līdz 24 % Maltā
- Piedalījās līdzdalīgā budžeta plānošanā: no 1 % Kiprā un Luksemburgā līdz 25 % Polijā
- Uz sāka savu projektu, lai uzlabotu dzīvi sabiedrībā: no 2 % Kiprā, Ungārijā un Luksemburgā līdz 21 % Maltā.

Eiropas barometra zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

jautājums. Kurā no šiem vietējo lēmumu pieņemšanas veidiem jūs pēdējo 5 gadu laikā esat bijis iesaistīts savas dzīvesvietas uzlabošanā? Atlasiet visus atbilstošos variantus. [Daudzkārtēji atbildētāji]

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

	Parakstīts lūgumraksts	Ieguldījums aptaujās par vietējo politiku un pakalpojumiem	Piedalījās apspriešanās ar iedzīvotājiem	Apmeklētas publiskas sanāksmes vai pasākumi, ko organizē jūsu vietējā pašvaldība	Brīvprātīgais darbs vietējās pašvaldības organizācijās	Aktīvi sadarbojas ar plašsaziņas līdzekļiem (piemēram, presi, audio/TV un sociālajiem plašsaziņas līdzekļiem), pievēršot uzmanību	Piedalījās sabiedrības vadītos kaimiņattiecību projektos	Sazinājās ar jūsu ievēlētajiem pārstāvjiem	Piedalījās līdzdalīgā budžeta plānošanā	Uzsācis savu projektu, lai uzlabotu dzīvi kopienā	Esmu piedalījies citos vietējās ecisionizg atavošanās veidos	Es neesmu piedalījies vietējo lēmumu pieņemšanā
ES-27	21	15	13	12	10	10	9	8	7	6	5	42
BE	21	13	12	12	10	7	9	8	4	7	5	41
BG	27	16	31	18	19	15	16	16	8	9	10	25
CZ	22	15	6	11	8	5	8	7	8	3	4	43
DK	14	15	6	10	8	8	9	4	3	5	4	53
DE	16	9	14	11	11	13	7	9	8	9	5	42
EE	26	19	7	12	8	7	5	10	8	4	6	39
IE	29	24	10	19	14	13	15	23	7	7	9	29
EL	14	19	11	24	17	26	19	14	11	10	6	25
ES	20	17	14	12	11	11	10	7	7	6	4	42
FR	20	13	16	10	7	5	8	7	5	4	5	46
HR	35	30	11	15	12	8	8	15	2	4	8	35
IT	20	17	11	12	7	10	9	6	2	6	3	47
CY	16	28	8	14	10	7	7	19	1	2	6	45
LV	17	22	11	12	9	15	12	4	4	6	7	37
LT	25	27	7	9	5	7	11	7	3	4	8	34
LU	28	23	13	11	9	5	5	9	1	2	7	36
HU	27	14	8	11	7	6	6	13	4	2	5	45
MT	12	20	13	19	23	36	18	24	17	21	0	12
NL	20	9	7	11	6	4	9	6	3	4	5	50
AT	21	9	30	11	7	7	9	10	4	4	5	36
PL	26	23	17	14	10	11	8	8	25	8	4	30
PT	27	22	10	10	12	7	11	11	9	5	6	38
RO	27	31	13	11	14	13	12	11	3	8	6	34
SI	25	23	13	12	12	11	10	10	8	8	6	32
SK	32	20	7	17	11	7	8	13	5	4	7	35
FI	21	22	6	8	8	13	9	11	7	8	4	38
SE	18	13	4	14	7	15	6	7	7	7	6	47

Atbilde "Nezinu" nav parādīta.

(%) Bāze: n=11 998 – Pilsētās dzīvojošie respondenti

Eurobarometra zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem
pilsētās

Atšķirības starp respondentiem, kas dzīvo pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās un lauku apvidos dažādās valstīs

Vairākās valstīs respondenti, kas dzīvo pilsētās, biežāk nekā tie, kas dzīvo pilsētās, piepilsētās vai lauku apvidos, atbild, ka pēdējo piecu gadu laikā ir parakstījuši lūgumrakstu. Atšķirība starp respondentiem pilsētās un mazpilsētās, piepilsētās un lauku apvidos ir vislielākā šādās valstīs: Bulgārijā (28 % pret 12 %–13 %), Ungārijā (27 % pret 16 %–20 %), Igaunijā (26 % pret 17 %–18 %), Lietuvā (25 % pret 16 %–18 %), Beļģijā (21 % pret 10 %–14 %) un Vācijā (16 % pret 10 %–11 %).

Savukārt respondenti, kas dzīvo lauku apvidos, parasti biežāk nekā respondenti pilsētās un piepilsētās un pilsētās norāda, ka ir piedalījušies vietējās padomes rīkotās publiskās sanāksmēs vai pasākumos. Šī tendence ir visizteiktākā Čehijā (26 % pret 11 %–16 %), Ungārijā (24 % pret 11 %–14 %), Portugālē (20 % pret 10 %–11 %), Rumānijā (19 % pret 11 %–12 %) un Slovēnijā (19 % pret 12 %).

Sociāldemogrāfiskās atšķirības, kas vērstas uz pilsētās dzīvojošajiem iedzīvotājiem

Sievietes, kas dzīvo pilsētās (45 %), biežāk nekā vīrieši, kas dzīvo pilsētās (38 %), norāda, ka pēdējo piecu gadu laikā nav piedalījušās vietējo lēmumu pieņemšanā, lai uzlabotu savu dzīvesvietu. Līdzīga tendence ir vērojama attiecībā uz pilsētu iedzīvotājiem vecumā no 55 gadiem, kuri biežāk nekā viņu jaunākie kolēģi (51 % salīdzinājumā ar 32 %–40 %) norāda, ka nav piedalījušies vietējo lēmumu pieņemšanā.

Respondenti, kas dzīvo pilsētās un ir pabeiguši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem, biežāk nekā pilsētās dzīvojošie gan zemāk izglītotie, gan augstāk izglītotie respondenti norāda, ka pēdējo piecu gadu laikā viņi nav piedalījušies vietējo lēmumu pieņemšanā (49 % salīdzinājumā ar 39 %–40 %).

Pilsētās dzīvojošo respondentu īpatsvars, kuri norāda, ka nav piedalījušies vietējo lēmumu pieņemšanā, ir lielāks to pilsētu iedzīvotāju vidū, kuri nestrādā (51 %), salīdzinājumā ar pašnodarbinātiem respondentiem (30 %),

fiziska darba strādniekiem (31 %) un darba ņēmējiem (38 %), kuri dzīvo pilsētās.

Pilsētu iedzīvotāju iespēja piedalīties vietējo lēmumu pieņemšanā ir saistīta ar viņu priekšstatu par ES, un respondenti, kuriem ir negatīvs priekšstats par ES (48 %), biežāk nekā respondenti, kuriem ir pozitīvs priekšstats (37 %), norāda, ka viņi nav piedalījušies vietējo lēmumu pieņemšanā.

6. Atbalsts pilsētu apdzīvojamībai

6.1. Dzīvojamības nesenās izmaiņas

ES perspektīva

Vidēji visā ES 35 % iedzīvotāju uzskata, ka pēdējos piecos gados dzīvojamība vietā, kur viņi dzīvo, ir vai nu “ievērojami” vai “nedaudz” uzlabojusies.³ Turpretī 27 % uzskata, ka dzīvojamība ir “stingri” vai “nedaudz” pasliktinājusies. Atlikušie 37 % pēdējo piecu gadu laikā nav saskārušies ar dzīves apstākļu izmaiņām tur, kur viņi dzīvo.

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

Vairāk nekā trešdaļa pilsētu iedzīvotāju (36 %) atbild, ka viņu apdzīvotība pilsētā ir uzlabojusies (12 % “ievērojami uzlabojusies” un 24 % “nedaudz uzlabojusies”). Trešdaļa respondentu (33 %) nav redzējuši nekādas izmaiņas, savukārt trīs no desmit respondentiem (30 %) ziņo par savas pilsētas apdzīvojamības pasliktināšanos (10 % respondentu ir “ievērojami pasliktinājušies” un

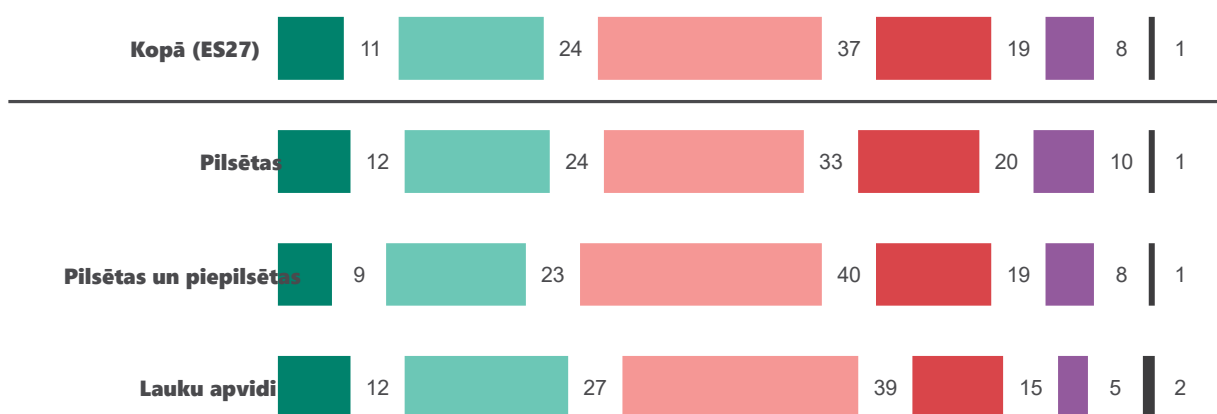
20 % respondentu ir “nedaudz pasliktinājušies”).

Pilsētas, mazpilsētas un piepilsētas, un lauku apvidi

Dzīvojamības uztvere ir nedaudz mazāk pozitīva mazpilsētās un piepilsētās, kur mazākā daļā dzīvojamība ir uzlabojusies (32 % salīdzinājumā ar 36 % pilsētās). Respondenti lauku apvidos kopumā ir vispozitīvākie, un aptuveni divreiz vairāk respondentu ziņo, ka apdzīvojamība viņu dzīvesvietā ir uzlabojusies, nevis pasliktinājusies (39 % pret 20 %).

Q1 Kā jūs teiktu, ka jūsu dzīves vieta ir mainījusies salīdzinājumā ar dzīvi pirms pieciem gadiem (kopš pārcelšanās uz turieni)?

■ Ievērojami uzlabojusies ■ Nedaudz uzlabojusies ■ Palika tāds pats ■ Nedaudz pasliktinājies ■ Stipri pasliktinājies ■ Nezinu

(%) Bāze: n=31 855 – Visi respondenti (pilsētas, mazpilsētas un piepilsētas, un lauku apvidi) / n=11 998 – Respondenti, kas dzīvo pilsētās / n=11 889 – Pilsētas un piepilsētas / n=7 975 – Lauku apvidi

³ Respondentiem tika lūgts novērtēt apdzīvojamības izmaiņas pēdējo piecu gadu laikā. Tiem, kuri bija pārcēlušies mazāk nekā pirms pieciem gadiem, tika lūgts apsvērt izmaiņas, kopš viņi pārcēlās uz turieni.

Eiropas Komisijas pētījums 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Atšķirības starp valstīm, koncentrējoties uz pilsētām

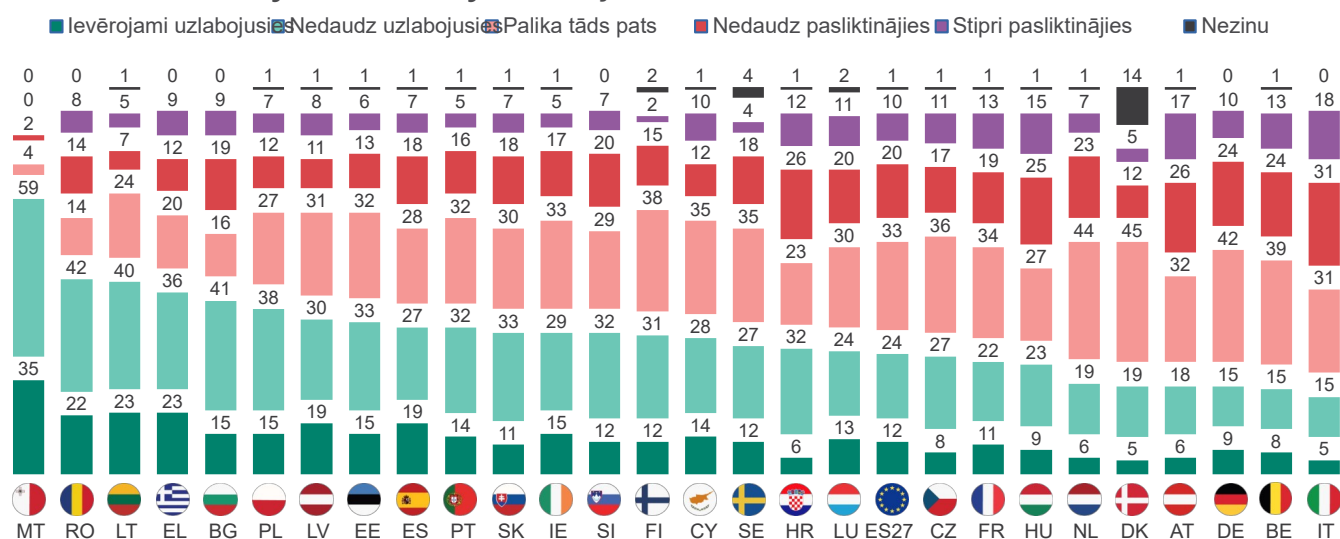
Lielākā daļa pilsētu iedzīvotāju Rumānijā (64 %), Lietuvā (63 %), Grieķijā (59 %), Bulgārijā (56 %) un Polijā (53 %) ziņo, ka pēdējo piecu gadu laikā apdzīvojamība viņu pilsētā ir "ievērojami" vai "nedaudz" uzlabojusies; Malta izceļas ar to, ka 94 % respondentu ziņo par uzlabojumiem.⁴

No otras puses, sešās valstīs ne vairāk kā ceturtdaļa respondentu uzskata, ka dzīvojamība viņu pilsētā ir uzlabojusies; tas attiecas uz Itāliju (20 %), Beļģiju (23 %), Vāciju (24 %), Austriju un Dāniju (abām 24 %) un Nīderlandi (25 %).

To pilsētas iedzīvotāju īpatsvars, kuru pilsētā pēdējo piecu gadu laikā ir pasliktinājusies apdzīvojamība, visaugstākais ir Itālijā (49 % iedzīvotāju ir "stingri" vai "nedaudz" pasliktinājušies). Citas valstis, kurās vismaz četri no desmit pilsētu iedzīvotājiem ziņo par pasliktināšanos, ir Austrija (43 %) un Ungārija (40 %).

Q1 Kā jūs teiktu, ka jūsu dzīves vieta ir mainījusies salīdzinājumā ar dzīvi pirms pieciem gadiem (kopš pārcelšanās uz turieni)?

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

(%) Bāze: n=11 998 – Pilsētās dzīvojošie respondenti

4 Interpretējot šos skaitļus, jāievēro piesardzība, jo Maltā izlases lielums ir mazāks.

Atšķirības starp respondentiem, kas dzīvo pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās un lauku apvidos dažādās valstīs

Dažās dalībvalstīs ir vērojamas būtiskas atšķirības priekšstats starp respondentiem, kas dzīvo pilsētās, un tiem, kas dzīvo pilsētās un piepilsētās. Šī atšķirība ir visizteiktākā Bulgārijā, kur 73 % respondentu no mazpilsētām un piepilsētām uzskata, ka apdzīvojamība pēdējo piecu gadu laikā ir uzlabojusies salīdzinājumā ar 56 % pilsētu iedzīvotāju, un Grieķijā, kur 74 % iedzīvotāju, kas dzīvo mazpilsētās un piepilsētās, piekrīt šim viedoklim atšķirībā no 59 % respondentu pilsētās. Tomēr Zviedrijā pilsētu iedzīvotāji (39 %) biežāk nekā respondenti, kas dzīvo pilsētās un piepilsētās (23 %), norāda, ka apdzīvojamība viņu dzīvesvietā ir uzlabojusies.

Vairākās dalībvalstīs priekšstats, ka apdzīvojamība ir uzlabojusies, ir izplatītāks lauku apvidos dzīvojošo vidū salīdzinājumā ar pilsētās dzīvojošajiem. Lielākās atšķirības ir vērojamas Nīderlandē (40 % lauku apvidos salīdzinājumā ar 25 % pilsētās) un Beļģijā (43 % salīdzinājumā ar 23 %), Grieķijā (76 % salīdzinājumā ar 59 %) un Bulgārijā (78 % salīdzinājumā ar 56 %). Pretēja tendence ir vērojama Īrijā (44 % pilsētās salīdzinājumā ar 31 % lauku apvidos) un Somijā (43 % salīdzinājumā ar 31 %).

Sociāldemogrāfiskās atšķirības, kas vērstas uz pilsētās dzīvojošajiem iedzīvotājiem

Vīrieši, kas dzīvo pilsētās (39 %), biežāk nekā sievietes, kas dzīvo pilsētās (33 %), atbild, ka pēdējo piecu gadu laikā ir uzlabojusies apdzīvojamība vietā, kur viņi dzīvo.

Būtiska atšķirība ir vērojama arī dažādās vecuma kategorijās, proti, pilsētās dzīvojošie, kas jaunāki par 40 gadiem, biežāk nekā viņu vecākie iedzīvotāji ir saskārušies ar dzīves apstākļu uzlabošanu (42 %–46 % salīdzinājumā ar 29 %–33 %).

Izglītības līmenis ir svarīgs faktors arī tam, kā respondenti pilsētās uztver apdzīvojamību vietā, kur viņi dzīvo: 38 % pilsētu iedzīvotāju, kuri pabeidza izglītību vecumā no 20 gadiem, ir pieredzējuši uzlabojumus salīdzinājumā ar 31

%–32 % respondentu, kuri pabeidza izglītību agrāk.

Pilsētās dzīvojošie darba ņēmēji un pašnodarbinātie respondenti (abos gadījumos 40 %) biežāk nekā fiziska darba strādnieki (35 %) un nestrādājošie (28 %) reaģē uz to, ka pēdējo piecu gadu laikā viņu dzīves vieta ir uzlabojusies.

6.2. Informētība par ES atbalstu apdzīvojamības palielināšanai pilsētās

ES perspektīva

Vidēji visā ES 46 % iedzīvotāju atbild apstiprinoši, ja viņiem jautā, vai viņi ir informēti par ES projektiem vai intervencēm, kuru mērķis ir atbalstīt dzīvojamību un ilgtspējīgu attīstību pilsētās vai pilsētu teritorijās. Konkrētāk, 24 %

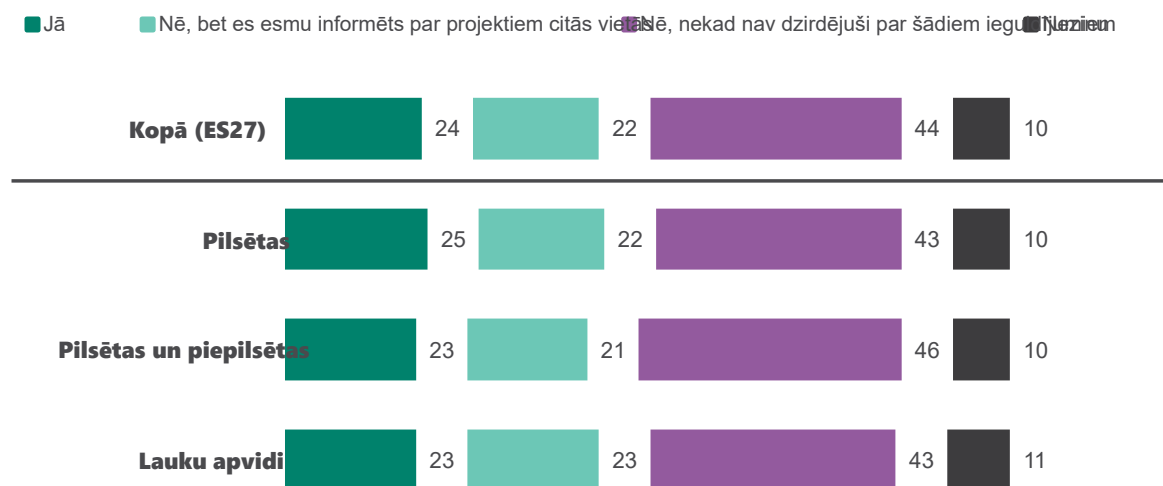
un intervencēm savā pilsētā un 22 % projektu un intervencu citās vietās, bet ne savā pilsētā).

Pilsētas, mazpilsētas un piepilsētas, un lauku apvidi

Izpratne par ES atbalstu apdzīvojamības palielināšanai pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, kā arī lauku apvidos ir vienādā līmenī.

Q12 Eiropas Savienība iegulda pilsētās un citās pilsētu teritorijās, lai atbalstītu dzīvotspējīgu un ilgtspējīgu attīstību.

Vai esat dzirdējuši par ES projektiem vai intervencēm, kuru mērķis ir uzlabot dzīvošanas iespējas pilsētā, kurā dzīvojat, vai jūsu tuvumā esošajās pilsētās?

(%) Bāze: n=31 855 – **Visi respondenti** (pilsētas, mazpilsētas un piepilsētas, un lauku apvidi) / n=11 998 – **Respondenti, kas dzīvo pilsētās** / n=11 882 – **Pilsētas un piepilsētas** / n=7 975 – **Lauku apvidi**

iedzīvotāju ir dzirdējuši par ES projektiem vai intervencēm, kuru mērķis ir uzlabot dzīvojamību pilsētā, kurā viņi dzīvo, vai viņu tuvumā esošās pilsētās, un 22 % ir dzirdējuši par projektiem citās pilsētās vai pilsētās, kas atrodas tālāk. Vairāk nekā četri no desmit iedzīvotājiem (44 %) nav informēti par ES ieguldījumiem pilsētās vai pilsētu teritorijās.

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

Gandrīz katrs otrais respondents, kas dzīvo pilsētās (47 %), ziņo, ka ir informēts par ES projektiem vai intervencēm, kuru mērķis ir atbalstīt dzīvojamību un ilgtspējīgu attīstību (no kuriem 25 % ir informēti par šādiem projektiem

Eiropas Komisijas zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Atšķirības starp valstīm, koncentrējoties uz pilsētām

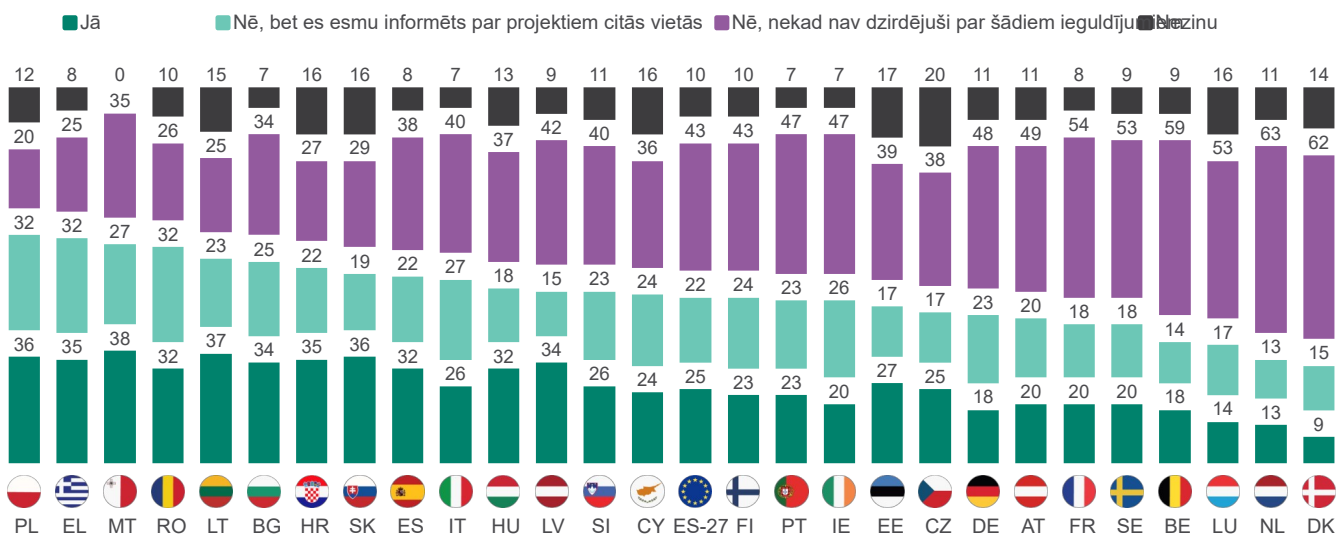
Atsevišķu valstu līmenī, koncentrējoties uz respondentiem, kas dzīvo pilsētās, kopējais informētības līmenis par ES projektiem un intervencēm, kuru mērķis ir palielināt apdzīvojamību savā pilsētā vai citās pilsētās, ir visaugstākais Polijā (68 %) un zemākais Dānijā (24 %).

Konkrētāk, no 9 % Dānijas pilsētu iedzīvotāju līdz 38 % Maltas iedzīvotāju ziņo, ka ir dzirdējuši par ES projektiem vai intervencēm, kuru mērķis ir uzlabot dzīvošanas iespējas pilsētā, kurā viņi dzīvo. To pilsētu iedzīvotāju īpatsvars, kuri ir informēti par šāda veida projektiem vai intervencēm citās vietās, bet ne savā pilsētā, svārstās no 13 % Nīderlandē līdz 32 % Grieķijā, Polijā un Rumānijā.

Q12 Eiropas Savienība iegulda pilsētās un citās pilsētu teritorijās, lai atbalstītu dzīvotspējīgu un ilgtspējīgu attīstību.

Vai esat dzirdējuši par ES projektiem vai intervencēm, kuru mērķis ir uzlabot dzīvošanas iespējas pilsētā, kurā dzīvojat, vai jūsu tuvumā esošajās pilsētās?

Pilsētās dzīvojošo iedzīvotāju viedokļi

(%) Bāze: n=11 998 – Pilsētās dzīvojošie respondenti

Eiropas barometra zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Atšķirības starp respondentiem, kas dzīvo pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās un lauku apvidos dažādās valstīs

pilsētu iedzīvotāju vidū, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, nekā to iedzīvotāju vidū, kuriem ir negatīvs priekšstats (60 % pret 33 %).

Vidēji visā ES informētība par ES projektiem vai intervencēm, kuru mērķis ir atbalstīt dzīvojamību un ilgtspējīgu attīstību pilsētās vai pilsētu teritorijās, pilsētās, mazpilsētās un piepilsētās, kā arī lauku apvidos ir līdzīga. Tomēr dažās dalībvalstīs ir ievērojamas atšķirības informētībā par urbanizācijas līmeni.

Vairākās dalībvalstīs informētība par ES projektiem un intervencēm, kuru mērķis ir palielināt apdzīvojamību pilsētās vai pilsētu teritorijās, lauku apvidos ir lielāka nekā pilsētās. Šī informētības atšķirība ir lielāka par desmit procentpunktiem Grieķijā (81 % lauku apvidos pret 67 % pilsētās), Bulgārijā (75 % pret 59 %), Portugālē (58 % pret 46 %), Beļģijā (44 % pret 32 %) un Nīderlandē (43 % pret 26 %).

Pretēja tendence ir vērojama Vācijā un Francijā, kur respondenti, kas dzīvo pilsētās, biežāk nekā tie, kas dzīvo lauku apvidos, ziņo, ka ir informēti par šāda veida ES ieguldījumiem (Vācijā: 42 % pilsētās salīdzinājumā ar 30 % lauku apvidos; Francijā: 38 % salīdzinājumā ar 28 %).

Sociāldemogrāfiskās atšķirības, kas vērstas uz pilsētās dzīvojošajiem iedzīvotājiem

Vīrieši, kas dzīvo pilsētās (53 %), biežāk nekā sievietes, kas dzīvo pilsētās (42 %), ir informēti par ES projektiem vai intervencēm, kuru mērķis ir palielināt dzīvojamību savā pilsētā vai citās pilsētās. Izpratne ir lielāka arī par 40 gadiem jaunāku pilsētu iedzīvotāju vidū (54 %–57 %) salīdzinājumā ar gados vecākiem iedzīvotājiem (40 %–44 %).

Pilsētās dzīvojošajiem fiziska darba strādniekiem (41 %) ir zemāks informētības līmenis par ES projektiem vai intervencēm, kuru mērķis ir palielināt dzīvojamību savā pilsētā vai citās pilsētās, nekā citās profesiju kategorijās dzīvojošajiem (49 %–56 %).

Respondenti pilsētās, kuri uzticas vietējām pašvaldībām, biežāk nekā tie, kuri neuzticas, ir informēti par šāda veida ES ieguldījumiem (53 % pret 44 %). Tāpat lielāka informētība ir to

Tehniskās specifikācijas

Laikposmā no 2025. gada 26. marta līdz 8. aprīlim Ipsos European Public Affairs pēc Eiropas Komisijas Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta pieprasījuma veica Eiropas Komisijas pētījumu Nr. 561 “Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās”. Tā ir vispārēja sabiedrības aptauja, ko koordinē Komunikācijas ģenerāldirektorāta Sabiedriskās domas un pilsoņu iesaistes nodaļa. Eiropas Komisijas pētījuma Nr. 561 aptver ES pilsoņus, kas dzīvo kādā no 27 ES dalībvalstīm un ir 15 gadus veci vai vecāki. Tas pats katrā valstī tika sadalīts trīs grupās atkarībā no urbanizācijas pakāpes⁵. Urbanizācijas pakāpe (DEGURBA) ir klasifikācija, kas norāda teritorijas raksturu. Tā klasificē valsts teritoriju pilsētas un lauku kontinuumā. DEGURBA apvieno populācijas lielumu un populācijas blīvuma sliekšņus, lai izveidotu trīs atšķirīgas klases:

■ pilsētas

■ pilsētas un priekšpilsētas

■ lauku rajoni⁶

Visas intervijas tika veiktas, izmantojot datorizētas tīmekļa intervijas (CAWI), izmantojot Ipsos tiešsaistes paneļus un to partneru tīklu. Respondenti tika atlasīti no tiešsaistes piekļuves paneļdiskusijām, iepriekš darbā pieņemto personu grupām, kuras ir piekritis piedalīties pētniecībā. Paraugu ņemšanas kvota tika noteikta, pamatojoties uz vecumu (15–24 gadus veci, 25–34 gadus veci, 35–44 gadus veci, 45–54 gadus veci, 55–64 gadus veci un 65+ gadus veci), dzimumu un DEGURBA.

Kļūdas robeža

Apsekojumu rezultātiem piemēro paraugu ņemšanas pielaidi. “Kļūdas robeža” izsaka neskaidrību par apsekojuma rezultātu (vai pārliecību par to). Parasti, jo vairāk interviju (izlases lielums), jo mazāka ir kļūdas robeža. Izlasē, kuras lielums ir 500, kļūdas robeža nepārsniedz 4,4 procentpunktus, un izlasē, kuras lielums ir 1000, kļūdas robeža nepārsniedz 3,1 procentpunktu.

Statistiskās robežas paraugu ņemšanas pielaižu dēļ
(ar 95 % ticamību)

	dažādi paraugu lielumi ir rindās			dažādi novērotie rezultāti ir norādīti slejās			
	5 %	10 %	25 %	50 %	75 %	90 %	95 %
n=50	± 6,0	± 8,3	± 12,0	± 13,9	± 12,0	± 8,3	± 6,0
n=100	± 4,3	± 5,9	± 8,5	± 9,8	± 8,5	± 5,9	± 4,3
n=200	± 3,0	± 4,2	± 6,0	± 6,9	± 6,0	± 4,2	± 3,0
n=500	± 1,9	± 2,6	± 3,8	± 4,4	± 3,8	± 2,6	± 1,9
n=1000	± 1,4	± 1,9	± 2,7	± 3,1	± 2,7	± 1,9	± 1,4
n=1500	± 1,1	± 1,5	± 2,2	± 2,5	± 2,2	± 1,5	± 1,1
n=2000	± 1,0	± 1,3	± 1,9	± 2,2	± 1,9	± 1,3	± 1,0

5 Kiprā, Luksemburgā un Maltā paraugi attiecas tikai uz pilsētām, priekšpilsētām un mazpilsētām.

6 Plašāku informāciju sk.:

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/information-data>

Eiropas Komisijas zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

	Lauka darba datumi	Pilsētas	Interviju skaits	
			Pilsētas un piepilsētas	Lauku apvidi
ES-27	26.3-8.4.2025	11998	11882	7975
BE	26.3-3.4.2025	453	453	340
BG	26.3-3.4.2025	463	461	384
CZ	26.3-3.4.2025	443	456	319
DK	26.3-2.4.2025	451	458	297
DE	26.3-2.4.2025	513	520	401
EE	26.3-4.4.2025	456	444	304
IE	26.3-8.4.2025	478	412	324
EL	26.3-7.4.2025	486	443	321
ES	26.3-3.4.2025	528	511	422
FR	26.3-1.4.2025	508	513	425
HR	26.3-4.4.2025	469	448	286
IT	26.3-3.4.2025	522	537	390
CY	26.3-8.4.2025	279	224	-
LV	26.3-5.4.2025	448	447	305
LT	26.3-4.4.2025	470	445	310
LU	26.3-8.4.2025	258	255	-
HU	26.3-2.4.2025	460	436	310
MT	26.3-2.4.2025	292	263	-
NL	26.3-5.4.2025	464	462	309
AT	26.3-3.4.2025	457	457	312
PL	26.3-3.4.2025	448	462	306
PT	26.3-3.4.2025	455	459	349
RO	26.3-3.4.2025	459	463	289
SI	26.3-3.4.2025	417	473	324
SK	26.3-2.4.2025	451	460	306
FI	26.3-4.4.2025	427	462	319
SE	26.3-3.4.2025	443	458	323

Piezīmes

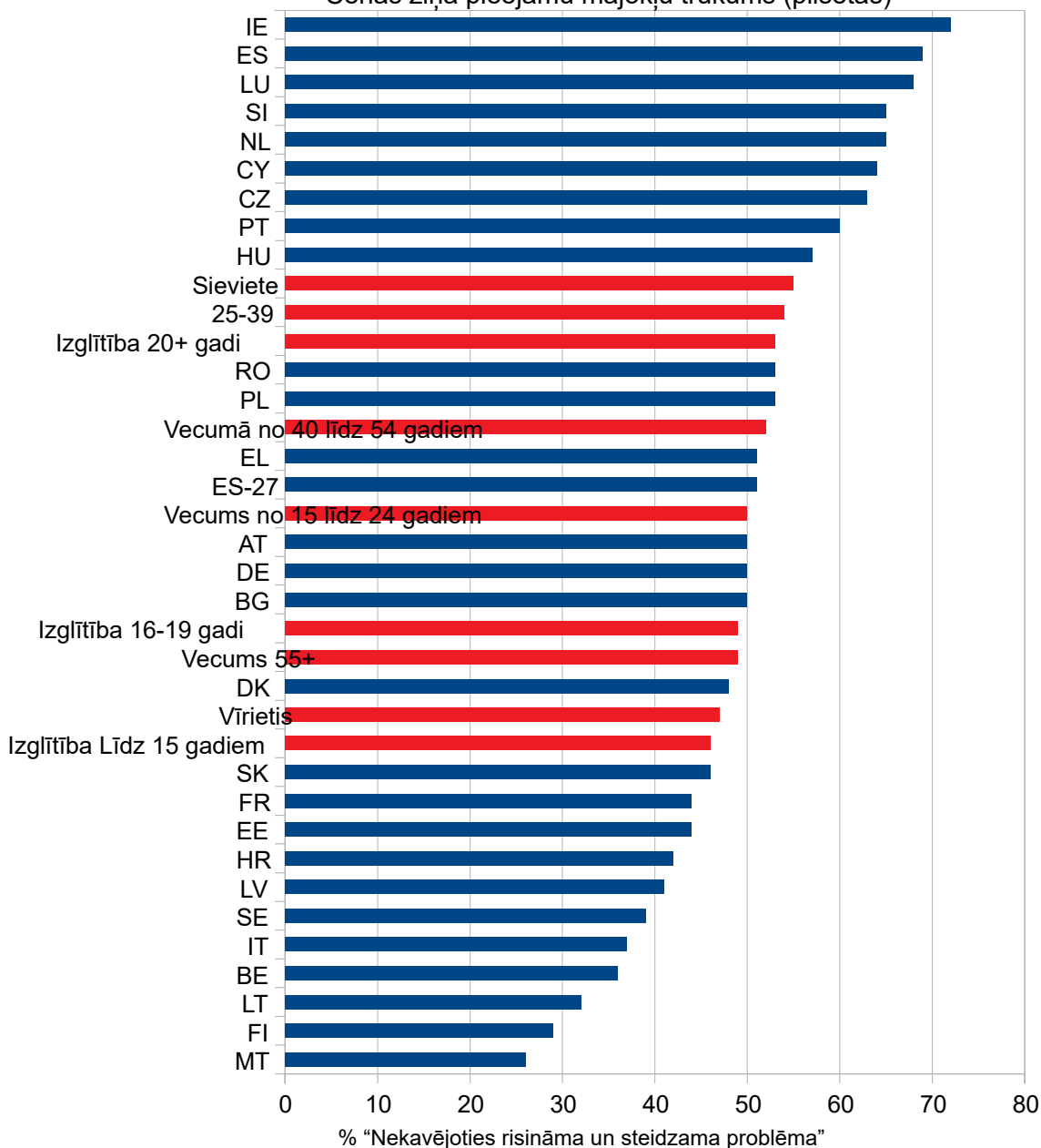
(Pjērs Dieumegards)

Kā parasti (pat vairāk nekā parasti), atšķirības starp valstīm ir lielākas nekā starp sociālajām grupām.

Pirmais jautājums (2. jautājums) bija "kur jūs dzīvojat, kādas ir tūlītējas un steidzamas problēmas?", un visbiežākā atbilde pilsētu iedzīvotājiem bija "cenas ziņā pieejamu mājokļu trūkums".

Q2 Cik daudz problēmu, ja vispār, jūsu dzīvesvietā, jūsuprāt, rada katrs no šiem jautājumiem?

Cenas ziņā pieejamu mājokļu trūkums (pilsētas)

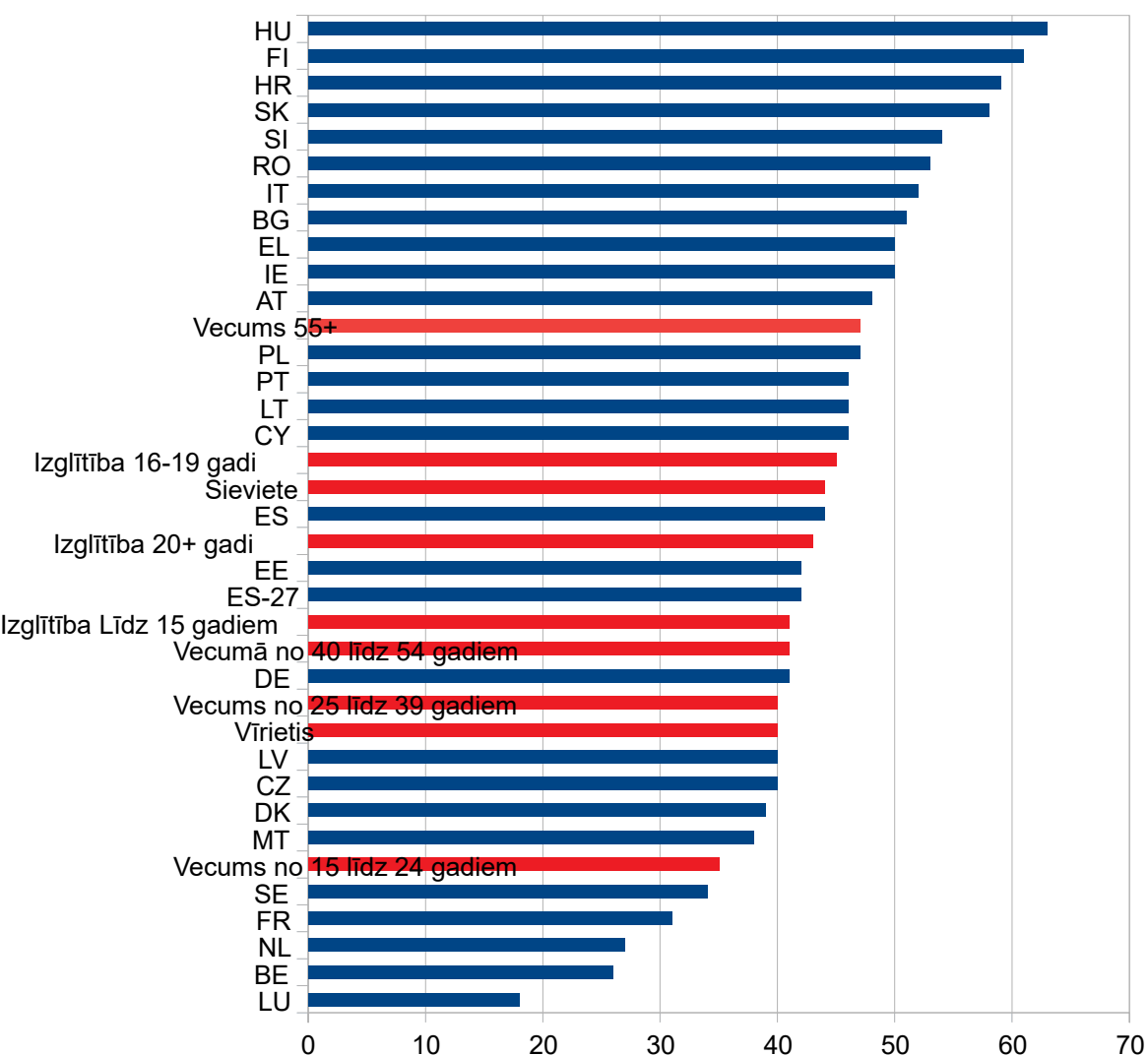
Eiropas Komisijas pētījums 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Dažās valstīs cenas ziņā pieejamu mājokļu trūkums ir ļoti jūtams (Īrijā, Spānijā, Luksemburgā), savukārt citās valstīs (Maltā, Somijā, Lietuvā) tas ir mazāk jūtams. Turpretī sociālās grupas (pēc dzimuma, vecuma vai izglītības līmeņa) daudz mazāk atšķiras attiecībā uz to, kā tās uztver cenas ziņā pieejamu mājokļu trūkumu.

Tāpat, atbildot uz jautājumu par uzlabojumu nepieciešamību, no saraksta izvēloties ne vairāk kā trīs variantus, dažādu valstu atbildes bija ļoti atšķirīgas. Piemērs ir 3. jautājumā ("3. jautājums. Kuru no turpmāk minētajiem aspektiem, jūsuprāt, visvairāk vajadzētu uzlabot jūsu dzīvesvietā? Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs aspektus.")

jautājums. Kuru no turpmāk minētajiem aspektiem, jūsuprāt, vajadzētu uzlabot visvairāk?

Sabiedrisko pakalpojumu kvalitāte (piemēram, veselības aprūpe, bērnu aprūpe, izglītība un veco ļaužu aprūpes pakalpojumi)

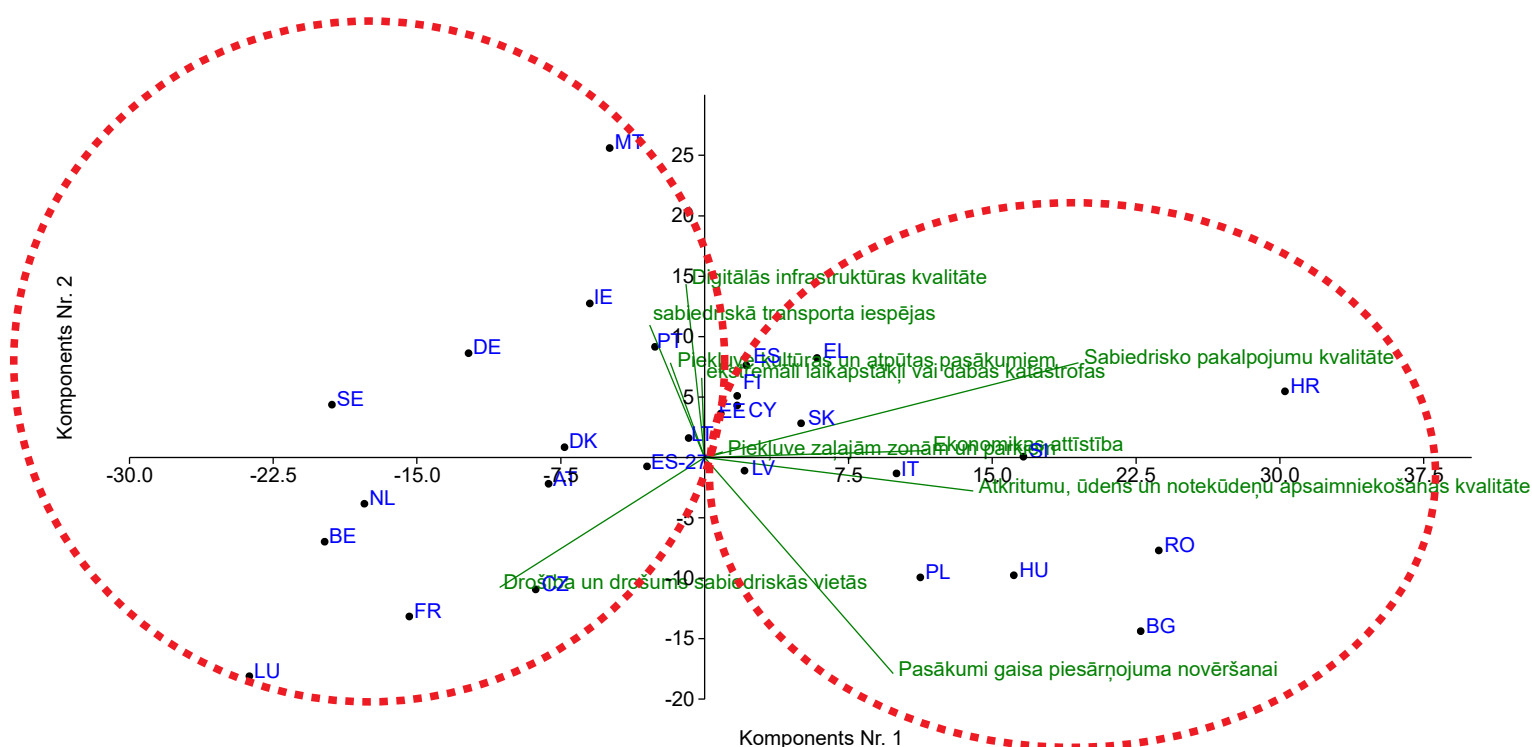

Eiropas Komisijas zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Prioritātes cilvēku dzīves uzlabošanai dažādās valstīs ir atšķirīgas.

Uzdodot 3. jautājumu “Kādas jomas ir visvairāk jāuzlabo?”, mēs varam veikt dažādu valstu atbilžu galveno komponentu analīzi.

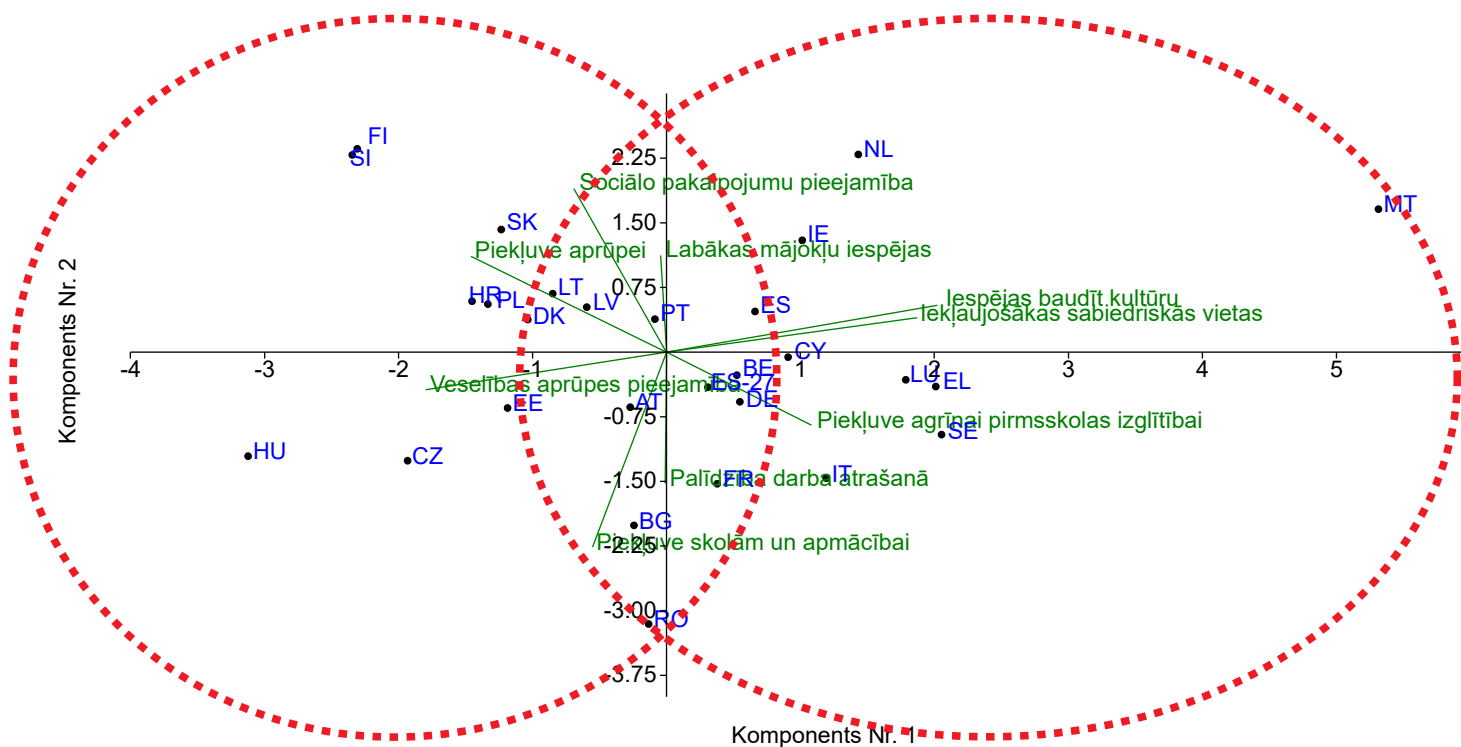
Aptuveni runājot, var identificēt divas valstu grupas. Diagrammas labajā pusē “Austrumu valstis” (lai gan Itālija ir šajā grupā) galvenokārt vēlas pasākumus savai fiziskajai videi: gaisa piesārņojuma kontrole, ūdens un atkritumu apsaimniekošana. Diagrammas kreisajā pusē “Rietumu valstis” (lai gan Čehijas Republika ir šajā grupā) ir vairāk ieinteresētas drošībā savā cilvēku vidē: drošums un drošība sabiedriskās vietās (galvenokārt Francijas un Beniluksa iedzīvotājiem) un sabiedriskajā transportā.

Eurobarometra zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Jautājumā Nr. 6 ir ierosinātas arī izvēles (maksimāli 3) attiecībā uz veicamajiem ieguldījumiem ("Lai stiprinātu sociālo iekļaušanu jūsu dzīvesvietā, kuras ieguldījumu jomas, jūsuprāt, būtu jānosaka par prioritārām? Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs jomas").

Arī šeit iedzīvotāju vēlmēs dažādās valstīs ievērojami atšķiras. Labajā pusē Rietumvalstīs vēlas iekļaujošākas sabiedriskās vietas, kā arī kultūras un kopienas pasākumus. Kreisajā pusē Austrumeiropas valstīs vēlas piekļuvi veselības aprūpei un sociālajiem pakalpojumiem.

Nākamajās pašvaldību vai reģionālajās vēlēšanās kandidāti paziņos, ka vēlas padarīt savus nākamos vēlētājus laimīgus. Bet cik daudzi no viņiem patiesībā būs izlasījuši šo Eurobarometra ziņojumu, kas viņiem varētu pastāstīt, ko vēlas viņu līdzpilsoņi?

Anketa

ASK visi

Q1 [IF DX1=1 vai 2] Kā jūs teiktu, ka jūsu dzīves vieta ir mainījusies kopš pārceļšanās uz turieni?

[IF DX1>2] Kā jūs teiktu, ka jūsu dzīves vieta ir mainījusies salīdzinājumā ar dzīvi pirms pieciem gadiem?

(viena atbilde)

Ievērojami uzlabojusies 1

Nedaudz uzlabota 2

Vienu un to pašu 3

Nedaudz pasliktinājies 4

Stipri pasliktinājies 5

Nezinu 998

ASK visi

Q2 Cik daudz problēmu, ja vispār, jūsu dzīvesvietā, jūsuprāt, rada katrs no šiem jautājumiem?

(RANDOMISE 1.–8. PAZIŅOJUMS)

(PAZIŅOJUMI)

Q2_1 Bezdarbs vai darba iespēju trūkums 1

Q2_2 Vietējās ērtības (veikali, restorāni u. c.), kas atstāj centru [INFO BUTTON: "Centrs" ir jūsu dzīvesvietas centrs. Ja dzīvojat lauku apvidū, tas attiecas uz tuvāko apdzīvoto vietu ar iepirkšanās iespējām.] 2

Q2_3 Brīvo vai pamesto ēku zema atkalizmantošana 3

Q2_4 Cenas ziņā pieejamu mājokļu trūkums 4

Q2_5 Gentrifikācija vai tūristu piesaiste centrā [INFO BUTTON: "Centrs" ir jūsu dzīvesvietas centrs. Ja dzīvojat lauku apvidū, tas attiecas uz tuvāko apdzīvoto vietu ar iepirkšanās iespējām.] 5

Q2_6 Nepietiekamas iespējas migrantiem un bēgļiem integrēties 6

Q2_7 Nabadzība vai bezpajumtniecība 7

Q2_8 Kvalitatīvu sabiedrisko pakalpojumu trūkums (piemēram, veselības aprūpe, bērnu aprūpe, izglītība un veco ļaužu aprūpe) 8

(RESPONSE SCALE)

Tūlītēja un steidzama problēma 1

Nākotnē risināma problēma 2

Nav daudz problēmu 3

Nezinu 998

Eiropas Komisijas ziņojums 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem
pilsētās

Eiropas Komisijas pētījums 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

ASK visi

jautājums. Kuras no turpmāk minētajiem aspektiem, jūsuprāt, visvairāk vajadzētu uzlabot jūsu dzīvesvietā? Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs aspektus.

(Atbilstoši trim atļautajiem prasījumiem) (RANDOMISE 1.–10. punkts) (11. kods un 998. kods ir izslēgti)

Ekonomikas attīstība un uzņēmējdarbības iespējas 1

Digitālās infrastruktūras kvalitāte (piemēram, platjoslas pārklājums un piekļuve internetam) 2

Cenas ziņā pieejamu un labi savienotu sabiedriskā transporta iespēju pieejamība 3

Piekļuve kultūras un atpūtas pasākumiem 4

Drošība un drošums sabiedriskās vietās 5

Piekļuve zaļajām zonām un parkiem 6

Pasākumi ekstremālu laikapstākļu vai dabas katastrofu gadījumā 7

Pasākumi gaisa piesārņojuma novēršanai 8

Atkritumu, ūdens un notekūdeņu apsaimniekošanas kvalitāte 9

Sabiedrisko pakalpojumu kvalitāte (piemēram, veselības aprūpe, bērnu aprūpe, izglītība un veco ļaužu aprūpes pakalpojumi) 10

Neviena no šīm 11

Nezinu 998

ASK visi

Q4 Cik svarīgi, jūsuprāt, ir turpmāk minētie pasākumi, lai stiprinātu vietējo ekonomiku un darba tirgu jūsu dzīvesvietā?

(RANDOMISE 1.–4. PAZIŅOJUMS)

(PAZIŅOJUMI)

Q4_1 Atbalsts vietējiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem 1

Q4_2 Jauniešu uzņēmējdarbības prasmju attīstīšana 2

Q4_3 Darba ņēmēju pārkvalifikācija un kvalifikācijas celšana 3

Q4_4 Digitālo pakalpojumu un infrastruktūras uzlabošana iedzīvotājiem un uzņēmumiem (piemēram, piekļuve platjoslas internetam, Wi-Fi, digitālie pakalpojumi) 4

(RESPONSE SCALE)

Ļoti svarīgs 1

Diezgan svarīgi 2

Ne pārāk svarīgi 3

Pavisam nesvarīgi 4

Nezinu 998

Eurobarometra zibensaptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem
pilsētās

Eiropas barometra zibens aptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

ASK visi

Q5 Lai uzlabotu mājokļu pieejamību cenas ziņā, cik lielā mērā, jūsuprāt, vieta, kur dzīvojat, gūtu labumu no šādām darbībām?

(RANDOMISE PAZIŅOJUMI Nr. 1–5)

(PAZIŅOJUMI)

Q5_1 Jaunu, cenas ziņā pieejamu mājokļu būvniecība (piemēram, nodrošinot stimulus) 1

Q5_2 Esošo mājokļu renovācija, lai samazinātu rēķinus par enerģiju 2

Q5_3 Īres cenu uzraudzība un īres palīdzības programmu nodrošināšana (piemēram, īres maksas griesti, īres kuponi) 3

Q5_4 Finansāla atbalsta vai nodokļu atvieglojumu nodrošināšana pirmreizējiem mājokļu pircējiem un neaizsargātām grupām 4

Q5_5 Kontrolēt spekulācijas ar īpašumiem (piemēram, apliekot ar nodokli neapdzīvotus īpašumus, regulējot īstermiņa īres maksas vai ierobežojot tūristu skaitu) 5

(RESPONSE SCALE)

Ieguvums daudz 1

Ieguvums nedaudz 2

Nepavisam negūst labumu 3

Nezinu 998

ASK visi

Jautājums. Lai stiprinātu sociālo iekļaušanu jūsu dzīvesvietā, kuras ieguldījumu jomas, jūsuprāt, būtu jānosaka par prioritārām? Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs jomas

(Atbilstoši trim atļautajiem izdevumiem) (RANDOMISE 1.–9. punkts) (10. kods un 998. kods)

ir ekskluzīvs)

Veselības aprūpes pieejamība 1

Pieklūve agrīnajai pirmsskolas izglītībai un aprūpei (no dzimšanas līdz obligātajam sākumskolas vecumam) 2

Pieklūve skolām un apmācībai 3

Pieklūve aprūpei cilvēkiem, kuri ir atkarīgi no citiem palīdzības 4

Labākas mājokļu iespējas grūtībās nonākušiem cilvēkiem (piemēram, māsasaimniecībām ar zemiem ienākumiem vai neaizsargātām grupām) 5

Padarīt sabiedriskās vietas iekļaujošākas ikvienam (tostarp jauniešiem, vecāka gadagājuma cilvēkiem, sievietēm, personām ar invaliditāti un LGBTIK) 6

Palīdzība darba atrašanā un piekļuvē darbam 7

Sociālo pakalpojumu pieejamība (piemēram, konsultācijas, krīzes atbalsts) 8

Iespējas baudīt kultūru, iesaistīties kopienas aktivitātēs un piedalīties pilsoniskajā dzīvē 9

Eiropas barometra zibens aptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Neviena no šīm 10

Nezinu 998

ASK visi

Q7 Pilsētās, mazpilsētās un ciematos dzīvojošo cilvēku dzīves līmenis var uzlaboties, ja notiek sadarbība starp dažādām apkārtnēm apdzīvotām vietām. Kuri no turpmāk minētajiem pilsētu un lauku sadarbības veidiem, jūsuprāt, būtu visizdevīgākie cilvēkiem jūsu dzīvesvietā? Izvēlieties ne vairāk kā trīs sadarbības veidus.

(Atbilstoši trim atļautajiem prasījumiem) (RANDOMISE 1.–7. punkts) (8. kods un 998. kods ir izslēgti)

Uzlabot piekļuvi augstas kvalitātes pārtikas produktiem, kas ražoti tuvumā 1

Darba tirgus trūkuma novēršana, piesaistot vairāk cilvēku no reģiona 2

Sabiedriskā transporta savienojumu uzlabošana starp pilsētām un tuvējām pilsētām un ciematiem 3

Resursu apvienošana, lai uzlabotu dabas teritoriju un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību 4

Ieguldījumi digitālās plaiss mazināšanā (piemēram, nodrošinot labāku piekļuvi izglītībai tiešsaistē, e-komercijas iespējām) 5

Uzlabot koordinētu un pietiekamu piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem 6

Uzlabot koordinētu piekļuvi augstas kvalitātes izglītības un apmācības pakalpojumiem 7

Neviens no šiem 8

Nezinu 998

ASK visi

Jautājums. Vai uzskatāt, ka vietējās pašvaldības veic pietiekamus pasākumus katrā no turpmāk minētajām jomām, lai risinātu klimata pārmaiņu un vides problēmas jūsu dzīvesvietā?

(RANDOMISE 1.–6. PAZIŅOJUMS)

(PAZIŅOJUMI)

Q8_1 Ēku energoefektivitāte 1

Q8_2 Droši gājēju ceļi un veloceliņi 2

Q8_3 Ilgtspējīgs sabiedriskais transports kā alternatīva automašīnas izmantošanai 3

Q8_4 Gaisa piesārņojums 4

Q8_5 Apdraudējums, ko rada karstuma viļņi vai plūdi (piemēram, radot ēnu bagātas ielas, vietas ūdens ierobežošanai utt.) 5

Q8_6 Atkritumu apsaimniekošana, tostarp pārstrādes iekārtas 6

(RESPONSE SCALE)

Pietiekama rīcība 1

Veikt dažas darbības, bet ne pietiekami 2

Eiropas barometra zibens aptauja 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem pilsētās

Nekādu pasākumu neveikšana 3

Nezinu 998

ASK visi

Q9 Lai uzlabotu mobilitāti jūsu dzīvesvietā, kurās jomās, jūsu prāt, ieguldījumi ir vajadzīgi visvairāk? Lūdzu, izvēlieties ne vairāk kā trīs jomas.

(Atbilstoši trim atļautajiem prasījumiem) (RANDOMISE 1.–7. punkts) (8. kods un 998. kods ir izslēgti)

Pārgājēju zonas 1

Riteņbraukšanas joslas 2

Transporta iespējas braucieniem uz apkārtējām pašvaldībām 3

Satiksmes pārvaldības uzlabojumi 4

Uzlādes stacijas elektromobiļiem 5

Biežāks sabiedriskais transports (autobuss, tramvajs, metro) 6

Automobiļu brīvās zonas 7

Neviens no šiem 8

Nezinu 998

ASK visi

Jautājums. Kurā no šiem vietējo lēmumu pieņemšanas veidiem jūs pēdējo 5 gadu laikā esat bijis iesaistīts savas dzīvesvietas uzlabošanā? Atlasiet visus atbilstošos variantus.

(atļautie daudzskaitļi ieņemumi) (RANDOMISE POSMS 1-10) (12. kods un 998. kods ir izslēgti)

Piedalījās apspriešanās ar iedzīvotājiem 1

Piedalījās sabiedrības vadītos kaimiņattiecību projektos 2

Piedalījies vietējās pašvaldības rīkotās publiskās sanāsmēs vai pasākumos 3

Sazinājās ar jūsu ievēlētajiem pārstāvjiem 4

Parakstīts lūgumraksts Nr. 5

Aktīvi sadarbojas ar plašsaziņas līdzekļiem (piemēram, presi, audio/TV un sociālajiem plašsaziņas līdzekļiem), pievēršot uzmanību vietējiem jautājumiem 6

Brīvprātīgais darbs vietējās pašvaldības organizētajos pasākumos 7

Piedalījās līdzdalīgā budžeta plānošanā 8

Uzsācis savu projektu, lai uzlabotu dzīvi sabiedrībā 9

Ieguldījums aptaujās par vietējo politiku un pakalpojumiem 10

Esmu piedalījies citos vietējo lēmumu pieņemšanas veidos 11

Es neesmu piedalījies vietējo lēmumu pieņemšanā 12

Eiropas Komisijas pētījums 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem
pilsētās

Nezinu 998

Eiropas Komisijas pētījums 561 --- Sabiedriskā doma par pilsētu problēmām un ieguldījumiem
pilsētās

ASK visi

jautājums. Kādā mērā piekrītat vai nepiekrītat turpmāk minētajiem apgalvojumiem par dalību
vietējo lēmumu pieņemšanā?

(NAV PAREDZĒTI PAZIŅOJUMI)

(PAZIŅOJUMI)

Q11_1 Es apzinos iespējas ietekmēt lēmumus, kas ietekmē vietu, kur es dzīvoju 1

Q11_2 Es vēlētos būt vairāk iesaistīts lēmumos, kas ietekmē vietu, kur es dzīvoju 2

Q11_3 Vietējās pašvaldības pietiekami iesaista iedzīvotājus tādu lēmumu pieņemšanā, kas
ietekmē vietu, kur es dzīvoju 3

(RESPONSE SCALE)

Pilnībā piekrītu 1

Drīzāk piekrītu 2

Drīzāk nepiekrītu 3

Pilnīgi nepiekrītu 4

Nezinu 998

ASK visi

Q12 Eiropas Savienība iegulda pilsētās un citās pilsētu teritorijās, lai atbalstītu dzīvotspējīgu un
ilgtspējīgu attīstību. Vai esat dzirdējuši par ES projektiem vai intervencēm, kuru mērķis ir uzlabot
dzīvošanas iespējas pilsētā, kurā dzīvojat, vai jūsu tuvumā esošajās pilsētās?

(Tikai viens skatītājs)

Jā 1

Nē, bet es esmu informēts par projektiem citās vietās 2

Nē, nekad nav dzirdējuši par šādiem ieguldījumiem 3

Nezinu 998